
STENOGRAFISCHE NOTULEN VAN DE PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

VERGADERING VAN

7 DECEMBER 2016

PROVINCIERAAD VAN ANTWERPEN

VERGADERING VAN 7 DECEMBER 2016

De vergadering wordt geopend te 14.02 uur.

De heer Provinciegriffier is aanwezig.

Tekenden de aanwezigheidslijst:

Mevrouw	AVONTROODT Yolande
Mevrouw	BAETEN Els
Mevrouw	BAYRAKTAR Aysel
De heer	BELLENS Peter
De heer	BOLLEN Ivo
Mevrouw	BOONEN Nicole
Mevrouw	BRADT Sofie
De heer	BUNGENEERS Luc
Mevrouw	BWATU NKAYA Annie
De heer	CALUWÉ Ludwig
De heer	CLAESSEN Jan
Mevrouw	COLSON Mireille
De heer	CORLUY Bert
Mevrouw	COTTENIE Christ'l
De heer	CUYT Rony
De heer	DE COCK Koen
De heer	DE HAES Jan
Mevrouw	DE HERT Vera
De heer	DILLEN Koen
De heer	EL ABOUSSI Oussama
De heer	FEYAERTS Patrick
De heer	GEUDENS Frank
De heer	GEYSEN Kris
Mevrouw	GIELEN Pascale
De heer	GODDEN Jürgen
De heer	GOOSSENS Kris
Mevrouw	GÜLHAN Saadet
De heer	HELSEN Koen
Mevrouw	HENDRICKX Iefke
De heer	HENS Werner
De heer	HUIJBRECHTS Jan
Mevrouw	JACQUES Ilse
De heer	JANSSEN Patrick
De heer	JANSSENS Eric

De heer KERREMANS Koen
De heer LEMMENS Luk
De heer MARCIPONT Daniël
De heer MEEUS Michel
De heer MERCKX Kris
Mevrouw MICHIELSEN Inge
De heer MINNEN Herman
Mevrouw MOREAU Livia
Mevrouw MUYSHONDT Tine
Mevrouw NAERT Nicole
De heer PALINCKX Koen
De heer PEETERS Bruno
Mevrouw PEETERS Marleen
De heer RÖTTGER Rik
De heer SCHOofs Hans
De heer SELS Frank
Mevrouw STEVENS Lili
De heer THIJS Danny
De heer UGURLU Sener
Mevrouw VAN CLEEMPUT Loes
De heer VAN EETVELT Roel
Mevrouw VAN GOOL Greet
Mevrouw VAN HAUTEGHEM Marleen
Mevrouw VAN HOFFELEN Karin
De heer VAN HOVE Bart
Mevrouw VAN HOVE Katleen
Mevrouw VAN LANGENDONCK Gerda
Mevrouw VAN OLMEN Mien
De heer VANDENDRIESSCHE Diederik
Mevrouw VERHAERT Inga
De heer VERHAEVEN Eddy
Mevrouw VERLINDEN Linda
De heer VOLLEBERGH Steven
Mevrouw WECKHUYSEN Wendy
De heer WILLEKENS Tom
De heer ZANDER Jan

Verontschuldigd: mevrouw de GOUVERNEUR, mevrouw BOCKX Greet en mevrouw VANALME An.

De raad is bijeen in openbare vergadering.

OPENBARE VERGADERING

VOORZITTER.- Collega's, mag ik vragen om de tijd die we hebben afgesproken in verband met de tussenkomsten te respecteren, zodat we vandaag hopelijk op tijd kunnen afronden.

Uiteenzetting van de heer Luk LEMMENS over algemeen beleid, griffie, interne audit, cultuur, eredienssten, ruimtelijke ordening en mobiliteit, intercommunales.

VOORZITTER.- De heer Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Voorzitter, collega's,

Ik heb hier ondertussen al tweemaal een algemene inleiding gegeven. Dus ik stel voor dat ik meteen ter zake kom en start met de toelichting van mijn beleidsdomeinen, te beginnen met het algemeen beleid.

Bij het departement Algemeen Beleid ligt de prioriteit vanzelfsprekend op de uitvoering van de beslissingen van de Vlaamse regering. Er is ondertussen een draaiboek uitgewerkt - we hebben het er gisteren al over gehad, collega Huijbrechts - dat we zullen voorzien in de correcte cijfers en gegevens om de overgang van onze personeelsleden zo ordentelijk mogelijk te doen verlopen. Wie dit weekend aanwezig was op het colloquium van de VVP zal ook gezien hebben dat ik in dit verhaal mijn verantwoordelijkheid als voorzitter niet uit de weg wil gaan, en de Vlaamse regering op haar verantwoordelijkheden zal wijzen. Wij zijn geen passieve partner in dit verhaal, maar wij blijven ijveren voor respect voor onze mensen en hun werk. Dat wou ik toch nog eens benadrukken.

Naast de transitie gaan we verder met de digitalisering van onze provincie. Het doel is om de overheidsopdrachten volledig te digitaliseren. Het blijft de ambitie om deze legislatuur volledig werkplekonafhankelijk te werken, en dit ook te kunnen aanbieden aan onze medewerkers.

Tot slot blijven we de politieke besluitvorming ondersteunen en zetten wij in op informatieveiligheid.

Het departement Ruimtelijke Ordening, Erfgoed en Mobiliteit kende sinds de inkanteling van de dienst Erfgoed een stevige uitbreiding. Vanuit de dienst Erfgoed zet DREM nu verder in op de Monumentenwacht, een succesverhaal voor private en publieke erfgoedhouders in onze provincie en een bijkomende troef, gezien de samenwerking met onze erfgoedexperts. Vanuit Erfgoed blijven we ook inzetten op de Fortengordels in en rond Antwerpen. Niet alleen trekt onze jaarlijkse Fortengordel elk jaar opnieuw meer volk, de coördinerende rol vanuit de provincie leverde al verschillende concrete antwoorden op voor vragen waar heel wat forteigenaars mee zitten. U vertelt dat ook wel tegen de fracties seffens? Het is een succesformule die ook tot de resultaten leidt bij onze dienst Ruimtelijke Planning en het Gebiedsgericht Beleid.

De VVP wil van het gebiedsgericht beleid één van de speerpunten maken voor de 'nieuwe' provincies, en dan is het een zeer mooi verhaal dat onze mensen recent de Vlaamse Planningsprijs in ontvangst mochten nemen. De gebiedsgerichte projecten rond de Groene Zes, de Rupelstreek, en de Kempense Meren krijgen steeds meer vorm en de eerste resultaten worden stilaan zichtbaar op het terrein. Ook in het verhaal van de Kanaalkant krijgt de coördinerende rol van onze dienst lof van de publieke en de private partners. Belangrijkste project van de Dienst Ruimtelijke Planning blijft natuurlijk de Nota Ruimte waarin we ook de input van deze raad, zoals beloofd, willen verwerken.

Onze dienst Stedenbouwkundige Beroepen blijft zoals elk jaar goede punten scoren op het correct en tijdig behandelen van de honderden beroepsdossiers. De komende maanden zal voor DSTB de invoering van de omgevingsvergunning centraal staan. Om dit verhaal tot een goed einde te brengen zal er extra personeel moeten aangeworven worden.

Voor wat betreft de Mobiliteit blijven we verder bouwen aan verkeerseducatie met 10/10, mobiliteitsadvies met het PMP, het provinciaal Mobiliteitspunt, en begint de fietsbarometer ook met het verwerken van gebruikersenquêtes. De fietsrapporten voor lokale besturen worden telkens positief onthaald en leverden al heel wat quick wins op, en bezorgen het fietsbeleid in onze provincie een stevige duw in de rug. Wat betreft de fietsostrades blijven we werken aan de verbinding naar Essen. Van zodra de laatste grondverwervingen rond zijn, kunnen we starten met de aanleg van de laatste meters fietsostrade. Daarnaast blijven we bezig met de voorbereidingen van Herentals-Balen en Antwerpen-Lier. Op deze trajecten maken we prioritair werk van een fietsbrug over het spoor op de grens tussen Mortsel en Boechout, een fietsbrug in Herentals, en een fietstunnel in Geel. Al deze projecten zullen we prioritair kunnen, maar ook moeten realiseren omwille van de EFRO-middelen die we hiervoor van Europa ontvangen. Voor de trajecten Mechelen-Zemst, Lier-Herentals en Lier-Aarschot zijn we bezig aan het studiewerk, zoals u wel weet. Voor de twee laatste trajecten willen we naast het studiewerk ook een opdrachtcentrale inrichten voor de gemeenten. Samen met de 100% subsidie die gemeentebesturen krijgen voor de aanleg van stukken fietsostrade willen we de lokale besturen zoveel mogelijk aanmoedigen om zelf van start te gaan met deze trajecten. Voor het traject Herentals-Turnhout willen we ten slotte werk maken van een methodiek om een schakelroute over langere afstanden uit te werken. Herentals-Turnhout zou een demoroute kunnen worden om met beperkte ingrepen een veilige en vlotte verbinding doorheen minder druk bevolkt gebied uit te werken. Dit sluit aan op het verhaal van de groene routes die we in het kader van de mobiliteitsstudie Noorderkempen uitwerken.

Met deze aanpak, collega's, kunnen we binnen onze budgetten zoveel mogelijk realiseren, zowel op het vlak van eigen aanleg als qua ondersteuning naar de gemeenten toe. Het ligt niet binnen onze financiële mogelijkheden om alle fietsostrades in deze provincie op eigen kracht te realiseren. Door als provincie onze bovenlokale, overkoepelende en ondersteunende rol op te nemen zorgen we ervoor dat er zo goed mogelijk kan samengewerkt worden met lokale besturen om zoveel mogelijk te realiseren.

Het departement Cultuur maakt deel van het transitieverhaal. Om de transitie zo vlot mogelijk te laten verlopen, zowel voor onze medewerkers als voor onze stakeholders worden de dienst Bibliotheken en Kunsten en de Stafdienst gefusioneerd. We mikken op de continuïteit van onze werking voor en na de transitie. We zetten daarom verder in op onze culturele speerpunten: versterking van de amateurkunsten, serrefunctie artistiek talent, meer kleur in cultuur, en cultuurcommunicatie via Prospecta.

Voor wat betreft de musea gaan we in 2017 officieel van start met de Museumstichting, wat ook een overdracht van enkele medewerkers van de stafdienst betekent. Bij de musea zit het ModeMuseum in de laatste rechte lijn richting het masterplan. Dat zal het museum eindelijk uitbreiden met een permanente tentoonstelling en het gebouw een broodnodige renovatie geven in aanleiding naar het Modejaar 2020.

Voor het Fotomuseum staan er kleinere opfrissingswerken op het programma en is er de ingebruikname van de Lieven Gevaerttoren. Dat betekent meer investeren in de archiefwerking en een voorbereiding op bijkomende collecties.

DIVA is tenslotte in volle opbouw. Van het etnografisch en volkskundemuseum blijft op dit moment enkel de gevel en het skelet over, en de invulling van het toekomstig museum en belevingscentrum krijgt stilaan vorm.

De Arenberg tenslotte neemt na het succes van deze zomer de uitbating van het Openluchttheater opnieuw in eigen beheer, en zal onder impuls van de nieuwe horecamanager ook haar eigen horeca opnieuw uitbaten. Verder gebeuren in de schouwburg nog enkele kleine onderhoudswerken, nadat de voorbije zomer de vloerbekleding en de inkomhal volledig onder handen zijn genomen.

Tot slot wil ik nog even stilstaan bij Dierenwelzijn. In de commissie hebben we het er nog even over gehad. Zoals u zich herinnert heb ik mij aan het begin van deze legislatuur geëngageerd om in deze provincie ook op het vlak van dierenwelzijn een rol te spelen. Gezien de besparingen van de voorbije jaren is het niet mogelijk geweest om hier projectmedewerkers voor aan te nemen, maar vanuit mijn kabinet proberen we onze rol te spelen. Dat uit zich onder meer in de opvolging en de uitwisseling van informatie tussen lokale besturen en bevoegd Vlaams minister Ben Weyts. Wij hebben een voet tussen de deur en kunnen burgers zo makkelijker begeleiden bij hun vragen. Vorig jaar kreeg de gouverneur de opdracht om op zoek te gaan naar oplossingen omtrent de problematieken van het Offerfeest. Ook dit is vanuit mijn kabinet van dichtbij opgevolgd. Dit jaar waren er beduidend minder vragen dan de voorbije jaren.

Tot slot werk ik samen met collega Rik Röttger rond de problematieken van het afvangen van bepaalde ganzensoorten. In overleg met experts, natuur- en dierenrechtenorganisaties wordt er aan een nieuw beleid gewerkt waarbij in de eerste plaats gemikt wordt op preventie, in casu het schudden van eieren. Er is ons ook gevraagd om een standpunt in te nemen rond de roofvogelshows op onze domeinen. Daarvoor is er overleg gepland met onze diensten. Ook collega Röttger is vanuit zijn soortenbeleid bezig met dierenwelzijn. Ik heb met hem afgesproken dat hij hier in zijn toelichting nog kort op terugkomt.

Dit was kort wat mijn beleidsdomeinen betreft. Collega's, het is nu aan u met de vragen en de opmerkingen.

Ik dank u.

Algemeen beleid:

VOORZITTER.- De heer Merckx heeft het woord.

De heer MERCKX.- Gedeputeerde, collega's,

Sinds de invoering van de BBC, drie jaar geleden, ben ik al evenveel keren tussengekomen over de intransparantie van de begrotingsdocumenten die naar ons oordeel toeneemt.

In 2013, voor de onzalige BBC-richtlijnen, kregen we dit nog als documenten, een goede 4 cm hoog. Dit jaar moeten wij het doen, met veel goede wil, met 1 cm en 10 mm.

Op het colloquium van de VVP sprak ik daarover met raadsleden uit andere provincies. Iemand van Limburg zei me: "Bij ons zijn alle boeken te samen (beleidsnota's, alle begrotingsdocumenten en meerjarenplan) een 8 à 10 cm dik, echt nog wel een hele boterham."

Niet dat volume op zich telt, en al zeker niet het papieren volume. De bomen weet u wel, maar ook en vooral de gebruiksvriendelijkheid die een goede aanwending van de digitalisering kan meebrengen.

Helaas wordt de papieren afslanking bij ons niet gecompenseerd door digitale documenten die gemakkelijker toegankelijk zijn, meer gegevens bevatten, overzichtelijker zijn en het controle- en opzoekingswerk vergemakkelijken.

Het tegendeel is bij ons waar. Met de papieren begrotingsdocumenten die ook digitaal beschikbaar zijn, geraak je nu enkel nog tot aan zeer globale uitgaven, een vaak grote som per actieplan zonder zicht op de verdeling over de diverse onderdelen van het actieplan, gegroepeerd per prioritaire beleidsdoelstelling. Volgens welke logica? Alvast niet per departement en de bevoegdheden van de gedeputeerden. Ze lijken soms dooreen geklutst op zijn Jeroen Meus'es. Zelfs aparte belangrijke uitgavenposten kan je niet meer zelf vinden, laat staan de uitsplitsing ervan. Je kan met de zoekfunctie 'ctrl F' op een courante term zoeken. Ik deed het hier bijvoorbeeld op hospitality zoals u ziet. En wat zegt het? 'Adobe reader heeft het document doorzocht. Er zijn geen overeenkomende gegevens gevonden.' Doet u dat op een andere zaak, 'presentiegelden', krijgt u hetzelfde antwoord. De Exel-tabel zou moeten toelaten een globaal overzicht te geven van alle belangrijke posten en subposten, volgens diverse selectiecriteria, helpt daarbij totaal onvoldoende.

Ik vroeg aan de dienst begroting, meer dan een week geleden, waar en in welk document ik nog elementaire uitgavenposten kan vinden zoals. Ik ga niet zeggen welke antwoorden ik toen kreeg, maar er was ook dikwijls 'misschien daar', 'misschien ginder', 'misschien onder dat nummer'.

Ik vroeg bijvoorbeeld de samenstelling van de 500.000 EUR voor de post Prospekta, waar u daarnet over gesproken hebt. Toch een half miljoen EUR voor de promotie van de cultuur van de provincie: niet te vinden, toch niet online door een leek. Het staat ook niet in de documenten, de opsplitsing ervan. Dan:

- bedrag aan presentiegelden voor de raadsleden
- bezoldigingen voor de gedeputeerden, hun onkostennota's. Geen antwoord direct, nu wel.

Ik heb ze niet gevonden, de dienst Begroting heeft ze gevonden. Daar gaat mijn pleidooi over, dat wij en de burger rechtstreeks toegang zouden kunnen krijgen en ze zelf kunnen vinden zonder mensen te moeten lastig vallen.

Vragen ook over de kostprijs van de dienstwagens?

De kostprijzen van de dienstreizen naar China en andere plaatsen?

Uitsplitsing: waar kan men dat vinden van de subsidies van Welzijn? Andere departementen per sector en per type.

Aan de gegevens van de APB's geraken is nog een ander apart verhaal. Behoudens de cijfers over de dotaties is voor een groot aantal al helemaal niets te vinden.

Koen Helsen kaartte dat hier gisteren aan, voor de zoveelste maal heeft men gezegd, maar volgens mij terecht. Waar er serieuze raden van bestuur zijn zoals bij Campus Vesta en APB Sport, ik vermoed ook bij Havencentrum, krijg je iets meer gedetailleerde cijfers. Die laten dan ook toe om concretere vragen te stellen en alternatieven te formuleren.

Maar vanuit één centrale digitale boom, met alle budgettaire gegevens van de provincie en haar entiteiten takkengewijs bij essentiële gegevens van alle APB's geraken is niet mogelijk voor de raadsleden.

Veertig jaar geleden kon ik als gemeenteraadslid van Hoboken vele zaken duidelijker en meer gedetailleerd vinden in de begrotingsboeken van toen. De informatisering van het bestuurlijke proces zou dit allemaal nog zoveel gemakkelijker kunnen maken, maar dat gebeurt niet. Als dit niet verandert dan bevestigt men het gevoel dat bepaalde hogere politici het best handig vinden dat de zaken door de BBC meer oncontroleerbaar geworden zijn. Indien dat het geval is, dan is dat georganiseerde ondoorzichtigheid.

In dit bestuur geldt de regel dat je langs de griffie moet passeren voor veel gegevens die in principe openbaar moeten zijn. Ik heb het uiteraard niet over strikt persoonlijke gegevens. Die dienen privé te zijn. Ik vind die regel niet correct en al zeker niet van deze tijd.

- Op de eerste plaats is dit de democratische controle inperken in plaats van ze, met behulp van de informatica, uit te breiden.

- Deze procedure van passeren langs de griffie maakt de zaken fel tijdrovend, wat volledig zou kunnen weggewerkt worden door het goed gebruik van de informatica. Vroeger met de boeken had je thuis nog de boeken. Omdat je daar dan met rood alle dingen kan aanduiden die je wil steunen, en met blauw al de zaken die je wil bekritisieren vond je dat direct terug. Met de informatie zou dat veel sneller moeten gaan. Maar nee, nu moet je een schriftelijke vraag sturen en u dikwijls nog verplaatsen naar het provinciehuis. Dit kan niet voor budgettaire gegevens die, zo gedetailleerd als nodig en nuttig is, openbaar moeten zijn. We leven wel in het jaar 2016.

Gisterenvoormiddag, en daar had u het over, heb ik van de dienst Begroting en de Griffie, waarvoor dank, wel een aantal van de opgevraagde gegevens per mail gekregen. Het zijn stuk voor stuk gegevens die u niet zelf kan vinden. Gelukkig heeft men ze dan zelf, en dat is efficiënt en onmiddellijk te begrijpen, opgesplitst voor raadsleden, gedeputeerden, kabinetsmedewerkers. Ook nog een vergelijking wat je zelf niet kan voor posten op dat niveau vanaf 2014. Dat is een nuttige presentatie die digitaal perfect mogelijk is van essentiële begrotingsgegevens.

Onze hoofdedeputeerde heeft gisteren gezegd: 'de cijfers die u gegeven hebt over de bezoldigingen van de gedeputeerden kloppen niet. Ik zal vanavond mijn rekening eens

nakijken.' Ik hoop dat hij daar tijd voor gehad heeft. Ik heb ook gewoon 742.000 EUR gedeeld door 6, en ik kwam niet uit op 127.000 EUR, maar op 123.000 EUR bruto. Maar ik excuseer mij oprecht als u daar een boterham minder hebt voor moeten eten. U mag hem bij mij komen halen.

De heer LEMMENS antwoordt onverstaanbaar.

VOORZITTER.- Mijnheer Merckx, u bent al 9 minuten bezig, in plaats van uw 5 minuten. Dus ik zou graag hebben dat u afrondt.

De heer MERCKX.- Goed. U vindt die daar waar u die zelf niet kan vinden. U moet daar hulp voor vragen. De Exceldetailpagina waar u dat wel zou moeten kunnen vinden daar is een grote vlakke witte kolommen waar je niets mee bent. Het enige waar je echt iets mee zou kunnen zijn is de kolom 'omschrijving'. Wat zie je daar als je bijvoorbeeld zoekt naar 'presentiegelden'? Die vind je tezamen bij bezoldiging en rechtstreeks sociale voordelen van het politiek personeel. Er staat zelfs geen cijfer bij. Bij de andere kolommen van omschrijving kan je in die kolom alleen vele andere posten zien die over bezoldigingen en werkgeversbijdragen gaan. Dit is eerlijk gezegd, niet ernstig.

Ik ga dan afronden. Eén punt vind ik toch belangrijk. Geef de burger ook toegang tot de gegevens over openbare uitgavenposten. De ICT laat dat toe om ook hen op een behoorlijk niveau controle te laten uitoefenen, en zo nodig in het kader van openbaarheid van bestuur bijkomende informatie te vragen.

Een bestuur dat je toelaat om op die open wijze echt te participeren, met controle en voorstellen, dat gaan de mensen dan wel kennen en appreciëren. Dat is 100 maal efficiënter dan op zoveel mogelijk evenementen en publicaties het logo van de provincie te laten plaatsen.

Deze kritiek heb ik ook gehoord vanuit andere provincies. Iemand, en niet de minste, uit een andere provincie die zegde formeel: "Ja, de BBC heeft tot op heden niet bewezen te zorgen voor duidelijkheid en vereenvoudiging, wel integendeel. De administratieve last vanuit Vlaanderen is zeker niet vereenvoudigd. De zaken zijn niet duidelijker geworden."

Vandaar mijn twee vragen:

- 1) Wil u deze zorgen en deze eisen, die ik hier geformuleerd heb en die gesteund worden, heel ruim ook, in andere partijen op tafel leggen bij Binnenlandse Zaken en daar zeer snel vooruitgang in eisen?
- 2) Gaat u, al dan niet in samenwerking met ander provincies en lokale besturen, er voor zorgen onze eigen documenten, en dan vooral de elektronische, grondig uit te breiden en te verbeteren in de door ons voorgestelde zin?

Ik dank u.

VOORZITTER.- De heer Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Mijnheer Merckx, u hebt daarjuist nog iets gezegd over de boeken die u hebt gekregen. U hebt even verwezen naar Jeroen Meus. Die maakt

heel goede gerechten. Als dat de vergelijking is, is onze begroting wel dik orde. Maar dat is maar in de rand.

In elk geval zou ik u nog het volgende willen zeggen. U hebt 2 vragen gesteld.

Gaan we dat aankaarten? We hebben dat al aangekaart, mijnheer Merckx. Er is momenteel een werkgroep met vertegenwoordigers van provincies, gemeenten en Vlaanderen bezig om verbeteringen aan het BBC aan te brengen op basis van de ervaringen waar we hier allemaal hebben kunnen aan deelnemen. Dat is zo. Dat hebben we vorige keer ook al gezegd. Maar u blijft er op tussenkomen. Wij hebben hier altijd op gezegd dat dit een 'work in progress' is. We zijn er inderdaad mee moeten omgaan. De BBC-regelgeving is ons door Vlaanderen opgelegd geworden. Dat is zowel voor de provincies als voor de gemeenten, en dat is een verhaal dat rond doelstellingen, actieplannen en acties werkt. Het budget volgt de BBC. Dat is een beleidsinstrument, en de wettelijke boeken laten toe aan de provincieraadsleden op grote lijnen te sturen, maar waar we dus de grote debatten hebben.

Maar natuurlijk wat u wil, en ik zal het volgende keer ineens bij de documenten bij doen, dat is onze belastingbrief van de gedeputeerden. Dan kan u dat ineens allemaal controleren. Ik vind het allemaal toch nogal ver gezocht. En als dat het enige is, mijnheer Merckx, waar u altijd naar op zoekt bent, dan moet ik zeggen dat onze begroting heel goed in mekaar zit. Want als u daar niets anders op te zeggen hebt dan is dat heel triest. En als het altijd over zo'n persoonlijke dingen gaat, waar zijn we dan mee bezig? Een provincieraad moet kunnen controleren, en die moet op de grote lijnen kunnen sturen. Dat is wat we hier zouden moeten doen, en niet de puntjes en de komma's gaan opzoeken.

Ik zie dat mijn collega Jan De Haes zit te kijken op zijn Exceltabel waar dat je nog veel meer kan op zoeken. Als u spreekt over die 500.000 EUR van Prospecta, die staat er in. In Prospecta kan je perfect zien, als je dat opvraagt, wat er met die 500.000 EUR is gebeurd. Dat is toch normaal.

Ik vind het ook enorm inriest dat u er naar verwijst dat alles via de griffier moet gaan. Wel, het is goed dat alles langs de griffier gaat, want dan hebt u heel snel antwoord. Want alle vragen die daar binnenkomen worden onmiddellijk naar de juiste mensen doorgestuurd zodanig dat u niet heel het bestuur moet afgaan. De griffier weet waar iedereen zit. Dus ik denk dat dit een heel goede manier van werken is, en ik zou het ook zo willen behouden naar de toekomst toe.

Dus: hebben we dat al aangekaart? Ja.

Zitten we in een werkgroep daarover bezig? Ja

Zorgen we ervoor dat er zoveel mogelijk informatie komt bij de leden? Ja, dat doen we ook. Op alle commissies, op een heel transparante manier, met power points, met alle mogelijke informatie is jullie gezegd hoe het budget in mekaar zit.

Mijnheer Merckx, ik vind het spijtig dat u daar altijd over terugkomt. Ik vind dat geen intransparantie. Ik vind dat een heel transparante manier waarin wij de zaken naar voor brengen.

Kan de BBC beter? Ja, dat kan, maar daar zijn we aan aan het werken.

VOORZITTER.- De heer Merckx heeft het woord.

De heer MERCKX.- Ik kan alleen vaststellen dat niet iedereen dezelfde motivatie heeft om die heel vele posten en grote uitgaven te controleren.

Als je elke belangrijke uitgave wil controleren en je moet een vraag stellen en wachten op een mail, dat kan en moet toch zo niet werken in deze tijd. Je kan natuurlijk ook die boeken niet inkijken, en hier op de stemknop komen drukken. Dan heb je inderdaad geen probleem mee.

U ontmoedigt het feit dat wij de zaken grondig zouden willen opvolgen en controleren. Mijnheer De Haes zegt mij dat als je bepaalde dingen wil kennen, we dan willen weten hoeveel potloden er gekocht zijn en aan welke prijs. Dat is gewoon belachelijk. Die paar meest gecontesteerde dingen die ik vraag, en die voor ons niet de belangrijkste zijn, maar die wel de bevolking mag kennen, daar zullen hier geen vragen meer over gesteld worden als ze verdedigbaar zijn. Dan zal de bevolking dat wel aanvaarden. Die bedragen die we daar gezien hebben gaat over miljoenen: kabinetsmedewerkers, bezoldigingen van hoge politici, enz. Daar kan je heel veel stylo's en potloden mee kopen hoor.

VOORZITTER.- De heer De Haes heeft het woord.

De heer DE HAES.- Mijnheer Merckx, ik heb u vorig jaar voorgedaan hoe dat je die Exceltabel kan gebruiken. Ik ben zo vriendelijk geweest van u dat te tonen. Ik kan hier perfect filteren 'algemeen beleid', 'politieke organen', 'loonkost'. Dan zie ik lijstje per lijstje staan wat daar in staat. U hoeft dat maar te doen.

De heer MERCKX.- U mag straks een demonstratie komen geven.

VOORZITTER.- Dat staat niet op het programma.

De heer Peeters heeft het woord.

De heer PEETERS, gedeputeerde.- Mijnheer Merckx, informatie geven aan de bevolking, geselecteerde informatie, stukjes informatie, zonder de achtergrond en de context, weet u hoe men dat noemt? Dat is populisme.

De heer MERCKX.- Weet u wat populisme is? Pamfletten ronddelen waarin je zegt: wij maken uw provincies slanker en goedkoper, min 46%. En dat slaat dan nog niet op 1% van de begroting. Dat heb ik hier gisteren getoond.

Cultuur:

VOORZITTER.- De heer Huijbrechts heeft het woord.

De heer HUIJBRECHTS.- Beste collega's,

Amper een jaar geleden lanceerde de vakgroep Nederlands aan de Universiteit van Gent met succes onder de noemer "Stemmen uit het verleden" het dialectloket. Een verzameling van dialectbanden die in de loop van de jaren '60 en '70 van de vorige eeuw tot stand kwam

op initiatief van de professoren Pée en Vanacker. Dit initiatief toonde maar weer eens aan hoe de tijdsgeest de laatste decennia gewijzigd is. De tijd dat het dialect in de ban gedaan werd als tegenhanger van het algemeen beschaafd Nederlands ligt gelukkig ver achter ons. Streektaalen en regionale accenten worden vandaag de dag langsom meer gekoesterd als levende geschiedenis, als immaterieel erfgoed. Maar het is wel één van de meest bedreigde vormen van immaterieel erfgoed.

Als een stukje authentiek, en vooral uniek erfgoed is het dialect drager van authenticiteit en geschiedenis waaraan ook bijvoorbeeld nostalgie zich kan vastmaken. Zijn rijkdom zit minder in zijn bereikbaarheid als omgangstaal, dan wel in zijn beeldende kracht, zijn metaforen en zegswijzen die getuigen van levenservaring, wijsheid, zin voor relativering, humor en menselijkheid. Volgens filologen scherpt het dialect in combinatie met de standaardtaal ook de taalgevoeligheid aan. De spanning tussen beide taleneigens weet mensen met variaties om te gaan. Men wordt gevoeliger voor taalregisters, en men krijgt een scherper besef van de gebruiksmogelijkheden van een taal.

Maar dit is een recent inzicht, want het dialect stond heel lang in een kwade geur en hierdoor ging jammer genoeg, maar onherroepelijk veel, erg veel verloren. In feite zijn de dialecten in Vlaanderen al een halve eeuw, sinds de jaren '70, sterk op de terugweg. De dialecten verliezen hierdoor hun specifieke kenmerken en worden ook door steeds minder mensen en in steeds minder situaties gebruikt. De dialecten vervlakken hierdoor, en deze vervlakking leidt de facto tot verarming van de ooit zo kleurrijke en rijke woordenschat.

Bijna 40 jaar geleden begon ik als jonge knaap met de forse belangstelling voor dialect met het systematisch inventariseren van wat er nog restte aan dialect in mijn geboortestreek, het Hoogstraatse. Gewapend met een cassette-recordertje bezocht ik meer dan 60 inwoners die ouder waren dan 80 jaar en waarvan de families al minstens 3 generaties in het Hoogstraatse woonden. Deze werkbezoeken leverden een schat aan woorden, uitdrukkingen en begrippen op die anders wellicht onherroepelijk verloren waren gegaan. Deze sombere prognose werd immers een 30 jaar na datum bevestigd door een nieuw onderzoek waarbij ik 2 doelgroepen, met name 30 15- tot 18-jarigen en 30 25- tot 35-jarigen toetste op hun kennis van een zorgvuldig geselecteerde lijst van woorden, uitdrukkingen en begrippen die waren gedistilleerd uit de oorspronkelijke bevraging. Amper 42% van de deelnemers uit de 2 doelgroepen was in staat om meer dan de helft van de aangehaalde woorden of begrippen correct te duiden. Nog geen 5% van de bevrraagden wist meer dan 75% van deze woorden of begrippen te verklaren. Dus in de tijdspanne van een generatie was de parate kennis van het Hoogstraatse dialect drastisch, en vooral dramatisch afgenomen. Dat vind ik jammer, heel jammer, want het Hoogstraatse dialect vormt een uitzondering in het ooit zo rijk geschakeerde Vlaamse dialectenlandschap. Taalkundig gezien is het het enige nog bestaande grensoverschrijdende dialect, want het maakt deel uit van het zogenaamde Baronie Brabants. Het dialect dat wordt gesproken in het grootste deel van de oude Noord-Brabantse Baronie Breda. Er is nauwelijks een verschil in het dialectisch woordgebruik van een pakweg een inwoner van Zundert, Ulvenhout of Chaam, vergeleken met een inwoner van Baarle-Hertog, Wortel of Meer. Wij rijden allemaal met de fiets, maar in Rijkevorsel, Loenhout of Sint-Lenaarts rijden ze met de 'vlow'.

Collega's, in het verleden heeft het Antwerps provinciebestuur op een actieve, en zelfs proactieve manier bijgedragen tot vooral academische pogingen tot inventarisering en behoud van ons Antwerpse, Brabants dialect. Maar alles kan "aanders" werd wel eens gezegd. "Daorum willekik hier vanop dees plots een oproep lanceren om weier, en vooral weier te gaan. Tis echt ni genoeg om de zaaken te laoten begaan. Ik denk echt dat ni vijf, mor ene minut vor twolf is. Het zou godgeklaagd zen da zo'n schoon woorden, en ik gebruik er een paar as verbeld uit Hoogstraats zoals den bal abuis, nen hoftij, of nen kantschijter, voorgoed zouden verdwijnen." Voor alle duidelijkheid: "nen bal abuis is een appelbrojke, en nen hoftij das de schaahaag rond nen hof, en ne kantschijter, is ne spotnaam die bij ons gebreukt wier veu ne commis of nen douan. Die gasten lagen vroeger altijd in de kant of in bossen te wachten op ne smokkeleir of ne leurzer om die te pakken. Af en toe kwam er dan een behoefte boven en dan moesten ze noodgedwongen richting de kant goan om die behoefte te kunnen voldoen."

Iedereen, collega's, die de mond vol heeft van diversiteit mag in mijn ogen niet doof blijven voor ons eigen rijke dialectische diversiteit. De sosi van het Turnhouts, het Mechels, het Liers, of het Antwerps mogen we niet zomaar weggoaien. Daarom zou ik willen vragen of het niet mogelijk is dat de provincieraad van Antwerpen ieder jaar, al is het maar 1 keer, gewoon eens in het dialect zou vergaderen. Gewoon om aan te geven dat het meest bedreigde stukske van ons immaterieel erfgoed niet verder mag verloren gaan. In elk geval, bedankt, en merci vor te leusteren.

Applaus van op alle banken

VOORZITTER.- De heer Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Collega Huijbrechts, ik gon a wel vertellen: ik koom vant stad. Ons probleem is: wij klappen geen dialect. Wij spreken een wereldtaal, en das natuurlijk heel moeilijk. Maar as dat er ook bijkan dan willek ik gerust hier de volgende keer, we mutten da dan is afspreken, da hier int Aantwaarps doen en golle in holle taal van Hoogstraten. Maar hoe da ze da hier allemaal gaan noteren, da weet ik oek ni natuurlijk. In elk geval, ik vin da e wreed goe gedacht. Misschien moeten we da is doen en gon we hier alle dialecten nog is aan bod kunnen laten komen.

Collega's, wa denkt er van? Allee, ik zalt vragen aan de gouverneur.

Ma ik denk da dat meugelijk moet zijn. Griffier, wa denkte? Alleen veu 't verslag natuurlijk zullen we da efkens moeten bekaken.

Applaus

VOORZITTER.- Mevrouw Avontroodt heeft het woord.

Mevrouw AVONTROODT.- Jullie hebben mij wel een beetje van slag gebracht. Zo had ik het niet echt bekeken. Ik had het uiteraard wat artistieker bekeken. Maar dat is ook kunst. Ik heb dat nu geleerd, dat is zeker ook cultuur. Kunst dat is wat anders.

Mevrouw Avontroodt toont een aantal dia's

Horizon 2018: Collega's, jullie zien hier een mooi beeld van de woestijn in Texas. Wat belangrijk is, is dat daar een aantal kleine blokjes staan, stuk voor stuk kunstwerken die verwijzen naar de parels rijk is, rijk was, en hopelijk rijk zal kunnen blijven.

Voor alle duidelijkheid, dit is niet Luk Lemmens. Ik heb gezorgd dat er geen verwarring mogelijk was. Maar het staat wel voor de 2 werelden in mijn betoog.

Het ene, het verlichte, is de wereld van de kunstenaars, en het andere beeld is de wereld van de wereld.

Beste collega's, dit staat in een iets ruimere dimensie voor de plaats van kunst en kunstenaars in de samenleving, dit in een toch vrij rusteloze internationale context. Ik zou jullie willen vragen om dit beeld mee te nemen.

Iedereen heeft hier al gesproken over de interne staatshervorming, is er nood aan verandering, en zo verder. Wel er is zeker nood in de kunstenwereld. Welke nood? Er zijn er enkele.

Het is wat het is op vandaag, maar er is zeker nood aan de Vlaamse erkenning van wat hier gerealiseerd is onder impuls destijds van gouverneur Kinsbergen, voortgezet door gouverneur Berx en de vele voorgangers van onze gedeputeerde voor Cultuur. Ik denk dat in tegenstelling tot het begin, onze eerste provincieraadszitting, er intussen heel veel voortschrijdend inzicht is en dat de gedeputeerde heel goed zijn materie in de vingers heeft, en wel erkent hoe belangrijk kunst en de artistieke wereld in onze provincie is.

Dus nood is er, nood aan erkenning van wat er gerealiseerd is.

In deze wereld van verandering zijn kunst en kunstenaars meer dan ooit de spiegel en de ziel van de samenleving. We moeten er niet blind voor blijven. Integendeel, we moeten samen met hen aan de tafel gaan zitten.

Ik wil een korte reflectie maken rond wat er gebeurt is. Dit beeld staat voor mij als volgt: moeten wij alles krampachtig verpakken? Moeten wij alles wat wij hadden en hebben in deze provincie met een touw vastbinden en mordicus bewaren? Wel, collega's, ik denk het niet. Ik denk dat we dat kunnen bewaren, maar moeten hercreëren tot een mooier en ruimer harmonisch geheel. Dit beeld heb ik niet zomaar gekozen. Dit is een nieuwe harmonie in een nieuwe omgeving, maar met bestaande kleurrijke structuren. De rijkdom van onze musea verbeeldt dit. De musea die samengesmolten zijn tot 1 stichting zoals je het administratief moet zeggen, maar die kansen inhouden om een heel mooi verhaal te schrijven: een kleurrijk, maar een sterk geheel, maar vooral een goede samenwerking.

Mijnheer de gedeputeerde, collega's, ik heb gepleit om dat provinciaal gevoel aan te wakkeren, om dat provinciaal gevoel daarin te vertalen. Ik kijk naar de mensen uit de omgeving van Grobbendonk, die iets hebben met diamant. Ook zij moeten zich kunnen terugvinden in dat DIVA-verhaal. Ik kijk naar de mensen van rond het Fotomuseum. Die hebben iets met Mortsel, met Gevaert, en de samenwerking is daar een mooi voorbeeld van. En ik kijk met evenveel liefde naar wat onze enige Antwerpse/Vlaamse kunstinstelling is, en dat is het MUKHA. Er is al samenwerking, maar zacht gesteld is ze nog te broos en niet extravert genoeg.

Dit brengt mij naar een van de aanbevelingen die wij wel kunnen doen.

Mijnheer Lemmens, wij hebben nu die stichting. Wij hebben het behoud van de verschillende musea, maar er wordt mijns inziens nog te weinig gepraat met de buurtbewoners. De inbreng van de buurtbewoners in een omgeving van musea is belangrijk. Dat moet ook een stukje van hen worden. Die musea moeten voor hen ook een impuls zijn om te kunnen samenwerken en om de buurt verder te ontwikkelen. Vandaar mijn eerste aanbeveling: praat, of organiseer iets met de buurten, met de buurtbewoners. Maak het een stukje van hen.

Mijnheer Lemmens droomt veel, wel ik mag ook dromen. Dit zou het art district kunnen geworden zijn in Antwerpen. Natuurlijk staat dat ver van de realiteit, en natuurlijk is dat onrealiseerbaar. Maar het is een beeld dat een ode zou kunnen zijn aan de rijke kunstwereld die Antwerpen heeft. Samenwerking en duidelijk een art district maken, dat is één van mijn dromen.

Dit is een groene denker. Dat komt al dichterbij mijnheer Lemmens. Hij heeft wel af en toe een stukje groen in zich. Dit is speciaal een ode aan de Groenen. Waarom heb ik dit beeld gekozen? Een van de collega's heeft gezegd: dat duurzaam dat wordt veel te veel gebruikt. Dit is het beeld van een groene denker, zijnde een duurzame optimist. Ik denk dat u dat ook een beetje bent, mijnheer Lemmens, een duurzame optimist. Misschien zal de groene fractie niet zo gelukkig zijn dat ik durf zeggen, maar toch vond ik dat een mooi beeld.

VOORZITTER.- Mevrouw Avontroodt, kan u afronden, want uw tijd is op.

Mevrouw AVONTROODT.- Ik wou toch besluiten, maar dan zonder beeldjes. Het is jammer, want dat onthoud je beter.

1. Meer inzetten op de buurt.

2. Veel meer inzetten op onderwijs, want dat blijft bij ons. Ik betreur dat wij het RISK hebben moeten afgeven in Antwerpen, want het RISK is nu in Gent. Van daaruit komt er toch een hele schare van topartiesten die samenwerken en die iets betekenen voor de samenleving in uw buurt.

Dus meer inzetten op kunst en onderwijs, ook op een duurzame manier.

Tot slot, en dat is natuurlijk altijd het venijnige, en daarom wil de voorzitter mij altijd stoppen, meer openheid nog mijnheer Lemmens. Ik weet het. U doet uw best. Maar wij zijn soms voorspelbaar. Ik zeg, ik ga de voorspelbare vraag stellen, en u zegt dat ik een voorspelbaar antwoord krijg, dus geen antwoord.

En dat 'darknet' rond u, daar had ik zo'n mooi beeld van, maar ik mag het niet meer tonen. U zou zoveel kunnen genereren in Antwerpen als je een soort sharepoint zou maken waar verzamelaars, kunstenaars, kunstminnaars hun plek zouden kunnen vinden en zouden kunnen samenwerken, en u zouden kunnen inspireren. Dan zou dat antwoord van: ik ga het u niet zeggen tot dat het vastligt, haaks staan op een gedeputeerde die een hart voor kunst en cultuur heeft.

Ik dank u nog voor 2 zaken.

Het eerste is dat u Koen Van Mechelen die schitterende toespraak hebt laten doen bij de opening bij het Vredesinstituut.

Ten tweede toch wel dat u die rondreizende collectiestukken van onze provincie een kas geeft om te delen met de anderen.

De rest is dan voor volgend jaar.
Dank u wel.

VOORZITTER.- De heer Merckx heeft het woord.

De heer MERCKX.- Voorzitter, collega's,

In de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, goedgekeurd door de VN in 1948 lezen we in Artikel 27, par. 1. "Eenieder heeft het recht om vrijelijk deel te nemen aan het culturele leven van de gemeenschap, om te genieten van kunst en om deel te hebben aan wetenschappelijke vooruitgang en de vruchten daarvan."

Neemt 66 jaar later in Europa, in ons land, in onze provincie iedereen vrijelijk deel aan het culturele leven? Het antwoord is duidelijk neen. Over cijfers van ons land beschik ik niet, maar in dit boek *Culture Capital: The Rise and Fall of Creative Britain* - zeer aan te bevelen aan mevrouw Avontroodt die graag Engelse citaten debiteert. Hier staan er zeker in die u gaan bevallen. Ook aan te bevelen aan het departement Cultuur. Het mag gerust op het departement gefactureerd worden, want het is zeer dienstig - kan u lezen hoe de nieuwe minister van New Labour schreef over de toestand in 1999: "Vijftig procent van onze mannen en vrouwen zetten, in de loop van het jaar, nooit een voet in een culturele instelling." Er werd toen, onder de naam 'Creative Britain' een heel programma opgezet om dat te veranderen. Een van de doelen was het aantal bezoekers van de nationale musea te verhogen door vanaf 2001 de toegang gratis te maken, voor de kinderen doorgevoerd in 1999, voor de 60-plussers in 2000, en vanaf 1 december 2001 voor iedereen. Al die London bezocht heeft weet dat dit de regel is.

Heeft die gratis maatregel geholpen om de omslag te maken van kunst voor 'Just the few, not the many' (voor enkelen en niet voor velen) naar kunst voor 'the many, not just the few', voor 'de velen, niet enkel de happy few'? Het antwoord is: ja, op een significante manier. U kan de dia's zien. U ziet daar bijvoorbeeld dat in het algemeen voor alle leeftijden te samen het aantal bezoekers op 2 jaar tijd met 1/3 toegenomen is. Bij de 55-plussers is er zelfs een verdubbeling. Het geldt ook voor de zogenaamde lagere sociale klasse. Ook bij de geschoolde arbeiders is het met 1/3 toegenomen, en met de ongeschoolde arbeiders zonder diploma, onderaan de ladder gezet zoals dat gebeurt, is het zelfs ook daar van 20 naar 25% gegaan. Dus dat is toch wel een zeer belangrijk resultaat.

CHART 3 PROPORTION OF THE PUBLIC WHO HAVE VISITED A MUSEUM OR GALLERY

	1999 %	2002 %	
Total	35	45	+ 10 %
15-34	33	43	
35-54	42	48	
55+	24	43	x 2
AB	56	62	
C1	39	53	+ 10%
C2	29	39	+ 5%
DE	23	25	

Base: MORI Omnibus surveys, total around 2,000 adults aged 15+

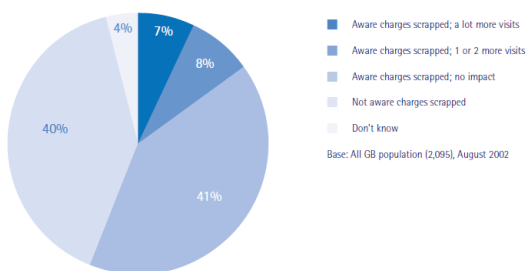
Het meest markante succes werd geboekt door Tate Modern, dat velen onder u ongetwijfeld kennen, ingericht in een oude elektriciteitscentrale op de rechteroever van de Thames. Het opende in 2000 en was in dat jaar, 5.250.000 bezoekers het populairste museum van de wereld.

Ook in de jaren daarna, bijvoorbeeld tussen 2005 en 2012 steeg het aantal bezoekers nog eens met 10% voor het totaal.

Dia 2, ook invloed op frequentie bezoeken. Chart 5, blz. 6

CHART 5 IMPACT OF FREE ENTRY

Q As you may or may not be aware, the admission charge at most of Britain's national museums and galleries were scrapped last December. Please tell me which of these statements best describes your behaviour since then.

Het gratis maken van de toegang maakte ook dat van de 66% van de Britten die op de hoogte waren van die maatregel - 44% was er nog niet van op de hoogte. Dat toont ook dat als je zo'n maatregel doorvoert, je erg moet inzetten op het bekendmaken van de maatregel - bezochten er 15% opvallend veel vaker de musea.

Die spie van 8%: 1 of 2 keer meer dan vroeger. De spie van Die spie van 7%: vele, vele malen meer dan vroeger.

1) Is een gelijkaardig beleid bij ons ook nodig en mogelijk. Volgens de PVDA wel. Ik had wat cijfers gevraagd die ons misschien kunnen toelaten welke inspanningen kunnen gedaan worden, en welk resultaat kan bekomen worden.

* Welk % van de bezoekers van onze musea komt uit onze provincie, uit Vlaanderen, uit België, uit het buitenland?

* Wat is de invloed op het aantal bezoekers aan de kathedraal sinds ons bestuur de vrije toegang heeft bekomen voor de inwoners van onze provincie? Dat is een plaatselijke test.

* Heeft men een idee van de sociale samenstelling en, eventueel, de diversiteit van het bezoekerspubliek?

2) Is ons antwoord financieel haalbaar? Volgens ons wel.

* Voor eerst is er het algemene gegeven dat er in ons rijke land beslist meer geld te halen is voor cultuur.

* Tweedens. Zelfs binnen het huidige door neoliberalen gekortwiekt budget, is het haalbaar.

Dia 3. Zie cijfers Museumstichting.

Enkele kencijfers De Museumstichting Jaarrekening (31/12/2015)	
Balanstotaal	€ 22.802.212
eigen vermogen	€ 21.508.785
balanswaarde collecties	€ 19.125.466
omzet	€ 10.205.450
- eigen inkomsten	€ 1.422.433
- subsidies en dotaties	€ 8.783.016
Personeelskost	€ 6.203.308
VTE 2015	109
reguliere medewerkers 2015	133

Wat viel mij op bij de voorstelling van cijfers van de Museumstichting? Zo u ziet op het totale budget, vertegenwoordigen de inkomsten slechts 13%. De rest is allemaal subsidie, dotatie.

Hoeveel de ticketverkoop bij die inkomsten vertegenwoordigt had ik ook gevraagd, en kan men ons misschien zeggen, maar dat zal zeker nog minder dan 10% zijn.

10% op een andere manier, via de overheid onder andere, via verschuivingen in onze bestedingen, mogelijk maken lijkt niet onoverkoombaar. Ik heb gisteren al gesproken dat men had kunnen verschuiven van die 13 miljoen van DIVA, die overbodige 2 miljoen voor de kunstbrug in De Schorre?

Dia 4. Zie ook belang van heel intensieve bekendmaking van de gratispolitiek (40% wist het niet)

CHART 7 SO WHAT HAS CHANGED?

Q. Which, if any, of the following statements describe how your behaviour has changed regarding museum and gallery visits since admission charges were scrapped last December ?

Base: All who are aware of free entry, and who have visited at least one museum or gallery in the last 12 months (684) August 2002

Anderzijds is het ook zo dat het gratis maken van de toegang inkomstenverhogend werkt ook op verschillende manieren. Er wordt meer verkocht in de shop, in de cafetaria, er worden meer gidsen gekocht, audiogidsen, men kan ook donaties doen, enz. De cijfers daarover vindt u daar.

Wat ook een positief effect is: mensen lopen graag eens ergens binnen als het uitkomt, als ze tijd hebben en ze komen er voorbij. Maar als de toegangsprijs te hoog is dan passen ze daarvoor. Ingeval van gratis valt die drempel weg. Bezoekers die een tentoonstelling knap vonden, en velen van ons weten dat je op één avond dikwijls al het mooie niet kan zien, gaan ook vaak terugkeren. Ook dat weer verhoogt de inkomsten genererende activiteiten.

De 3e vraag die u ongetwijfeld aan mij zult stellen: verhoogt dit de personeelskosten? Dat is niet noodzakelijk zo maar laten we er vanuit gaan: wellicht wel.

Dat kan opgevangen worden door de vermelde toename van de niet-ticketinkomsten, er kan aan het personeel en vakbonden voorgelegd worden welke capaciteit bezoekers men aankan met welk personeelsbestand. Wellicht gaat het niet om een enorme toename.

Met 75.000 bezoekers per jaar ontvangt het Fotomuseum actueel er ongeveer 250 per openingsdag. In een dergelijk groot gebouw is wellicht heel wat meer mogelijk, mits enige ondersteuning en goede aanpak. In Gent zijn het MSK en het SMAK voor Gentenaars gratis op zondagvoormiddag. Dat vraagt daar geen extra personeel.

Bij gratis toegang is er geen of veel minder personeel nodig voor de ticketverkoop. De controle van de bezoekersaantallen kan automatisch gebeuren.

Er zijn in ons land steden, die ook geen financiële overschotten hebben, maar die toch iets grotere inspanningen doen dan wij. Ik verwees al naar het SMAK en MSK in Gent. Verder is er Charleroi, waar het Fotomuseum elke eerste zondag van de maand gratis toegankelijk is voor de vaste collecties en aan sterk verminderd tarief voor de tijdelijke tentoonstellingen. Waarom denken wij nog niet eens aan gelijkwaardige gedeeltelijke maatregelen zoals deze, op bepaalde dagen of uren, onder meer de kalmere uren in de voormiddag?

Ik had hier ook nog een paar heel goede bedenkingen bij van de nieuwe secretaris van ACOD Cultuur uit zijn boek 'Bye, bye Art', ook aan te bevelen, maar die kan u dan lezen op mijn blog.

Een punt dat wij ook met zo'n maatregelen voor een deel kunnen oplossen is tegemoetkomen aan het meer divers worden van onze provincie en onze maatschappij.

Gegevens bewijzen dat, onder meer omdat de toegangsprijzen omhoog gaan, kunst meer en meer een zaak is van de blanke elite. De participatie van andere bevolkingsgroepen - de helft van de gezinnen van allochtone gezinnen leeft onder de armoedegrens - meer diversiteit in onze kunsttempels, is een groot knelpunt. Het zou een prioritair agendapunt moeten zijn voor alle cultuurverantwoordelijken.

Ons voorstel is niet het wondermiddel om de hele bevolking toegang te geven tot cultuur, met alle positieve gevolgen van dien. Alle gegevens en studies wijzen er ook op dat het belangrijkste daarvoor is het inkomen van de mensen verhogen, hun onderwijsniveau verhogen, en natuurlijk blijven verzekeren dat de overheid zijn deel doet in het financieren van de culturele instellingen.

Zelf konden Nicole en ik, als provincieraadsleden, al gratis vernissages van diverse tentoonstellingen bijwonen. Regelmatig was onze reflex: daar zouden we terug naar toe kunnen komen met leden en sympathisanten waarvan velen wellicht nog nooit in het FoMu, MoMu, MuKHA, enz. geweest zijn. Nochtans zouden ook zij heel veel kunnen hebben aan zo'n tentoonstelling als die van het FoMu, een jaar of 2 geleden, over de Arabische revolutie, of recent over de Panamapapers. En zelfs aan een tentoonstelling in het MoMu zoals 'BIRDS OF PARADISE. Pluimen & veren in de mode', of een van diamanten kroonjuwelen al dan niet van de tsaren. Ook al omdat het kan dienen voor bewustmaking over sociale ongelijkheid, uitbuiting, stuitende luxe van de upperclass en de essentiële maatschappelijke rol van de gewone vakmensen en kunstenaars die al dat schoons produceren.

Beste gedeputeerden,
Bent u bereid ons voorstel te overwegen en uit te voeren?

Ik dank u.

VOORZITTER.- De heer Geudens heeft het woord.

De heer GEUDENS.- Ik heb de overgang meegemaakt van gratis musea naar provinciale musea met een inkom. We hebben dat ook zeer bewust gedaan op dat moment, omdat er ook een aantal voordelen zijn van een inkomprijs te vragen. Niet alleen omwille van de inkomsten, maar ook omdat je op die manier de lat voor uw medewerkers wat hoger legt, en dat je veel beter inzicht hebt in wie er uw musea bezoekt.

Wij hebben vastgesteld, wat de provinciale musea betreft, dat het aantal bezoekers serieus is gestegen na de invoering van een inkomgeld. Ik ben het wel met u eens dat die niet excessief mag zijn. In Engeland is die bijvoorbeeld dezer dagen nogal bijzonder hoog, die inkomprijs. Het moet ook mogelijk zijn om nu en dan gratis momenten te voorzien. Maar ik denk niet dat het de beste oplossing is, en de beste promotie is voor uw musea, voor uw instellingen om daar een gratis inkom voor te voorzien.

VOORZITTER.- De heer Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Collega Avontroodt, uw tussenkomst had voor mij nog wel wat langer mogen duren. Maar goed, de voorzitter heeft beslist. Ik kijk uit naar volgend jaar om dan die presentatie dan verder te kunnen zien. Ik ben wel benieuwd wat de blauwe Lemmens dan zou betekenen, maar ik kan wachten.

Het was een mooie tussenkomst. Ik ben ook wat gevlid door uw tussenkomst, collega. U bent zowat begonnen met 'kan kunst de wereld redden?'. In 1993 was dat een van de belangrijke thema's van de culturele hoofdstad Antwerpen. U hebt met die mooie beelden verwezen naar de kunst en de wereld. Wij hebben allebei een hart voor cultuur en een hart voor kunst, en ik denk dat het enorm belangrijk is dat wat we hebben en wat al mijn voorgangers gepresteerd hebben op gebied van cultuur hier in onze provincie, zoveel

mogelijk moeten trachten te bewaren, maar dat we ook nieuwe inzichten moeten creëren. We moeten nieuwe inzichten naar voor brengen met onze musea.

U hebt verwezen naar die Stichting. Ik denk dat die Stichting een enorm belangrijk verhaal is, ik herhaal het nog eens, naar zekerheid naar ons personeel, maar voornamelijk ook dat die artistieke vrijheid, die er toch wel bestaat binnen onze musea, zou kunnen verdergezet worden.

Ik ben ook enorm blij dat u er naar verwijst dat wij meer in de buurt moeten aanwezig zijn. We moeten onze musea inderdaad meer verkopen in de buurt. Ik heb vorig jaar in het MUKHA een toespraak gehouden bij de opening van een tentoonstelling waar het punt dat ik wilde maken juist dat was wat u zegt: we moeten meer in de buurt aanwezig zijn. Ik was toch wel een beetje teleurgesteld dat onze musea, niet alleen het Fotomuseum, maar ook het MUKHA, ook het museum voor Schone Kunsten een enorme kans hebben laten liggen bij de heraanleg van de Zuiderdokken om mee te denken in dat proces. We hadden aan de stadbouwmeester moeten zeggen: wij willen van dat plein mee iets maken dat van ons is. We zijn er nu wel mee bezig, want het Fotomuseum praat nu ook met de buurt. Wij hebben vorig jaar, ter gelegenheid van het 50-jarig bestaan van het Fotomuseum een buurtontbijt gedaan om die mensen te betrekken. Iedereen in die buurt mocht komen, dit om te zeggen: wij als Fotomuseum maken deel uit van jullie buurt? Dus, wij zijn burens, laat ons samen iets doen. Maar het kan nog altijd beter natuurlijk. En als er dan zo'n project op stapel staat zoals die herinrichting van de Zuiderdokken dan moeten wij er ook als musea zeker mee over nadenken hoe dat we die buurt gaan herinrichten. Als dan de mensen van ID&T dat zelf hebben gedaan om mee te denken over de herinrichting van die Zuiderdokken, dan hadden we dat ook zeker moeten doen. Misschien was dat een iets of wat gemiste kans, maar we zijn dat aan het rechtzetten, want we proberen vanuit het Fotomuseum nu ook mee na te denken over de herinrichting. We hebben ook een project ingediend bij Toerisme Vlaanderen om van het plein dat zal ontstaan voor het Fotomuseum een plein te maken dat na foto, na film, een plein voor heel de buurt zal zijn. We moeten daar nog eens verder over nadenken. In alle geval, onze directeur, Elviera Velghe, heeft daar een aantal inzichten rond, en we gaan dat zeker op een commissie ook eens bespreken en laten zien wat de ideeën daarrond zijn. Het ModeMuseum is ook ingebed in dat modehart van onze stad. Het werkt daar ook samen met de handelaarsvereniging. Een van de zaken waar we heel aanwezig zijn geweest is bijvoorbeeld de actie rond de verschillende elektriciteitskasten, waar nu overal verwijzingen zijn naar het ModeMuseum. Men heeft daar met design gewerkt, en gezegd dat het ModeMuseum er niet ver af is. Dus de buurt, de handelaars en het ModeMuseum werken daar samen.

DIVA, het nieuw te bouwen museum waar we nu aan het werken zijn, heeft al met de buurt gesproken. U weet dat ik enorm veel hou van participatie. Wij hebben de buurt uitgenodigd, de plannen laten zien. Wij hebben ze op een eerste bewonersvergadering uitgenodigd om te zeggen dat er een contact is als er bij de werken teveel lawaai is, of te veel stof, enz., waar ze kunnen naar bellen. Ze waren enthousiast dat er iets gebeurde in hun buurt, dat er bij het Etnografisch museum, het Volkskundemuseum dat nu al jaren leeg staat, dingen gebeuren. Dus ik denk dat onze musea de mindset hebben om nu te zeggen: we gaan naar de buurt toe, dat is belangrijk, we moeten met de mensen praten.

We zijn daar aan bezig. Is dat nog allemaal niet optimaal? Dat klopt, maar het is in toch in alle geval een stap die we hebben gezet.

De openheid: het is logisch dat u ook nog iets minder goed moet zeggen, maar dat neem ik er graag bij. Inderdaad, we hebben al een aantal discussies gehad in de commissie op vragen die zijn gesteld. Wanneer u vraagt: gedeputeerde, hoe staat het met private inbreng in het museum? Hoe staat het met een aantal plannen? Ik ben er de man niet naar om nu al zaken te gaan vertellen waar ik nog niet zeker van ben dat ze zullen gerealiseerd worden. Dan is mijn antwoord inderdaad altijd: nee, ik kan dit nog niet doen. Wanneer ik nog geen zekerheid heb dat bepaalde investeringen er gaan komen vanuit de privé dan kan ik dat ook niet naar voor brengen. Ik wil daar zekerheid over hebben. Vanaf het moment dat die zekerheid er is dan zal u dat weten. Dat is altijd een moeilijkheid om daar mee om te gaan. Ik weet dan niet welke kleur dat is. U hebt dat genoemd het 'darknet', maar dat laat ik voor u. Ik wil graag communiceren als we de zaken volledig op papier hebben.

Mijnheer Merckx, ik wil u vooreerst bedanken dat u Antwerpen met Londen wil vergelijken. Dat is altijd heel fijn. Uw mensen in de gemeenteraad verwijten meestal het stadsbestuur dat er hier niets in orde is. Maar als u dan Antwerpen met Londen vergelijkt is dat al heel mooi.

Persoonlijk vind ik het ook een prachtig compliment voor ons werk op het vlak van cultuur dat onze provinciale musea wil vergelijken met het Tate Modern, het British Museum, de National Gallery en anderen. Ik denk niet dat ze daar aan de vakbonden vragen hoeveel bezoekers ze aan kunnen, maar in elk geval uw ambitie siert u.

Om op uw vraag te antwoorden, we gaan onze musea niet gratis maken. Dat gaan we niet doen. Wat niet betekent dat wij geen inspanningen doen richting kansengroepen. Ik zal u seffens een paar cijfers geven.

U hebt blijkbaar een interessant boek gelezen, maar wij hebben ook, en onze musea doen dat regelmatig, onze eigen onderzoeken gedaan.

Onze musea werken al vele jaren samen met de dienst Welzijn omtrent museumbezoek en cultuurbeleving bij kansarmen. Het is uitdaging waar heel wat instellingen en vzw's zich het hoofd over breken. Onderzoek toont ons aan dat het financiële verhaal voor veel kansarmen echter niet de belangrijkste drempel is. Dat bewees onder andere de Vlaamse 1 EUR campagne voor jongeren waaruit bleek dat jongeren niet vaker naar het museum gingen omdat het praktisch gratis was. Dus het is niet omdat het gratis is, dat mensen sowieso naar een museum zouden gaan. Andere zaken zoals het niet kennen, of de angst om uit de toon te vallen blijken wel acute problemen. Daarom werken we samen met de dienst Welzijn aan een netwerk met diverse organisaties die rond kansarmoede werken. Een van de initiatieven hieromtrent zijn de rondleidingen die het Diamant- en Zilverpaviljoen op maat van anderstalige nieuwkomers in het kader van hun inburgeringstraject organiseren. Ze doen die rondleidingen op regelmatige basis.

Verder hebben we nog een aantal acties. Acties zoals de vrijetijdspas, we nemen deel aan het Fonds Vrijetijdspas in participatie, en we zitten ook in het A-kaartsysteem van de stad. Maar ook hier blijft de uitdaging in de eerste plaats het bekendmaken van de initiatieven, dat hebt u ook al zelf gezegd, eerder dan het verlagen van de financiële drempel.

Verder wil ik er u ook nog op wijzen, mijnheer Merckx, dat onze provinciale musea, anders dan de Britse waar u naar verwijst, en dat is toch een enorm belangrijk verschil, op dit moment alleen maar tijdelijke tentoonstellingen hebben. Toegang tot deze tijdelijke tentoonstellingen zijn in uw Engelse voorbeelden dan ook vele malen duurder. Dus dat is

een verschil. Men laat ze gratis binnen voor de vaste tentoonstellingen, maar voor de tijdelijke betaal je veel meer geld. Daar moet je dan ook een afweging maken natuurlijk.

Tot slot is het concept van private participatie in onder andere cultuur veel meer ingeburgerd in de Angelsaksische wereld dan bij ons. Uit uw tussenkomsten over het G-sportfonds meende ik trouwens op te maken dat u tegen private participatie bent, maar dat is een ander verhaal.

We zijn er op anderhalve dag niet in geslaagd om alle informatie die u hebt gevraagd volledig op te zoeken, maar ik zal u een korte samenvatting geven van onze publieksonderzoeken van de voorbije jaren van bezoekers aan onze musea.

Leeftijd: 27% van onze bezoekers zijn 22 jaar of jonger; 30% tussen 23 en 34 jaar; 16% tussen 35 en 49 jaar; 25% tussen 50 en 67 jaar; en 2% boven de 68 jaar.

Sociale situatie: 50% zijn werkenden; 4% niet-werkenden; 37% studenten; 9% gepensioneerden.

Diploma-achtergrond: 8% basisonderwijs; 34% secundair onderwijs; 28% bachelors; 24% masters; 6% de rest. Hier merken we dus een evolutie richting een publiek met een minder hoge scholingsgraad.

Herkomst van de bezoekers: 56% België; 24% Nederland; 6% Duitsland; 3% Frankrijk; 2% Verenigd Koninkrijk.

Ik stel voor dat u voor de meer gedetailleerde cijfers nog eens een schriftelijke vraag stelt, zodat we u daar in detail kunnen op antwoorden. Maar ik kan u in elk geval nog meegeven wat nu de prijzen zijn van onze musea. Dat is 8 EUR. Dat is ook niet onoverkomelijk. Wij hebben dan ook nog een kortingstarief voor leerlingen, leerkrachtengroepen en gezinnen: 6 EUR; kinderen en jongeren tot 18 jaar: gratis; studenten en jongeren tot 26 jaar: 3 EUR; sociaal tarief voor mensen met het OMNIO-statuuut, ouders van een gemeentelijke vrijetijdspas en A-kaarthouders met recht op een verhoogde tegemoetkoming: 2 EUR. Dat zijn toch prijzen die iedereen kan betalen.

Ik dank u.

VOORZITTER.- De heer Merckx heeft het woord.

De heer MERCKX.- Uw beleid blijft ter zake onveranderd begrijp ik uit het antwoord. Ik vind dat spijtig. Wij hadden toch veel cijfers met grote bewijskracht bijeen gebracht.

Ik aanvaard volkomen dat u de cijfers die we gevraagd hadden niet allemaal kan geven.

U hebt zeer weinig gezegd over de aantallen. Ik had bijvoorbeeld toch verwacht dat jullie het effect van het gratis maken voor de mensen van de provincie Antwerpen voor het bezoek aan de kathedraal zouden gecontroleerd hebben, dat dit enig effect gehad heeft.

Ik vermoed dat dit soort cijfers toch wordt bijgehouden.

Wat u gezegd hebt over het begin van mijn toespraak, waar ik over Tate Modern en Londen gesproken heb, dat is een groot deel 'Hineininterpretierung'. Maar als u eens iets vriendelijk interpreteert van wat ik gezegd heb, doet mij dat ook wel wat goed.

Het werk naar de kansgroepen hebt u hier vroeger ook al geantwoord, maar concrete cijfers van het effect krijgen we ook niet.

U zegt dat een prijs van 8 EUR voor actieve mensen niet zo veel is. Dat is niet waar. Een bezoek doe je meestal met een familie, op zijn minst met 2. In deze tijd zijn er veel mensen die niet alleen een briefje van 5 EUR tweemaal moeten omdraaien, zeker op het

einde van de maand, maar dikwijls zelfs ook al 1 EUR. Ook die mensen behoren tot de maatschappij. Het gevoel er toe te behoren, als zij ook af en toe al eens gratis in een museum kunnen gaan, zou hen op zijn minst veel deugd doen. Die financiële barrière die is er ongetwijfeld.

Mijnheer Geudens die zegt dat hij daarmee ervaring heeft. Ik wacht op de cijfers. Ik vermoed dat uw bewering op cijfers steunt als u zegt dat het verhogen of invoeren van een prijs voor dat of dat museum eerder positieve effecten gehad heeft. Wel, ik hoop dat u mij daar de cijfers over kan bezorgen. Die van Groot-Brittannië zijn van een enorme omvang. Dat slaat op het hele land, op alle nationale musea, over een periode van 10 jaar. Om het kwartaal is er een statistisch review "taking part in culture" dat die cijfers actualiseert. Dus dat zijn overtuigende cijfers. Ik vind niet dat u met uw tussenkomst de bewijskracht en de argumentatie voor ons voorstel ondermijnt. Ik had meer steun verwacht.

Dank u.

VOORZITTER.- De heer Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Ik wil alleen maar heel kort zeggen, mijnheer Merckx, dat uit ons onderzoek het financiële verhaal voor veel kansarmen niet de belangrijkste drempel is. Daar zijn andere drempels. Ik herhaal nog eens: de inkom die wij vragen, daar kunnen heel veel mensen aan 6 EUR of 2 EUR, en sommige jongeren gratis binnen.

Ik zal de cijfers van de kathedraal nog eens opvragen. Er is in alle geval gebleken dat de kathedrale kerkfabriek dit als cadeau aan de provincie heeft gedaan. Het blijkt niet dat er nu plots veel meer bezoekers zijn aan de kathedraal. Er zijn wel plots wel veel meer Antwerpenaren, maar er zijn niet plots veel meer bezoekers. Dat is nog een ander verhaal.

VOORZITTER.- De heer Geudens heeft het woord.

De heer GEUDENS.- Mijnheer Merckx, het is niet aan mij om u de cijfers van nu voor te leggen. Ik kan u alleen maar spreken over de ervaring van 15 jaar geleden. Ik hoop ook dat die studies dat vermelden. U moet niet alleen in aanmerking nemen hoeveel bezoekers er komen, maar ook hoe lang ze in het museum rondlopen. Ik ga daar nu geen karikatuur van maken, maar ik kan u zeggen dat heel veel bezoekers aan het Fotomuseum vooral kwamen schuilen vroeger toen het gratis was.

Ik wil u alleen maar zeggen dat er nog andere elementen zijn dan puur en alleen de toegangsprijs. Het is ook de intensiteit, de duur die u spendeert bij uw bezoek.

Over de kathedraal wil ik niet spreken, want als u daar moest voor betalen zou ik daar nooit binnenkomen.

VOORZITTER.- Mevrouw Avontroodt heeft het woord.

Mevrouw AVONTROODT.- Ik vind het een bijzonder boeiende gedachtenwisseling. Ik denk dat we met alle respect naar mekaar moeten kunnen luisteren in deze.

Het was één van mijn laatste aanbevelingen om de bevoegdheid van de provincie over de samenleving en kunst, verzamelaars, de rol van artiesten en de samenleving, in een studieopdracht te gieten. Het zou in dank aangenomen worden, denk ik, door de stad voor deze samenleving. Het is één van de punten waar je niet buiten het boekje zou kleuren, want je zou het een provinciale, een lokale invulling kunnen geven. Ik denk dat het absoluut de moeite waard is.

Ik vind dat het voorstel van mijnheer Merckx om de toegang gratis te laten dan moet gekoppeld kunnen worden aan een alternatieve financiering. Want zonder financiering is het erfgoed sowieso verloren en kan het niet bewaard blijven, kan het ook niet tentoongesteld worden. Die alternatieve financiering, u heeft dat ook gezegd, is in de Angelsaksische wereld veel meer bruikbaar. Maar, en dan vrees ik dat mijnheer Merckx weer niet akkoord zal gaan, dan moet je wel bereid zijn om serieus fiscale maatregelen en compensaties, a shelter, toe te laten ook voor de beeldende kunst en niet alleen voor de filmwereld. Bij wijze van inlichting: men is daar op Vlaams en federaal niveau een serieuze oefening rond aan het maken. Als dat er is, denk ik dat je een enorme boost kan creëren voor de toegankelijkheid voor iedereen, en dan zal het niet die 1 EUR of 2 EUR zijn, maar dan zal een betere toegankelijkheid zeker mogelijk zijn.

Mijn concreet voorstel, mijnheer Lemmens, was om een studieopdracht te gunnen rond de rol van kunst en de Antwerpse samenleving.

VOORZITTER.- De heer Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Ik ga daar nog kort op antwoorden.

Ik ben nog iets vergeten te zeggen. U had ook verwezen naar de samenwerking met onderwijs. Daar zijn we ook mee bezig. Als we zien dat het ModeMuseum met de Modeacademie echt samenwerkt is dat ook onderwijs. Als we bij DIVA ook rond juwelen ontwerpen, met het stedelijk onderwijs samenwerken, dan brengen we dat ook mee in kaart, en kan het onderwijs ook mee deel uitmaken van dat groot cultureel project dat we starten achter het stadhuis in Antwerpen.

U hebt gelijk natuurlijk, dat moeten we bezien, maar dan moeten fiscale maatregelen dat kunnen aantrekkelijk maken om de privé zoveel mogelijk te laten participeren. Dit gebeurt nu met mondjesmaat. U weet dat we binnen Prospecta regelmatig een ontbijt hebben met een aantal mensen uit de ondernemerswereld om van gedachten te wisselen hoe we dat kunnen realiseren. We zijn er zeker en vast aan aan het werken.

Ik ben geen voorstander, ik zeg u dat heel eerlijk, van die zaken gratis te maken. Ik vind dat de prijzen die wij laten betalen heel toegankelijke prijzen zijn voor iedereen. Als je ziet dat we ook naar 2 EUR gaan voor mensen met Omnio-statuuw, dat mensen beneden de 18 jaar gratis kunnen, en dergelijke meer, dan vind ik dat verdedigbare prijzen die ook gelieerd zijn met de andere musea hier binnen de stad, want daar houden we ook rekening mee natuurlijk. We gaan geen concurrentie aan met musea die er zijn.

Maar in elk geval wil ik zeker en vast uw voorstel bekijken.

VOORZITTER.- Mevrouw Van Cleemput heeft het woord.

Mevrouw VAN CLEEMPUT.- Ik vind het op zich ook een boeiend debat waar ik ook geen bepaalde stelling in het een en ander wil zetten. Maar ik vind dat of je voor 8 EUR, 5 EUR, 10 EUR, of gratis bent, je moet vertrekken vanuit de doelstellingen. Uit de eerste Raad van Bestuur die we hebben gehad met de Museumstichting herinner ik mij nog de woorden van Kaat Debo die zei: wij zijn volop bezig met te kijken hoe we naar een diversiteitsbeleid gaan, hoe we naar een toegankelijkheidsbeleid kunnen gaan. Ik denk nu dat we ook met de Museumstichting zitten dat het wel eens een interessante oefening kan zijn om te kijken wat we willen qua bereik, wat onze doelstellingen zijn qua toegankelijkheid, en wat we daar juist voor moeten ondernemen. Ik denk dat dit in een breder kader wel een heel interessante oefening kan zijn, of met een studie of vanuit de raad van bestuur om deze op te nemen.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Volledig akkoord om dat verder te bekijken.

VOORZITTER.- De heer Merckx heeft het woord.

De heer MERCKX.- We kunnen daar inderdaad een diepgaand debat over voeren, maar wij hebben daar vandaag de tijd niet voor. Ik had een paar stukken voorzien ook. Ik ga die op mijn blog zetten.

Inderdaad, wij verschillen van mening over het hele punt van de financiering, de gevolgen en implicaties. Maar goed, dat debat kan dan uitgediept worden. Er staan vandaag teveel tussenkomsten op de agenda.

Ik wou nog 3 kleine zaken antwoorden aan mijnheer Lemmens.

De aantallen die we nu hebben: voor een museum van het niveau van het Fotomuseum, en de interesse die foto's toch bij een heel ruim publiek kunnen opwekken, vind ik een gemiddeld bezoekersaantal van 250 per openingsdag echt heel laag. Daar zijn prachtige tentoonstellingen die veel mensen kunnen interesseren, ook wat op dit ogenblik aan het lopen is, Selleslags en Leiter, er is Sander geweest. En dan 250 personen per dag hebben, dat moet heel sterk kunnen opgedreven worden.

Dan zegt u dat u de ervaring hebt gehad van die 1 EUR campagne van Vlaanderen voor de jongeren. Maar zeer beslissend ook in ervaring in Groot-Brittannië is, welke inspanningen doe je om bekend te maken zo ruim mogelijk dat de toegangsprijzen veranderd zijn, of dat het gratis geworden is. Dat is echt dé beslissende factor. Hoeveel inspanningen daarvoor gedaan zijn met die Vlaamse campagne die kennen we niet.

Ik moet u gelijk geven als u zegt dat het beleid in Groot-Brittannië kwalijke neveneffecten heeft gehad, namelijk dat er in vergelijking dikwijls met bij ons voor de speciale tentoonstellingen altijd maar hogere prijzen gevraagd worden. Dat wordt ook in dit boek bekritiseerd. Daarom noemt het ook "The rise and fall of creative Britain". Die gratis toegang is behouden, komt meer en meer in het gedrang. Waarom? Daarom heeft ook de man die ik geciteerd heb en die het project had opgezet, de minister van New Labour Chris Smith, na 3 jaar ontslag genomen, omdat Blair, en later Brown, met zijn regering helemaal mee de Thatcheriaanse weg van korting op de subsidies, enz. zijn ingegaan.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Ik wil alleen nog maar herhalen, mijnheer Merckx, dat we, zoals mevrouw Avontroodt en mevrouw Van Cleemput naar voor hebben gebracht, de kans moeten grijpen om die discussie nu binnen de Museumstichting aan te gaan en er eens over na te denken hoe dat we dat onderzoek organiseren.

VOORZITTER.- Dan kunnen we nu van start gaan met onze naamstemming.
Ik stel voor de agendapunten 1/1 tot en met 1/5 met één stemming af te handelen. De raad stemt ermee in.

Nr. 1/1 van de agenda

**APB Arenbergschouwborg. Identificatienummer 1710.
Budget 2017 en meerjarenplan 2017-2019. Goedkeuring.**
Verslag van de deputatie

Door uw raad werd in vergadering van 26 september 2013 de oprichting van het autonoom provinciebedrijf Arenbergschouwborg goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2014 operationeel.

Overeenkomstig de statuten heeft het autonoom provinciebedrijf als missie om een sterk cultuurhuis te zijn met een breed toegankelijk aanbod, een flexibele omkadering en een voortrekkersrol op gebied van talentontwikkeling, cultureel ondernemen, duurzaamheid en doelgroepwerking. Vanuit haar grootstedelijke ligging wil Arenberg, in relatie tot (of in samenwerking met) de overige theaters en culturele instellingen in de stad en daarbuiten, de cultuurparticipatie verhogen, het culturele aanbod vergroten en de bovenlokale uitstraling van de provincie Antwerpen als cultuurregio versterken.

Artikel 7 van de beheersovereenkomst bepaalt dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad volgende documenten m.b.t. het budget ter goedkeuring voorlegt:

- Het meerjarenplan van het APB met doelstellingen en actieplannen
- Het budget van het APB met de acties ter uitwerking van de doelstellingen en actieplannen
- Het organogram van het APB vindt u terug bij de budgettoelichting op het intranet

Het budget bevat op het niveau van de acties indicatoren en streefwaarden om de realisatiegraad op te volgen.

In het meerjarenplan en het budget worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. Beide documenten zitten in bijlage van dit provincieraadsstuk.

Voor 2017 zijn, zoals blijkt uit de budgettaire personeelsbehoefte 26 VTE nodig.

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf dient voorzien te worden om haar missie en activiteiten te ontwikkelen bedraagt voor 2017 2.034.582 EUR.

In het meerjarenplan wordt voor 2018 en 2019 geen dotatie voorzien omdat het autonoom provinciebedrijf dan niet meer zal bestaan.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd in zitting van 10 november 2016.

Het ontwerp van het budget 2017 en van het meerjarenplan 2017-2019 van het autonoom provinciebedrijf werden door de raad van bestuur van het APB goedgekeurd op 24 november 2016.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de artikelen 225 tot 237 van het provinciedecreet;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 26 september 2013 houdende goedkeuring van de statuten van het autonoom provinciebedrijf Arenbergschouwborg;

Gelet op de beheersovereenkomst met het autonoom provinciebedrijf Arenbergschouwborg;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Arenbergschouwborg voor het uitvoeren van zijn budget 2017 een dotatie van 2.034.582 EUR zal ontvangen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2017-2019 van het autonoom provinciebedrijf Arenbergschouwborg.

Artikel 3:

Goedgekeurd worden het budget 2017 van het autonoom provinciebedrijf Arenbergschouwborg.

Bijlagen : Meerjarenplan 2017-2019
Budget 2017

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Nr. 1/2 van de agenda

**APB Fotomuseum. Identificatienummer 1708.
Budget 2017 en meerjarenplan 2017-2019. Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

Door uw raad werd in vergadering van 26 september 2013 de oprichting van het autonoom provinciebedrijf Fotomuseum goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2014 operationeel.

Overeenkomstig de statuten heeft het autonoom provinciebedrijf als missie een expertise- en ontmoetingscentrum in Vlaanderen te zijn voor actuele en historische fotografie in al haar vormen. De frisse en dynamische aanpak met betrekking tot de vier museale basisfuncties bevordert de passie voor en de kennis over fotografie bij een breed en divers publiek; het Fotomuseum inspireert bezoekers; het

stimuleert experiment en creativiteit. Met een duurzaam, kwalitatief en up-to-date museumbeleid draagt het Fotomuseum zijn collectie, tentoonstellingen en publieksaanbod uit tot buiten de landsgrenzen en versterkt het zijn positie, invloed en uitstraling op nationaal en internationaal vlak.

Artikel 7 van de beheersovereenkomst bepaalt dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad volgende documenten m.b.t. het budget ter goedkeuring voorlegt :

- Het meerjarenplan van het APB met doelstellingen en actieplannen
- Het budget van het APB met de acties ter uitwerking van de doelstellingen en actieplannen
- Het organogram van het APB vindt u terug bij de budgettoelichting op het intranet

Het budget bevat op het niveau van de acties indicatoren en streefwaarden om de realisatiegraad op te volgen.

In het meerjarenplan en het budget worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. Beide documenten zitten in bijlage van dit provincieraadsstuk.

Voor 2017 zijn, zoals blijkt uit de budgettaire personeelsbehoefte, 27 VTE nodig. De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf dient voorzien te worden om haar missie en activiteiten te ontwikkelen bedraagt voor 2017 2.198.173 EUR.

In het meerjarenplan wordt voor 2018 en 2019 geen dotatie voorzien omdat het autonoom provinciebedrijf dan niet meer zal bestaan.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd in zitting van 10 november 2016.

Het ontwerp van het budget 2017 en van het meerjarenplan 2017-2019 van het autonoom provinciebedrijf werden door de raad van bestuur van het APB goedgekeurd op 24 november 2016.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de artikelen 225 tot 237 van het provinciedecreet;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 26 september 2013 houdende goedkeuring van de statuten van het autonoom provinciebedrijf Fotomuseum;

Gelet op de beheersovereenkomst met het autonoom provinciebedrijf Fotomuseum;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Fotomuseum voor het uitvoeren van zijn budget 2017 een dotatie van 2.198.173 EUR zal ontvangen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2017-2019 van het autonoom provinciebedrijf Fotomuseum.

Artikel 3:

Goedgekeurd worden het budget 2017 van het autonoom provinciebedrijf Fotomuseum.

Bijlagen : Meerjarenplan 2017-2019
Budget 2017

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Nr. 1/3 van de agenda

**APB Modemuseum. Identificatienummer 1709.
Budget 2017 en meerjarenplan 2017-2019. Goedkeuring.**
Verslag van de deputatie

Door uw raad werd in vergadering van 26 september 2013 de oprichting van het autonoom provinciebedrijf Modemuseum goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2014 operationeel.

Overeenkomstig de statuten heeft het autonoom provinciebedrijf als missie dat zij mode, kostuum en textiel verzamelt, beheert, bewaart, documenteert, onderzoekt, ontsluit en exposeert. Het uitgangspunt voor de museumwerking ligt steeds op de eigen collectie en geografisch op België. Het Modemuseum vat deze opdracht op een innovatieve, wetenschappelijke gefundeerde wijze op en mikt op een internationale profilering van haar expertise, zonder haar rol ten opzichte van de Vlaamse erfgoedgemeenschap uit het oog te verliezen.

Artikel 7 van de beheersovereenkomst bepaalt dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad volgende documenten m.b.t. het budget ter goedkeuring voorlegt:

- Het meerjarenplan van het APB met doelstellingen en actieplannen
- Het budget van het APB met de acties ter uitwerking van de doelstellingen en actieplannen
- Het organogram van het APB vindt u terug bij de budgettoelichting op het intranet

Het budget bevat op het niveau van de acties indicatoren en streefwaarden om de realisatiegraad op te volgen.

In het meerjarenplan en het budget worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. Beide documenten zitten in bijlage van dit provincieraadsstuk.

Voor 2017 zijn, zoals blijkt uit de budgettaire personeelsbehoefte, 25,2 VTE nodig.

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf dient voorzien te worden om haar missie en activiteiten te ontwikkelen bedraagt voor 2017 1.643.440 EUR.

In het meerjarenplan 2016-2019 was voorzien dat het APB Modemuseum van midden 2017 tot midden 2018 gesloten zou zijn omwille van grote verbouwingen. Daardoor werden de uitgaven en inkomsten voor die periode minimaal ingeschat.

Intussen zijn de verbouwplannen verschoven naar de eerste helft van 2018. In de begroting zijn de inkomsten en uitgaven voor de tweede helft van 2017 dan ook opgetrokken naar de maatstaven van afgelopen jaren.

In het meerjarenplan wordt voor 2018 en 2019 geen dotatie voorzien omdat het autonoom provinciebedrijf dan niet meer zal bestaan.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd in zitting van 10 november 2016.

Het ontwerp van het budget 2017 en van het meerjarenplan 2017-2019 van het autonoom provinciebedrijf werden door de raad van bestuur van het APB goedgekeurd op 24 november 2016.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de artikelen 225 tot 237 van het provinciedecreet;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 26 september 2013 houdende goedkeuring van de statuten van het autonoom provinciebedrijf Modemuseum;

Gelet op de beheersovereenkomst met het autonoom provinciebedrijf Modemuseum;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Modemuseum voor het uitvoeren van zijn budget 2017 een dotatie van 1.643.440 EUR zal ontvangen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2017-2019 van het autonoom provinciebedrijf Modemuseum.

Artikel 3:

Goedgekeurd worden het budget 2017 van het autonoom provinciebedrijf Modemuseum.

Bijlagen: Meerjarenplan 2017-2019
Budget 2017

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Nr. 1/4 van de agenda

**APB Museum voor Edelsmeedkunst, Juwelen en Diamant.
Identificatienummer 1707. Budget 2017 en
meerjarenplan 2017-2019. Goedkeuring.**
Verslag van de deputatie

Door uw raad werd in vergadering van 26 september 2013 de oprichting van het autonoom provinciebedrijf Museum voor Edelsmeedkunst, Juwelen en Diamant goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2014 operationeel.

In vergadering van 26 maart 2015 heeft uw raad de statutenwijziging goedgekeurd waarmee de naam, de maatschappelijke zetel en de doelstellingen werden gewijzigd.

Overeenkomstig de statuten heeft het autonoom provinciebedrijf als missie: "Het Museum voor Edelsmeedkunst, Juwelen en Diamant beroert met brede, universele verhalen over rijkdom, kwaliteit en schoonheid op een toplocatie in het historisch centrum van Antwerpen. Vanuit deze symbolische plek, waar al sinds de Gouden Eeuw edelsmeden, juweliërs en diamantairs thuis zijn, zet het Museum voor Edelsmeedkunst, Juwelen en Diamant hedendaagse en historische Antwerpse creaties in een internationaal perspectief. Ze raakt individu en maatschappij, liefhebber en kenner".

Het Museum voor Edelsmeedkunst, Juwelen en Diamant straalt passie voor edele materialen en kunstzinnig vakmanschap uit. Ze deelt haar liefde voor en expertise over het Vlaamse erfgoed aan Edelsmeedkunst en juwelen met een lokaal en internationaal publiek. Via de permanente publieks- en atelierwerking bereikt ze zo jong en oud op een dynamische en grensverleggende manier.

Ze is hét referentiepunt in de Lage Landen voor Edelsmeedkunst, juwelen en diamant, zowel historisch als hedendaags. Ze is een bruisend, interactief kenniscentrum waar de creatieve industrie de nodige inspiratie vindt om Antwerpen net als in het verleden ook in de toekomst blijvend op de kaart te zetten.

Artikel 7 van de beheersovereenkomst bepaalt dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad volgende documenten m.b.t. het budget ter goedkeuring voorlegt :

- Het meerjarenplan van het APB met doelstellingen en actieplannen
- Het budget van het APB met de acties ter uitwerking van de doelstellingen en actieplannen
- Het organogram van het APB vindt u terug bij de budgettoelichting op het intranet

Het budget bevat op het niveau van de acties indicatoren en streefwaarden om de realisatiegraad op te volgen.

In het meerjarenplan en het budget worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. Beide documenten zitten in bijlage van dit provincieraadsstuk.

Voor 2017 zijn, zoals blijkt uit de budgettaire personeelsbehoefte, 17,26 VTE nodig.

De jaarlijkse dotatie, die het provinciebestuur aan het autonoom provinciebedrijf uitkeert om haar missie en activiteiten te ontwikkelen, vindt uw raad terug in het budget van de provincie. Deze dotatie bedraagt voor 2017 1.400.212 EUR.

In het meerjarenplan wordt voor 2018 en 2019 geen dotatie voorzien omdat het autonoom provinciebedrijf dan niet meer zal bestaan.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd in zitting van 10 november 2016.

Het ontwerp van het budget 2017 en van het meerjarenplan 2017-2019 van het autonoom provinciebedrijf werden door de raad van bestuur van het APB goedgekeurd op 24 november 2016.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de artikelen 225 tot 237 van het Provinciedecreet;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 26 september 2013 houdende goedkeuring van de statuten van het autonoom provinciebedrijf Museum voor Edelsmeedkunst, Juwelen en Diamant provincie Antwerpen;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 26 maart 2015 houdende de wijziging van de statuten van het autonoom provinciebedrijf Museum voor Edelsmeedkunst, Juwelen en Diamant;

Gelet op de beheersovereenkomst met het autonoom provinciebedrijf Museum voor Edelsmeedkunst, Juwelen en Diamant;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Museum voor Edelsmeedkunst, Juwelen en Diamant voor het uitvoeren van zijn budget 2017 een dotatie van 1.400.212 EUR zal ontvangen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2017-2019 van het autonoom provinciebedrijf Museum voor Edelsmeedkunst, Juwelen en Diamant.

Artikel 3:

Goedgekeurd worden het budget 2017 van het autonoom provinciebedrijf Museum voor Edelsmeedkunst, Juwelen en Diamant.

Bijlagen: Meerjarenplan 2017-2019
Budget 2017

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Nr. 1/5 van de agenda

**APB Cultuurhuis de Warande. Identificatienummer 50.15.0.30.0.
Budget 2017 en meerjarenplan 2017-2019. Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

Door uw raad werd in vergadering van 26 maart 2009 de oprichting van het autonoom provinciebedrijf Cultuurhuis de Warande goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 juli 2009 operationeel.

Overeenkomstig de statuten heeft het autonoom provinciebedrijf als missie:

Missie

De Warande is een warme thuis voor kunst en cultuurbeleving in de Kempen, met continue aandacht voor maatschappelijke ontwikkelingen. Samen met vele partners uit stad en regio bouwt zij aan een bruisend cultuurleven met en voor vele (voortdurend) nieuwe gebruikers.

Kernopdrachten

APB Cultuurhuis de Warande is een cultuurhuis met een multidisciplinaire werking. De benaming cultuurhuis duidt op een tussenvorm. APB Cultuurhuis de Warande heeft enerzijds een receptieve functie met het oog op cultuurparticipatie, gemeenschapsvorming en cultuurspreiding, met bijzondere aandacht voor de culturele diversiteit, met daarnaast een breed en eigen cultuurspreidingsaanbod (cultuurcentrum). APB Cultuurhuis de Warande ambieert anderzijds een productieve rol zonder een volwaardig kunstencentrum te willen zijn.

APB Cultuurhuis de Warande staat ook voor een organisatiemodel waarbij naast de eigen werking, 6 onafhankelijke vzw's met complementaire functies worden gebundeld, omwille van de inhoudelijke verrijking en de organisatorische meerwaarde. Dit is een dynamisch gegeven.

Als provinciale culturele instelling neemt APB Cultuurhuis de Warande een regionale verantwoordelijkheid op als motor voor een streekgericht beleid. Dit vertaalt zich in concrete regionale acties, regionale samenwerkingsverbanden en een structurele regionaal gespreide werking. APB Cultuurhuis de Warande is een uitvoerder van het provinciaal cultuurbeleid: op gebied van cultuureducatie, kleur in cultuur en als serreplaats voor nieuw talent en creatieve publieksformats in de kunsten is APB Cultuurhuis de Warande een vanzelfsprekende actor binnen het departement Cultuur.

APB Cultuurhuis de Warande bouwt verder aan een hoog kwaliteitsvol kunstenparcours zonder de psychologische drempels van een kunsttempel te creëren. APB Cultuurhuis de Warande streeft naar een ruime regionale relevantie. De werking van APB Cultuurhuis de Warande beperkt zich niet langer tot de vier buitenmuren van de instelling, maar overstijgt haar infrastructuur met een echt regionale werking in samenwerking en in overleg met de omringende cultuur- en gemeenschapscentra. Samen bouwen de centra steen voor steen verder aan een kwalitatief en divers cultuuraanbod.

Artikel 7 van de beheersovereenkomst bepaalt dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad volgende documenten m.b.t. het budget ter goedkeuring voorlegt :

- Het meerjarenplan van het APB met doelstellingen en actieplannen

- Het budget van het APB met de acties ter uitwerking van de doelstellingen en actieplannen
- Het organogram van het APB vindt u terug bij de budgettoelichting op het intranet

Het budget bevat op het niveau van de acties indicatoren en streefwaarden om de realisatiegraad op te volgen.

In het meerjarenplan en het budget worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. Beide documenten zitten in bijlage van dit provincieraadsstuk.

Voor 2017 zijn, zoals blijkt uit de budgettaire personeelsbehoefte, 52,4 VTE nodig.

De jaarlijkse dotatie, die door het provinciebestuur ten behoeve van het autonoom provinciebedrijf dient voorzien te worden om haar missie en activiteiten te ontwikkelen bedraagt voor 2017 3.133.363 EUR.

In het meerjarenplan is 3.199.283 EUR voor 2018 en 3.266.522 EUR voor 2019 als dotatie ingeschreven.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd in zitting van 10 november 2016.

Het ontwerp van het budget 2017 en van het meerjarenplan 2017-2019 van het autonoom provinciebedrijf werden door de raad van bestuur van het APB goedgekeurd op 23 november 2016.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de artikelen 225 tot 237 van het provinciedecreet;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 26 maart 2009 houdende goedkeuring van de statuten van het autonoom provinciebedrijf Cultuurhuis de Warande;

Gelet op de beheersovereenkomst met het autonoom provinciebedrijf Cultuurhuis de Warande;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Cultuurhuis de Warande voor het uitvoeren van zijn budget 2017 een dotatie van 3.133.363 EUR zal ontvangen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2017-2019 van het autonoom provinciebedrijf Cultuurhuis de Warande.

Artikel 3:

Goedgekeurd worden het budget 2017 van het autonoom provinciebedrijf Cultuurhuis de Warande.

Bijlagen: Budget 2017
 Meerjarenplan 2017-2019

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik de punten 1/1 tot en met 1/5 samen voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

66 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

50 leden hebben ja gestemd;

6 leden hebben nee gestemd;

10 leden hebben zich onthouden.

De agendapunten 1/1, 1/2, 1/3, 1/4 en 1/5 worden goedgekeurd met 50 stemmen ja, bij 6 stemmen nee en 10 onthoudingen.

Nr. 1/6 van de agenda

Vredescentrum vzw. Jaarverslag en jaarrekening 2015. Kennisname.
Verslag van de deputatie

De vzw Vredescentrum heeft haar jaarverslag met jaarrekening 2015 ingediend.

In 2015 bedroeg de subsidie aan de vzw Vredescentrum 128.000 EUR.

Uit de jaarrekening 2015 blijkt dat de totale uitgaven 278.274,79 EUR bedragen. Het balanstotaal bedraagt 298.706,14 EUR en de resultatenrekening sluit af met een negatief saldo van 65.271,37 EUR.

De bijlagen zijn elektronisch ter beschikking.

Uw raad wordt voorgesteld dit document goed te keuren.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd op 10 november 2016.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de bepalingen van het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Kennis wordt genomen van het jaarverslag met jaarrekening 2015 van de vzw Vredescentrum.

VOORZITTER.- Dit is een kennisname.

Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Kennis wordt genomen.

Ruimtelijke ordening en mobiliteit:

VOORZITTER.- De heer Hens heeft het woord.

De heer HENS.- Voorzitter, geachte collega's,

Ik wil het hebben over het mobiliteitsbeleid van onze provincie.

Heeft de provincie een rol te spelen in het mobiliteitsbeleid? Het is een interessante vraagstelling waarover de meningen kunnen verschillen. Wat onze fractie betreft moet er volmondig ja op deze vraag geantwoord worden.

We zitten als provinciebestuur zeker niet aan alle knoppen op het vlak van het mobiliteitsbeleid, maar we kunnen wel een verschil maken. Zoals onze fractieleider gisteren reeds betoogde zijn wij er bijvoorbeeld van overtuigd dat de toekomst van onze mobiliteit ligt in elektrische auto's en elektrische fietsen, zowel voor het platteland als voor de stad. Een eerste vereist is dan uiteraard dat de infrastructuur tip top in orde is. Zeker wat fietspaden betreft was er in Vlaanderen een hele inhaalbeweging nodig.

We leggen dan ook de juiste klemtoon door het fietsbeleid te beschouwen als speerpunt van ons provinciaal mobiliteitsbeleid. De provincie is het beleidsniveau bij uitstek om het bovenlokaal functioneel fietsroutenetwerk verder te helpen uitbouwen en ontwikkelen. Via het Fietsfonds dragen wij financieel bij aan de inspanningen die lokale besturen leveren om ontbrekende fietschakels aan te leggen. Ook de deskundige ondersteuning vanuit de provincie naar de lokale besturen wordt naar waarde geschat. Maar onze kroonjuwelen zijn toch wel de fietsostrades, en dat zou ik graag hier nog eens willen onderstrepen, waarmee we zoveel vliegen in één klap slaan.

Eerst de filebestrijding. Ons wegennet geraakt stilaan verzadigd. Vorige week nog kwam de FOD Mobiliteit met een studie op de proppen waaruit bleek dat het aantal afgelegde kilometers met de wagen in 2015 een nieuw record vestigde. Eigenlijk kunnen ze elk jaar hetzelfde rapport publiceren want het is elk jaar hetzelfde. Het is duidelijk dat elke fiets die in de plaats komt van een auto het fileleed vermindert. Net zoals nieuwe autowegen nieuw autoverkeer aantrekken, zo is ook wetenschappelijk aangetoond dat comfortabele fietsinfrastructuur nieuwe fietsers aantrekt.

Onze fietsostrades zijn bovendien een pluspunt in onze strijd tegen luchtvervuiling. Onlangs publiceerde het Europees Milieuagentschap een rapport over de luchtkwaliteit. Dat waren toch wel cijfers om bij stil te staan. Hieruit bleek dat fijnstof in 2013 verantwoordelijk was voor 10.050 vroegtijdige overlijdens in België, stikstofdioxide voor 2.320 gevallen. In totaal dus ongeveer 12.400 sterfgevallen die rechtstreeks gelinkt worden aan luchtvervuiling. Het wegverkeer is via de uitlaatgassen verantwoordelijk voor een substantieel deel van die luchtvervuiling. We weten eigenlijk allemaal dat we gewoon meer de fiets op moeten in plaats van in onze vervuilende diesels.

Bovendien is fietsen gezond. VITO berekende dat onze investeringen in de aanleg van fietsostrades op 20 jaar tijd tot 637 miljoen EUR aan gezondheidswinsten kunnen opleveren. Dat is een onvoorstelbaar bedrag. Elke geïnvesteerde euro voor de aanleg van

fietsostrades levert minimaal 2 EUR gezondheidsvoordelen op. De investeringen in fietsostrades betalen zich dus meer dan dubbel terug qua gezondheid.

Onze fractie is bijzonder opgetogen dat het bovenlokale functionele fietsroutenetwerk geactualiseerd werd. Bij deze actualisatie spelen we in op de grotere actieradius van fietsers, die dankzij de opkomst van de elektrische fiets veel grotere fietsafstanden aankunnen. Zoals blijkt uit de enquêtes uit de provinciale Fietsbarometer - ook een initiatief van ons provinciebestuur - leggen de gebruikers op de fietsostrade gemiddeld 15 km enkele rit af. Ik denk dat deze gemiddelde afstanden in de toekomst alleen maar zullen toenemen.

Wij staan positief tegenover de engagementen die we als provincie zijn aangegaan. De trajecten Antwerpen-Mechelen, Antwerpen-Essen, Antwerpen-Lier en Herentals-Balen vullen een duidelijke lacune op. Als betrokken schepen van Balen wil ik trouwens mijn voldoening uitspreken over de professionaliteit en de deskundigheid waarmee de provincie de fietsostradedossiers aanpakt. Wij zetten als gemeentebestuur volop in op de aanleg van heel wat nieuwe fietspaden en ik weet vanuit de praktijk hoe omslachtig en hoe moeizaam dergelijke dossiers kunnen verlopen. Het loopt meestal niet volgens het vooraf getekende ideale scenario. Ik stel echter vast dat de provincie oog en oor heeft voor de lokale noden en een grote openheid hanteert om tegemoet te komen aan problemen en opportuniteiten die zich stellen op het terrein. Mijn welgemeende dank daarvoor.

Wij zijn ook verheugd dat we engagementen aangaan voor de fietsostrade Mechelen-Brussel, Lier-Herentals en Lier-Aarschot. Ook het opstellen van een methodiek voor de realisatie van schakelroutes en de toepassing ervan op de verbinding Turnhout-Herentals zullen een duidelijke toegevoegde waarde bieden.

Met de nieuwe engagementen onderstrepen we als Antwerps provinciebestuur nogmaals dat wij in Vlaanderen echt wel de voortrekkers zijn als het over fietssnelwegen gaat. De bevoegde gedeputeerde zal het mij wel niet kwalijk nemen dat ik op dat vlak niet alleen zijn verdienste wil onderstrepen, maar ook dat van zijn voorgangers die vele jaren geleden al resoluut voor de fietsostrades hebben gekozen.

Geachte deputatie, wij zouden tot slot jullie aandacht willen vragen voor de nazorg, na de aanleg van de fietsostrades. Want dat is uiteindelijk voor de dagelijkse fietser nog het meest van belang. Wij proberen als provincie een perfect product af te leveren en vertrouwen dit product uiteindelijk als trotse vader toe aan de goede zorgen van de lokale besturen. Zij nemen de verantwoordelijkheid op om hen te onderhouden, ijs en sneeuw te ruimen tijdens de winter, te bewaken dat de verlichting blijft branden, enzovoort. Ik heb er het volste vertrouwen in dat de lokale besturen hun best doen om dit vertrouwen niet te beschamen.

Toch bereiken ons verhalen over niet-geoorloofd gebruik van de fietsostrade, zelfs door autoverkeer. Het succes van de fietsostrades zal voor een groot deel bepaald worden door het onderhoud ervan en door het comfort dat de fietser er ondervindt. Uiteraard moet hij zich te allen tijde veilig voelen. Tegen niet-geoorloofd verkeer moet opgetreden worden.

Ik verwijs in dit verband ook naar de zogenaamde "speed pedelecs", fietsen met elektrische trapondersteuning die snelheden halen tot 45 km/u, waarvoor ik toch wel een bang hart heb. Sinds 1 oktober worden ze beschouwd als een soort bromfiets. Zeker bij

druk gebruik van fietsostrades is het allesbehalve veilig en comfortabel om als fietser aan een dergelijke snelheid te worden voorbijgestoken.

Daarom willen we vragen dat ons provinciebestuur, bij de overdracht van de fietsostrades, de lokale besturen op het hart blijft drukken dat ze er zorgzaam mee moeten omspringen én dat ze het handhavingssluik niet mogen vergeten. Misschien is het te overwegen om de gemeenten te ondersteunen in een hoffelijkheidscampagne over het gebruik van de fietsostrade of om er een algemene provinciale campagne over op te zetten. Ze zal de veiligheid en dus ook het succes van de fietsostrades alleen maar ten goede komen.

Dank u wel.

VOORZITTER.- De heer Schoofs heeft het woord.

De heer SCHOOFS.- Mijnheer de voorzitter, leden van de deputatie, beste collega's,

Bij gelegenheid van de begrotingsbespreking is het het uitgelezen moment om niet alleen van gedachten te wisselen over de budgetten, maar tevens om even stil te staan en een stand van zaken op te maken bij een aantal grote strategische beleidsbeslissingen. Ditmaal, zou ik net zoals mijn collega uit Balen, even willen stilstaan bij de mobiliteitsproblematiek in onze provincie, maar dan uit een iets andere invalshoek, het mobiliteitsvraagstuk benaderen. Het is een bevoegdheid waarin de provincie de laatste jaren eerder de rol van dienstverlener heeft opgenomen. Ik las gisteren ook nog in de ambitienota van de VVP dat de provincies de ambitie moeten hebben om mee te waken over een goede bovenlokale gebiedsgerichte mobiliteitsvisie. De verkeerssituatie in de Kempen heeft nood aan dergelijke bovenlokale visie. Een visie die tegelijk ook gedragen wordt aan de basis. Mijn tussenkomst vandaag heeft als doel om daarvoor nog eens te pleiten. Ik heb de indruk dat de neuzen nu stilaan in dezelfde richting gaan wijzen, maar dat is in het recente verleden niet altijd het geval geweest.

De afgelopen jaren heeft de provincie Antwerpen regio per regio mobiliteitsstudies laten uitvoeren die voor zowel het Vlaams gewest als voor lokale besturen een leidraad waren om weloverwogen ingrepen te doen. In die optiek is het een goede zaak dat de provincie nu ook het studiewerk heeft gegund voor de mobiliteitsstudie Midden-Kempen. Zeg maar het gebied tussen E34 en E313 en de grens met Limburg. Heel wat dorpskernen kreunen immers onder de druk van het vrachtverkeer en het doorgaand verkeer, sluipverkeer. Maar laat ons alsjeblieft realistisch zijn. Als elke gemeente of elke stad het verkeer op haar grondgebied wil bannen verplaatsen we probleem alleen maar. Hier en daar zal dus een nieuwe verbinding noodzakelijk zijn om dergelijke problemen grondig en degelijk aan te pakken. Weliswaar dient dit weloverwogen te gebeuren en moet er steeds een draagvlak voor gecreëerd worden bij de lokale gemeenschap.

Toch wil ik van deze gelegenheid gebruik maken om aandacht te vragen voor een aantal knelpunten in de regio van de Kempen. Vooreerst is er de bestaande studie van de N118 en de N18, waar ook collega Bollen zeer recent over tussengekomen is. Het lijkt mij een evidentie dat de aanbevelingen van deze studie meegenomen worden in de lopende studie

van de Midden-Kempen. Belangrijk om weten is wel, en dat is een nieuw gegeven, dat door de recente beslissing van het SCK om hun grondgebied omwille van veiligheidsoverwegingen af te sluiten daardoor ook de privaatweg afgesloten werd, en dat er daardoor meer druk komt op de N18. Een rede temeer misschien om versneld werk te maken van de bijkomende verbinding tussen de hogergenoemde wegen. Ik hoop dat het provinciebestuur dit dossier op de agenda blijft zetten om snel tot uitvoering te kunnen komen.

Ik had het daarnet over sluipverkeer en doorgaand zwaar verkeer in diverse centra van gemeenten en steden in de Kempen. Vooreerst is er de problematiek van de N71. Ik heb een kaartje gevraagd, waarvoor dank aan de diensten. De N71, zoals u ziet, die uit Limburg komt en die dikwijls als alternatieve drager ook voor de E313 fungeert. Het is een gewestweg. Er zit heel wat zwaar verkeer op dat ook zijn weg zoekt naar diverse bedrijventerreinen, of naar de E313, zoals ik daarnet al zei. Het is ook de dorpskern van Meerhout die heel wat doorgaand verkeer bijgevolg dient te slikken, verkeer dat zijn weg zoekt naar de E313.

Bij gebrek aan een waardig alternatief, denk ik - de gemeente Meerhout is vragende partij om het zwaar verkeer uit hun dorpskern te bannen - dat er nog heel wat werk nodig is. Ook heel wat verkeer komende uit Retie en Dessel zoekt via diverse, en niet altijd even geschikte wegen, hun weg naar de N71 en vervolgens naar de E313. Verder is er ook het zwaar verkeer dat naar Dessel of Retie moet en Limburg komt, of uit Balen, of Mol, en dat via de N71 weinig geschikte wegen heeft om zich in die richting te verplaatsen. Zij zoeken dus eigenlijk in de omgekeerde richting een weg langs lokale wegen door Mol, Dessel, Retie, die meestal ongeschikt zijn voor dergelijk zwaar transport.

Een passend alternatief voor de bovenstaande problematiek zou er in bestaan om de N71 vanaf de grens tussen Mol en Geel op een passende manier te doen aansluiten op de Geelse ring. Het profiel van deze weg, wat het moet worden, laat ik vandaag nog in het midden. Maar iedereen ziet op dit moment dat dit een onveilig stuk is dat dient aangepakt te worden. Zelfs een leek merkt dat de zwakke weggebruiker hier totaal geen plaats heeft, en dit een heel onveilige situatie is. Ook de aansluiting op de N18 die zou kunnen gerealiseerd worden met het doortrekken van de Geelse ring. Ook dat is, denk ik, een gekend probleem in de regio.

Mijnheer de gedeputeerde, ik sluit af. Bij aanvang van deze legislatuur heb ik in deze raad gepleit om werk te maken van een provinciale mobiliteitsstudie voor de Midden-Kempen. Het was tot voor kort een van de laatste regio's waarvoor dit nog diende te gebeuren in onze provincie. Samen met mij zullen wellicht vele lokale beleidsverantwoordelijken, en ook leden van deze raad vermoed ik, van de Kempen zeer tevreden zijn met de gunning van deze opdracht. Ik zou toch graag aandacht vragen voor de problematieken die ik in deze tussenkomst nog even belicht heb, en ik hoop dat deze knelpunten ook in de lopende studie meegenomen zullen worden.

Ik dank u.

VOORZITTER.- De heer Hens heeft het woord.

De heer HENS.- Ik wil mij toch ook even aansluiten op het betoog van collega Schoofs, en misschien nog iets toevoegen dat ik niet gehoord heb in zijn uiteenzetting. Dat is dat heel wat gemeenten heden ten dage worden geconfronteerd met een "aanbod" van het gewest om hun gewestwegen over te dragen naar de gemeenten. Soms kan dat interessant zijn voor een gemeente om dat te doen vanuit de overweging dat zij dan de weg kunnen gaan herinrichten, veiliger maken, verkeer er gaan uit bannen, enz. Hetgeen dat vaak ontbreekt bij dat aanbod van het Vlaamse gewest is dat zij die weg op zichzelf bekijken en niet het effect van een ingreep op die weg op de naburige gemeente. Ik denk dat dit weer een voorbeeld is van een dossier waar een provincie echt wel een rol kan spelen op het vlak van mobiliteit, waar zij inderdaad dat lokaal niveau van het gemeentelijk belang kan overstijgen om dat dan op subregionaal of regionaal niveau te gaan bekijken wat een effect een overname van een gewestweg door een gemeente zou hebben op het verkeer in de omgeving.

VOORZITTER.- De heer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Mijn beide tussenkomsten van vandaag focussen sterk op het gegeven participatie. Zo dadelijk volgt het vervolg van het debat over de fietsostrades waar de problematiek van de participatie behoorlijk stiefmoederlijk behandeld wordt. Maar laat mij eerst beginnen met het goede nieuws. Vorige week donderdag was ik met bijzonder interesse aanwezig in Grobbendonk tijdens de eerste workshop naar aanleiding van de Nota Ruimte. Wat ik daar zag heeft mij blij gemaakt, om het met de woorden van Raymond te zeggen. Het ging vooruit, met zoveel vuur, met passie, elk uur. Daarna was er nog de grootvader van Prince, maar die heb ik toch die dag niet gezien.

Diezelfde gedeputeerde, die bestond om tijdens de vorige raad te melden dat men moeilijk van deur tot deur kan gaan lopen om de mening van de bevolking te kennen, heeft binnen ruimtelijke planning blijkbaar een ploeg die er wel degelijk in slaagt om op een hedendaagse manier mensen, betrokkenen, stakeholders constructief rond de tafel te brengen. De eerste workshop van de nota Ruimte was een schoolvoorbeeld van participatieve brainstorming en ideeënvergadering over een complex politiek thema.

Geachte gedeputeerde, u vroeg 2 weken geleden nog om de adressen door te geven van communicatiebureaus die gespecialiseerd in dergelijke oefeningen. Wel, u hoeft maar gewoon even langs te gaan op de dienst Ruimtelijke Planning, en daar heeft men een zeer goed adres denk ik. In december 2014 stond ik tijdens de budgetbespreking ook op dit spreekgestoelte in verband met ruimtelijke ordening. Ik heb mijn nota's van toen er nog even bijgehaald, en wat participatie in dit beleidsdomein betreft blijken de zaken de goede richting uit te gaan. Twee jaar geleden vroeg ik expliciet om meer transparantie bij de totstandkoming van het ruimtelijk structuurplan. Ik citeer even uit mijn tekst van toen: "Het RSPA biedt de uitgelezen kans om alle stakeholders in dialoog te laten treden met de politiek, gaande van de milieubeweging, over landbouwverenigingen tot en met de VOKA's van deze wereld. Waarom zou er niet voorafgaand aan de opmaak van het RSPA een grondige, goed voorbereide consultatieronde worden gehouden, waarbij ook alle politieke partijen de kans krijgen om een gedetailleerde visie op ruimtelijke ordening in de provincie op tafel te brengen? Een ronde tafel van de ruimtelijke ordening, de G-1000 van het ruimtelijk structuurplan, toen in die periode. Als de provincie haar belang wil aantonen aan

de andere bestuursniveaus zal dat niet gebeuren door het slaafs navolgen van de beslissingen die Vlaanderen neemt, maar door zelf haar eigen bevoegdheden in handen te nemen." Dat is ook wat er vorige week is gebeurd. U bent op die vraag ingegaan, waarvoor dank. Het hele proces mag zeker en vast gezien worden, ik wil u feliciteren, als een voorbeeld voor andere provincies of andere beleidsdomeinen in onze provincie. Maar er was ook daar een "maar", zowel op het startmoment in juni, als vorige week bij de eerste workshop. Er heersten positieve vibes bij alle aanwezige stakeholders, maar toch werden wij met zijn allen van bij het begin ook een beetje gefnuikt in onze mogelijkheden om echt "out of the box" te denken "from scratch" met een blanco blad te kunnen beginnen.

Wat blijkt? De deputatie heeft zelf al de krijtlijnen vastgelegd waarbinnen alle stakeholders mogen denken, met name 4 ruimtelijke principes die als beslist beleid naar voren worden gebracht. In juni werden die principes nog gekoppeld aan 7 provinciale doeleinden, maar daarover heb ik vorige week niets meer gehoord. Voor alle duidelijkheid, de 4 ruimtelijke principes die nu het toetsingskader vormen zijn beginselen waar je op het eerste gezicht moeilijk bezwaar tegen kunt hebben. Het gaat om zuinig ruimtegebruik, het vrijwaren van de open ruimte, bewaren van de eigenheid van specifieke ruimtelijke zones en multimodale bereikbaarheid. Klinkt goed, klinkt groen, maar ze roepen in dit stadium van intervisie ook vragen op.

Ten eerste procesmatig:

Op welke basis heeft de deputatie die principes gekozen? Welk proces is er aan voorafgegaan? Waarom heeft de deputatie de provincieraad niet grondiger bij dat proces betrokken? Kan de deputatie zomaar stellen dat dit al beslist beleid is? Want zo werd het voorgelegd aan alle betrokkenen die daar toen waren. Moeten wij dat niet eerst hier in de raad bespreken vooraleer we daarmee naar buiten treden? En waarom hebben we het niet aangedurfd om die principes te laten bediscussiëren door de mensen die er ook waren op die workshops bijvoorbeeld?

Ten tweede inhoudelijk:

Kan er een grondige toelichting worden gegeven bij de principes? Hoe vult de deputatie zuinig ruimtegebruik en open ruimte in? Open ruimte kan immers heel veel diverse invullingen hebben van landbouw, over recreatie tot parken en natuur. Waar legt de deputatie de nadruk op? Wat wordt er verstaan onder eigenheid? Hoort daar misschien ook de lintbebouwing bij die tussen de verschillende dorpen ondertussen karakteristiek is geworden? Wat met multimodale bereikbaarheid? Moet elke modus evenwaardig ingezet kunnen worden, of wordt er met een hiërarchie gewerkt tussen de verschillende modi? En wat met de 7 provinciale doelstellingen die achter de 4 principes schuilgaan? Er zijn onvermijdelijk conflicten? Wordt er bijvoorbeeld even hard gestreefd naar het ontwikkelingspotentieel voor landbouw, als naar het zogenaamde, zoals u het noemde, veerkrachtige groenblauwe netwerk, met provinciale valleigebieden? En wat met de ruimte voor de glastuinbouw en dierlijke teelt?

Er moeten keuzes gemaakt worden. Je kunt niet alles realiseren op onze beperkte ruimte met een groeiende bevolking. Als je de doelstellingennota erbij haalt valt het op hoeveel diensten en departementen de realisatie van ruimte als actiepunt hebben. Een kleine parafraze: aanmoedigen van ruimte om te ondernemen; vrijwaren van ruimte voor wonen; vrijwaren van ruimte voor economische ontwikkeling; vrijwaren van ruimte voor landbouw;

stimuleren van ruimte voor water; inspelen op de nood aan omgevingsrecreatie en groene ruimte.

Keuzes maken, dat lijkt mij de enige oplossing om echt vooruitgang te boeken, en aan alle actoren voldoende kenbaar maken wat nu juist onze bevoegdheden zijn. Twee jaar geleden benadrukte ik dat de provincie haar tanden moest laten zien ten opzichte van Vlaanderen. Ook op dat vlak zijn er nog heel wat onopgeloste vragen. Namelijk, welke handelingsruimte heeft de provincie nu ten opzichte van het beleidsplan Ruimte Vlaanderen dat stilaan vorm begint te krijgen?

Ook tijdens de workshop vroegen sommigen zich af in hoeverre ze iets konden inbrengen over thema's die onder een andere bevoegdheid vallen. Dit geldt ook in omgekeerde richting. Welke handelingsruimte heeft de provincie tegenover de gemeenten? Waar eindigt het werk van de provincie? Waar begint het werk van de gemeenten?

Wat wordt er nu eigenlijk ook van ons verwacht als stakeholders? In het oude RSPA had de provincie bijvoorbeeld de taak gekregen om de kleinstedelijke gebieden af te bakenen. Dat project is nu bijna afgerond. Is het de bedoeling dat de stakeholders opnieuw een gelijkaardige opdracht ontwikkelen om dat voor te leggen aan Vlaanderen? Kunnen wij als provincie ook ingaan tegen Vlaanderen? Bij die vraag wil ik meteen ook een voorstel lanceren. Als Vlaanderen pas in 2040 definitief wil stoppen met het aansnijden van woonuitbreidingsgebieden zou ik willen voorstellen om daar als provincie nu meteen werk van te maken en dat principe expliciet met naam en toenaam op te nemen in onze Nota Ruimte.

Tot slot ook nog een voetnoot bij de Provinciale Ruimtelijke Ordeningnota Ruimte en alle vormen van participatie en transparantie daaromtrent. Een voetnoot die te maken heeft met de omgevingsvergunning. Ik lees hier in het zelfbewuste boekje van de VVP dat voor de omgevingsvergunning men gaat trachten om een groter maatschappelijk draagvlak te creëren bij de toekenning daarvan door voorlichting, raadpleging, inspraak. Misschien is dat wel waar wij als provincieraadslid, vooral vanuit de oppositie, nog het meest vragen over krijgen in verband met ruimtelijke ordening. Dat zijn alle procedures in verband met de toekenning van vergunningen: milieuvergunning, stedenbouwkundige vergunning, binnenkort de omgevingsvergunning. Mensen denken vaak dat de provincieraad in alle openheid debatteert over de toekenning daarvan, maar niets is natuurlijk minder waar.

Vandaar nog een afsluitende vraag om echt "out of the box" te denken met betrekking tot de ruimtelijke ordening. Waarom niet een denkoefening op gang trekken om ook die verschillende stappen in de procedures transparanter te maken, open te trekken naar de raad? In de OCMW's bijvoorbeeld heb je ook bijzondere comités waar raadsleden van alle mogelijke politieke fracties op een serene manier betrokken worden bij de analyse van individuele dossiers. Op die manier krijgen alle maatschappelijke perspectieven op een heel tastbare en zichtbare manier een plaats in zeer concrete dossiers. Het is maar een voorzet die alleszins leeft bij de bevolking bij vele dossiers rond vergunningen.

Tot daar mijn eerste tussenkomst.

Mijn tweede tussenkomst die kende u blijkbaar gisteren al, mijnheer Lemmens. Nochtans had ik gehoopt dat het verleggen van het spoorwegtracé zo origineel ging zijn dat u daar niet ging op komen. Dus dan ben ik toch nog maar veranderd van thema. Dat is dan de participatie op zich, want u denkt natuurlijk dat de tussenkomst alleen gaat over de Saffierstraat. Dat is helemaal niet mijn bedoeling. Ik weet ook niet waarom dit op voorhand al onmiddellijk zo moet gesteld worden. Mijn bedoeling is om juist de procedure zelf even te bekijken, aan te kaarten vanuit participatie. Participatie die hier ook soms in een armzalig debat belandt, als ik dat zo hoor. Blijkbaar mogen burgers alleen maar om de 6 jaar een knopje indrukken, en daarmee is alles gebeurd.

Maar het andere uiterste, daar hoorde ik Sovjet vermelden. Het gaat niet over Sovjets, over burgers in raden, het gaat erover dat de raad en de burger dichter met elkaar in contact kunnen komen. Dat is eigenlijk het principe.

Zeer constructief wordt er gewerkt binnen de ruimtelijke ordening. Dat hebben we in de raad van november niet kunnen vaststellen met betrekking tot de fietsostrade en de Saffierstraat in Berchem.

De heer LEMMENS onderbreekt hem.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Ik ga mijn toelichting geven. Ik ga niet nog eens het hele proces overdoen. Ik ga aantonen in de procedure waar volgens mij u niet begrijpt wat echte participatie is. De echte participatie zit hem niet in een overleg met de schepen van Mobiliteit ...

VOORZITTER.- Mijnheer Vandendriessche, u moet wel proberen uw tijd in het oog te houden.

U hebt daarjuist al 10 minuten gehad. Nu kan u verder doen.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Dat is de essentie van mijn verhaal. We hoeven niet het hele proces over te doen. Ik zal om te beginnen even bij de tekst blijven.

Ga ik akkoord met de opmerking van de dienst Mobiliteit tijdens onze budgetbespreking in de commissie? De meeste stroken op de tracés worden niet geconfronteerd met zo'n dossiers. Dat klopt. Het gaat om duidelijke stroken vaak, langs de spoorweg, recht door, waar weinig of geen knelpunten zijn. Maar er is om te beginnen al de bestaande situatie. De toekomstige evolutie is: hoe meer fietsostrades, hoe meer in bevolkte gebieden er zal gewerkt worden, hoe vaker het Saffierstraatscenario zal opduiken. Het schoentje knelt vooral in de stad, of we aanhouden met de verplichte procedure en de rigide houding daar tegenover. U zegt zelf: er zijn 5 stappen. Stap 1: het onderzoek van de route en de alternatieven. Stap 2: overleg met de betrokken overheden. Stap 3: de voorontwerpplannen. Stappen 4 en 5 zijn dan al de check door de kwaliteitsadviseur van de Vlaamse overheid, en eventueel nog overleg met geïnteresseerden, maar als alles beslist is. Het is die stap 2, het overleg met de betrokken overheden, die volgens mij danig overschat wordt. In de provincie wordt er blijkbaar van uitgegaan dat contact met de lokale overheid

volstaat. Maar het is niet voldoende om een onderhoud met burgemeester en schepenen om een draagvlak te creëren bij de lokale bevolking. Vaak is het zelfs zo dat in die trapsgewijze structuur van informatiedoorstroming de gemeenteraadsleden van de betrokken gemeenten onvoldoende op de hoogte zijn van de verscheidene technische details op het tracé, laat staan dat de omwonenden in dergelijke omstandigheden over alle info zouden beschikken.

Vandaar mijn voorstel dat wij als provincie de procedure moeten uitbreiden in omstandigheden waarin sprake is van 2 of meer alternatieve tracés. Het overleg met de betrokken overheden dient verder te gaan dan enkel en alleen maar politiek overleg. Afgaande op de reacties in november denk ik inderdaad dat er een voldoende grote instemming te vinden is voor die ideeën, zonder dat we daarvoor een decretaal vastgestelde procedure met de voeten treden. Integendeel, door het overleg uit te breiden naar echte inspraak en informatievergaderingen met de betrokken bewoners wordt de procedure alleen maar beter gebruikt. Hoe dergelijke inspraakmomenten met groepen bewoners georganiseerd kunnen worden konden we gisteren al zien.

Mijn voorstel luidt concreet: als de voorwaarde zich stelt dat meerdere tracés in aanmerking komen voor een fietsostrade, wordt er een infovergadering georganiseerd met de lokale betrokkenen. Die provinciale uitbreiding van de procedure kan worden toegevoegd aan stap 2. Het is vreemd om vast te stellen dat er in dit huis koudwatervrees bestaat om de inwoners van de provincie te betrekken bij het beleid. Nochtans is dat een belangrijke vereiste voor de aanvaarding van dat beleid. Ik wens u eerlijk gezegd, mijnheer Lemmens, veel succes om nu op die manier naar de Saffierstraat terug te keren met een nieuwe infovergadering om daar dan te melden dat er van het door de provincie gekozen tracé niet meer kan worden afgeweken. Een groot draagvlak voor die beslissing zal er op die manier niet gevonden worden. U denkt dat u daar mee participeert, maar dat is geen participatie, mijnheer Lemmens. U maakt een beslissing en daarmee gaat u naar de bevolking. Dan zegt u: wij participeren toch, wij geven informatie. Informatie die op voorhand, voor de beslissing aan de mensen wordt gegeven dat is participatie ...

VOORZITTER.- Mijnheer Vandendriessche, hou u aan de tekst anders ga ik u het woord moeten ontnemen.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Daarmee rond ik echt af. Want dat is mijn punt: de tijden zijn al lang voorbij dat enkele ingenieurs binnen de overheid alle wijsheid in pacht hadden als het op infrastructuur aankwam. Dat is De Saeger in de jaren '60, mijnheer Lemmens, wat ik hier allemaal hoor. In Mechelen, een afritje langs links, en maar tekenen ...

De heer LEMMENS, gedeputeerde, zegt dat de interventie van de heer Vandendriessche een misprijzen toont voor de dienst Mobiliteit.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Ik maak uw dienst helemaal niet belachelijk. Het gaat om de politieke participatie.

VOORZITTER.- Mijnheer Vandendriessche, mag ik vragen om af te ronden?

De heer VANDENDRIESSCHE.- Participatie anno 2016 hoeft heus niet te betekenen dat enkel NIMBY-gevoelens, wat ik vaak dan hoor in dit dossier, de kop opsteken, of misnoegden het overlegmoment misbruiken. Door alle plaatselijke betrokkenen op een open manier mee te nemen in de voorstellen die op tafel liggen, op voorhand, kunnen er vaak verrassende inzichten opduiken waar men op een hoger echelon het bestaan niet van vermoedde. Denk maar aan een trage weg die helemaal overwoekerd is, die door de kennis van het lokale terrein misschien kan uitgroeien tot een nieuw stukje tracé voor een fietsostrade. Leden van de lokale fietsersbond, de voetgangersbeweging, Natuurpunt, landbouwverenigingen zijn perfect geplaatst om dergelijke inzichten aan te brengen. Laat ons die kennis van de mensen gebruiken. De expertise van de mondige burger is er niet voor een NIMBY-gevoel, die reikt veel verder vandaag de dag dan dat de overheid allemaal kan presteren. Ik dacht dat uw partij daarvoor juist in de politiek was gegaan. Veel mensen weten veel beter vaak hoe het er aan toe gaat op het terrein. Laten we die kennis eens gebruiken in plaats van ze misprijzend weg te duwen. Misprijzen voor de bevolking!!

VOORZITTER.- Mevrouw Van Hoffelen heeft het woord.

Mevrouw VAN HOFFELEN.- Geachte voorzitter en ondervoorzitters, geachte leden van de deputatie, beste collega's,

Het zoeken naar nieuwe oefenterreinen voor motorsport is een oud zeer. De Vlaamse regering stelt dat de motorcrosssector recht heeft op locaties om te trainen en dat in 2012 met het oog daarop de wetgeving werd versoepeld. Havengebieden bleken toen het meeste potentieel te hebben om als locatie voor oefenterreinen te worden aangewezen. Die gebieden zijn, zoals het Vlaams ministerie van Sport en Ruimtelijke ordening zegt, door hun relatieve belasting voor milieu en omgeving al zo veel mogelijk afgezonderd van woongebieden. In de Antwerpse haven zouden ontgonnen terreinen tijdelijk kunnen dienen voor de motorcross. Dat betekent dat ze beschikbaar zijn tot er zich een economische havenactiviteit aandient. Een motorcrosssterrein kan daar enkel voor een bepaalde duur vergund worden. De stad Antwerpen engageerde zich om op lange termijn een oplossing te zoeken.

Dit sluit aan bij het standpunt van Groen: organiseer lawaisporten zoals motorcross in een omgeving die al is ingericht als industrie- en/of haventerrein. We zetten toch ook geen betoncentrale naast de bakker in het dorp?

De Vlaamse regering schoof het dossier door naar de verschillende provincies waar de bouw- en milieuvergunningen moesten worden aangevraagd.

De provincie Antwerpen startte in 2014 met de opmaak van een Kaderplan voor Geluidsproducerende sporten, waarin onderzoek wordt gedaan op bestaande en naar nieuwe locaties qua mogelijkheden, randvoorwaarden, kwetsbaarheden e.d. De kostprijs van dit kaderplan was trouwens 100.000 EUR.

In de raad van januari 2013 stelt gedeputeerde Peeters dat hijzelf en gedeputeerde Lemmens zich willen engageren voor één motorcrosssterrein. Als voorbeeld geeft hij het

terrein, gelegen tussen Arendonk en Oud-Turnhout. Ik citeer uit het verslag van deze raad: "Er is daar geen politiek draagvlak voor een permanent crossterrein. Hij geeft geen garanties, maar wil er wel zijn best voor doen."

Ondertussen blijven er nog weinig opties over :

- Westerlo kreeg geen vergunning na de uitspraak door het Hof van Beroep te Antwerpen.
- Brecht dreigde op een gelijkaardig scenario af te stevenen en door een tekort aan financiële middelen om de juridische strijd verder te zetten, gooide de plaatselijke motorcrossclub de handdoek in de ring. Het kostte de gemeente Brecht wel 50.000 EUR aan een RUP dat nooit uitgevoerd zal worden
- Arendonk-Lille: in de raad van 27 oktober 2016 werd de voorlopige vaststelling voor het PRUP "Uitbreiding rallycross-circuit-Arendonk" gestemd.
- Hondapark Balen: dit vergt wat meer uitleg, want zeer actueel.

In een uithoek van de Provincie Antwerpen, pal op de grens met de Limburgse gemeenten Ham en Leopoldsburg wordt al 30 jaar, bij aanvang zelfs illegaal, gecroost. Wegens geluidsoverlast verhuisde het crosscircuit destijds van de Keiheuvel (Balen) naar het huidige Hondapark in Olmen. Vijf halve dagen per week (inclusief weekend- en feestdagen) worden er rondjes gereden. Door de windrichting zijn het vooral de Limburgse burenen die het lawaai over zich heen krijgen.

Burenen en actiecomités informeren zich en pleiten voor lawaai-vrije weekends, een open communicatie en een uitbating van het Hondapark dat in regel is met de hogere wetgeving. Dit betekent op korte termijn acties conform de VLAREM-wetgeving, een uitdoofbeleid en tegen het einde van de bestaande milieuvergunning een verdwijnen van de lawaaiproducerende sporten in kwetsbaar, ecologisch gebied.

Op 24/9/2014 werd het actiecomité Red de Rust op het provinciehuis ontvangen voor een eerste overleg Kaderplan voor de zoektocht naar locaties voor geluidshinderlijke sporten. Het actiecomité kon zich vinden in de algemene visie van de provincie en gemeente betreffende een ruimtelijke ordening voor de toekomst. Ook de omwonenden van Lille mochten hun klachten en verzuchtingen uiten. Het gaf de omwoners het idee dat ze daadwerkelijk zouden betrokken worden bij het eventueel toekennen van milieuvergunningen.

Helaas, sindsdien radiostilte vanuit de Provincie: geen updates m.b.t. het verder verloop van het bovengenoemd kaderplan. Het actiecomité informeerde verschillende keren naar de stand van zaken en kreeg steeds een gelijkaardig antwoord: "nog geen beslissingen genomen, nog geen nieuws, provinciaal kaderplan is nog steeds lopende." Dit terwijl er op 10 oktober 2014 een tweede vergadering van de projectgroep plaatsvond, waarin een aantal beslissingen m.b.t. het Hondapark werden genomen.

Op 28 april 2016 ligt er een aanvraag tot milieuvergunning klasse 1 ter inzage bij de milieudienst in Balen. De vergunningsaanvraag handelt in het kort over :

- Hernieuwen van een vergunning voor de bestaande inrichting met verlenging voor een termijn van 20 jaar.
- Het organiseren van maximaal 1 wedstrijd met modelvliegtuigjes.

- 9 wedstrijden met motorvoertuigen, het houden van oefenritten, met inbegrip van recreatief gebruik.

Ruim drie jaar vóór het verstrijken van de huidige milieuvergunning dient EG Events dus een aanvraag tot verlenging in voor een termijn van 20 jaar. Alle ingediende bezwaren tegen de bestaande milieuvergunning van Honda Park werden verwerkt in een stevig en technisch dossier, maar door deze deputatie van tafel geveegd. De noodzaak van een vroegtijdige vernieuwing werd onvoldoende aangetoond en de indruk ontstaat dat er op deze manier een loopje wordt genomen met de wetgeving om strengere toekomstige regelgeving te ontlopen.

Door de bestendige deputatie werd op 13 oktober 2016 een milieuvergunning afgeleverd, geldig tot 13 oktober 2036, een sterk staaltje van achterkamertjespolitiek noem ik dat.

Nochtans, de adviezen van de provinciale MINA-raad van november 2009 spreken voor zich, ik geef u er hier enkele mee :

1. De provinciale MINA-raad adviseert, gezien de ruimtelijke onverenigbaarheid van zowel Kraaienhorst als Hondapark, om voor deze twee locaties geen PRUP tot een permanent crossterrein op te maken. Zoals eerder gezegd, is dit voor Kraaienhorst niet meer van toepassing.
2. De provinciale MINA-raad vraagt om bij openbare onderzoeken niet enkel rekening te houden met absolute aantallen, maar ook oog te hebben voor het ruimtelijk draagvlak. Voor geïsoleerd liggende gebieden, zoals het Hondapark is het aantal direct omwonenden zeer beperkt. Hier moet het ruimtelijk draagvlak doorwegen. De natuur kan immers geen bezwaarschriften indienen.
3. De Provinciale MINA-raad vraagt om opnieuw naar geschikte locaties in de provincie Antwerpen te zoeken daar waar al storend geluid aanwezig is zoals :
 - a) Vlak naast autowegen, bijvoorbeeld binnen een op- of afrittencomplex. Grobbendonk is hier de gemiste kans.
 - b) Langsheen drukke spoorwegen.
 - c) In of grenzend aan bedrijventerreinen. Vermits hier vaak een economische claim rust, zal een financiële inspanning moeten worden gedaan.
 - d) Nabij een vliegveld.
 - e) Binnen een hoogdynamisch recreatief knooppunt

Dan gaven ze ook nog adviezen mee inzake alternatieven, wat toch ook wel belangrijk is:

1. De provincie Antwerpen zou op zoek kunnen gaan naar locaties voor indoor motorcross. Hierbij denken we aan verlaten bedrijfsgebouwen, magazijnen, militaire gebouwen. Mits goede akoestische isolatie is de geluidshinder voor omwonenden zeer gering of onbestaande.
2. De provincie Antwerpen zou een voortrekkersrol kunnen spelen in het openen van een circuit voor elektrische motors. Dit biedt een innoverende en tegelijk duurzame oplossing. Elektrische motors zijn namelijk haast geluidloos, hebben geen schadelijke uitstoot en er is ook geen gevaar voor het doordringen van motorolie en brandstof in kwetsbaar oppervlakte- en grondwater. De provincie zou dan de eerste provincie in Vlaanderen zijn met een innovatieve en duurzame oplossing voor de motorcross.

Ik merk hier op dat wereldkampioenen zoals Joel Smets toegeven dat de motorcross enkel een toekomst heeft als men overschakelt naar elektrische motoren (Sporza 28/11/2014)

Ter info geef ik nog mee dat zelfs de vrijwilligers van het Hondapark toegeven dat het lawaai erger wordt, de uitbaters geven toe dat er geen degelijke controle is, en dat als er die controle moeten uitoefenen ze 75% van hun crossers naar huis moeten sturen omdat de normen overschreden worden.

Ik wil toch ook nog benadrukken dat Groen niet a priori tegen het beoefenen van motorsport is. Wél vinden we dat het op een duurzame manier moet kunnen gebeuren en enkel op locaties waar er een ruimtelijk en lokaal draagvlak voor bestaat. Dit sluit trouwens aan bij de visie van toenmalig minister van Ruimtelijke Ordening Dirk Van Mechelen.

Ik heb dan ook volgende vragen voor de gedeputeerden Lemmens en Peeters:

- Het college van burgemeester en schepenen te Balen merkt op dat de klachten veelal worden geuit door niet-bewoners. Dat staat in de milieuvergunning. Volgens het college is er voldoende gedragenheid vanuit de buurt. Zijn er overlegmomenten geweest tussen het gemeentebestuur en het actiecomité en omwonenden ?
- Zijn er na 26/4/2014 nog contacten en overlegmomenten geweest tussen de deputatie en het actiecomité ?
- Wat is de stand van zaken met betrekking tot het kaderplan voor de zoektocht naar locaties voor geluid producerende sporten ?

Ik dank u

VOORZITTER.- De heer Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Dank u wel, mijnheer de voorzitter.

Collega's, ik dank collega Hens voor zijn lovende woorden, en ik kan zijn analyse vast onderschrijven. Hij is heel duidelijk een ambassadeur van ons provinciaal fietsbeleid.

U hebt gelijk dat de kwaliteit en het gebruik van de fietsostrades in grote mate mee bepaald worden door het onderhoud en de handhaving van de geldende afspraken. Dat is belangrijk. De verantwoordelijkheid, u hebt dat zelf ook gezegd, ligt bij de lokale overheden en de politiezones waar de fietsostrades passeren. Om die reden maken we ook samenwerkingsovereenkomsten op waarin we duidelijk aangeven wat de rol van de lokale overheid is na de overdracht. Dat staat duidelijk op papier en dat wordt ook besproken met de lokale overheden. Maar we nemen uw suggestie zeker en vast mee om dit nog uitdrukkelijker opnieuw aan te kaarten bij de feitelijke overdracht. Ik denk dat we daar onlangs nog een voorbeeld hebben van gehad toen we telefoon kregen van een burgemeester van een niet zo kleine stad in onze provincie om te zeggen: het overwoekert hier op de fietsostrade. Maar hij was natuurlijk vergeten dat zijn diensten dat zelf moesten onderhouden. We moeten dat inderdaad nog duidelijker op papier zetten.

U hebt gepraat over hoffelijkheid. Ik volg ook uw visie daarover. Hoffelijk zijn dat heeft nog niemand pijn gedaan op een fietsostrade. Via de programmaraad van het kenniscentrum Fietsberaad Vlaanderen werken we als provincies actief mee aan het beleid naar die speed

pedelecs, die 45 km per uur, dat zijn bijna motorfietsen. Voor alle duidelijkheid en de eenduidigheid naar de politiezones en gemeenten is van groot belang hoe men daar mee omgaat. De ervaring van onze dienst Mobiliteit geldt als belangrijke basis voor de aanleg van, en de omgang met nieuwe trajecten van de fietsostrade in Vlaanderen. Dus we gaan daar inderdaad ook over samenzitten en moeten daar mee omgaan.

In elk geval hebt u ook nog eens verwezen, en dat is toch niet onbelangrijk, dat die studie van VITO enorm belangrijk is. Dat heeft aangetoond dat qua gezondheid die fietsostrades zichzelf vele malen terugbetalen. Ik wou dat ook eens aan de overkant zeggen: denk daar toch eens over na dat dit toch enorm belangrijk is.

Ik kom dan bij de tussenkost van Hans Schoofs rond de studie van de Midden-Kempen. Ik herinner mij nog, mijnheer Schoofs, dat u dat één van de eerste provincieraden gevraagd heeft dat we dringend een mobiliteitsstudie voor de Midden-Kempen moesten doen. U hebt er nog eens een duidelijk pleidooi voor gehouden voor het uitvoeren van de afspraken die met Geel, Retie, Dessel en Mol zijn gemaakt als gevolg van de studie N118-N18.

U kent ook de problematiek, beter dan ik denk ik, rond de aansluiting op de ring van Geel. Zoals u terecht aangeeft is dit een zeer belangrijk ontbrekende schakel in de ontsluiting van het hele gebied. Daar is iedereen het over eens, en zelfs nog breder. U weet ook dat wij als provincie een provinciaal Ruimtelijk Uitvoeringsplan hebben opgemaakt voor de zogenaamde regionale ontsluiting van Geel. Concreet gaat het om een aansluiting van de N118 op de ring. U weet ook dat de Raad van State die PRUP heeft vernietigd. In 2017 zullen onze diensten van Ruimtelijke Planning en Mobiliteit samen aan de slag gaan om een nieuwe versie trachten op te maken. Dat is ook een duidelijke vraag van alle gemeentebesturen in de omgeving.

Mijnheer Hens heeft ook nog verwezen naar de overdracht van die gewestwegen naar gemeentewegen. Daar wordt in verschillende gemeenten ook over nagedacht. Dat geeft natuurlijk wel een aantal voordelen. Ik denk dat we binnen dat kader van de Midden-Kempen er ook samen eens moeten over nadenken. Maar ik heb uw oproep begrepen, en ook die van u mijnheer Schoofs, dat we dringend werk verder moeten maken van die mobiliteitsstudie.

Trouwens vorige week is er nog een overleg geweest met de verschillende gemeentebesturen. Ik denk dat we in de goede richting zitten. Het is ondertussen gegund. Ik hoop alleen maar dat we daar snel resultaten kunnen boeken.

Mijnheer Vandendriessche over de Nota Ruimte.

Mijnheer Vandendriessche, de dienst Ruimtelijke Planning laat weten dat ze het fijn vinden te horen dat hun inspanningen geapprecieerd worden. Voor hen is een proces op deze schaal ook nieuw, en ze stellen dan ook elke feedback op prijs, ik ook trouwens. Bij onze dienst Mobiliteit werd deze tussenkost niet op gejuich onthaald. Ik hoop dat u het verschil ziet tussen participatie met burgers over zeer concrete werken voor hun deur, en participatie met belanghebbenden en experts over de op dit moment bijzonder abstracte materie van de Nota Ruimte. Dat is een verschil. Maar over de fietsostrades gaan we het seffens nog even hebben.

Ik probeer even op uw vragen te antwoorden. Eerst hebt u gevraagd op welke basis de deputatie die principes heeft gekozen, en welk proces is er aan vooraf gegaan?

Onze aanpak is besproken tijdens 3 raadscommissies, commissies waar u ook deel van uitmaakt, in 2015 en 2016. Ik overloop even met u het participatietraject.

In een eerste fase, medio 2013 medio 2014, hebben we met onze interne provinciale diensten eerst grondig nagedacht waar we als administratie welke elementen aan de basis moeten leggen van een vernieuwde ruimtelijke provinciale visie, en hoe we de Nota Ruimte willen opbouwen. Deze fase was nodig om intern de neuzen in dezelfde richting te krijgen. Uit die interne bevraging van onze diensten zijn er dus 4 ruimtelijke principes voortgekomen.

In een tweede stap, 2015, hebben we met experts die voorgesteld zijn door de verschillende diensten uit administraties en onderwijsinstellingen gedebatteerd rond 6 thema's: natuur en water, landbouw, wonen, economie en kleinhandel, energie en landschappen. Vragen als: wat zou de ambitie voor een thema kunnen zijn; welke ruimtelijke uitdagingen komen er nog op ons af; waar zijn er opportuniteiten voor de provincie, stonden bij deze expertenwerkgroepen centraal. Hierna hebben we de basis voor de Nota Ruimte verder verfijnd en bepaalt waar de provincie accenten kan leggen via 7 thematische doelstellingen.

In de derde en huidige stap willen we de Nota Ruimte echt vorm geven. Het kader dat in de vorige stappen bepaald is, en waarvoor draagvlak is gezocht binnen onze eigen interne diensten, moet nog grondig ingevuld worden en gebiedsgericht vertaald. Dit is de belangrijkste stap waarvoor we het startschot gegeven hebben op 15 juni 2016, en dat we willen doen samen met onze stakeholders. Hierbij is er voor gekozen om de stakeholders niet apart te betrekken, maar steeds te samen. Zo worden onder meer alle provincieraadsleden, maar ook alle PROCORO-leden, en zowel de ambtelijke als politieke vertegenwoordigers van de gemeenten mee uitgenodigd. In deze laatste stap willen we komen tot een document, de Nota Ruimte, waarin we de krachtlijnen van ons provinciaal ruimtelijk beleid concreter uitschrijven en waarin acties worden geformuleerd voor verder te voeren ruimtelijk beleid.

De ruimtelijke principes zijn, zoals hierboven aangehaald, voorgesteld op basis van een traject dat we hebben gevoerd met al onze inhoudelijke, provinciale diensten. Ze zijn niet zomaar gekozen, maar bouwen verder op de algemene principes van het Ruimtelijk Structuurplan Provincie Antwerpen, en de nieuwe inzichten die we kennen vanuit onder andere het groen en het wit Beleidsplan Ruimte Vlaanderen, het BRV.

U vraagt dan waarom de deputatie de provincieraad niet grondiger heeft betrokken bij dit proces. Kan de deputatie zomaar stellen dat dit al beslist beleid is? Moet dit niet eerst voorgelegd worden aan de raad?

U mag het mij niet kwalijk nemen, mijnheer Vandendriessche, maar ik heb juist al gezegd dat we daar in een aantal commissies al toelichtingen hebben over gegeven. En ik wil ook duidelijk zeggen dat er op dit moment nog geen beslist beleid is. Via de workshops willen we komen tot de Nota Ruimte die nog juridisch verankerd zal moeten worden via de decretaal voorziene procedures. Dit is de ontwerpfasen. Dus u gaat er nog allemaal bij betrokken worden. Dit voorstel van aanpak werd al 3 keer toegelicht op de commissie, ik herhaal het nog eens. De leden van de commissie zijn over alle fases geïnformeerd en hebben altijd hun vragen kunnen stellen.

Het is trouwens, en ik herhaal het nog eens mijnheer Vandendriessche, op mijn voorstel dat overigens niet enkel de commissie, maar de voltallige raad zal betrokken worden in het ontwerpproces. Dat was nog voor ik mevrouw Van Cleemput haar boek had gelezen. Van zodra we de officiële procedure starten zal na de commissie ook de raad nauw betrokken worden in de opmaak van de Nota Ruimte. Dat zullen we ook doen.

Daarmee heb ik ook, denk ik, op uw 3^e vraag grotendeels geantwoord. Ik kom er tijdens uw volgende tussenkomst nog op terug, maar ruimtelijke planning vertrekt niet van een wit blad waar iedereen naar hartenlust op kan beginnen tekenen. De basis voor de Nota Ruimte is ambtelijk tot stand gekomen in nauw overleg tussen de experts van onze verschillende departementen. Ze bouwen voort op de algemene principes. De deputatie beslist om de 4 ruimtelijke principes als basis te gebruiken en de provincieraad nauw te betrekken.

Waarom heeft de deputatie het niet aangedurfd om deze principes te laten bediscussiëren door de stakeholders van de workshops?

Onze keuze heeft niets te maken met durf, mijnheer Vandendriessche, maar wij hebben er voor gekozen om niet oneindig te blijven discussiëren omdat we met de Nota Ruimte ook nog tot resultaten willen komen. De basisprincipes zijn ambtelijk bepaald en ik denk dat iedereen er in grote lijnen over eens kan zijn. Het leveren van input gaat beter als men van een basis kan vertrekken, zeker wanneer men ook mensen wil betrekken die niet zijn opgeleid in de ruimtelijke ordening.

Uw volgende 3 vragen gaan over de inhoud. Tijdens het startevent zijn die dan ook uitvoerig toegelicht. Alle raadsleden waren hier dan ook voor uitgenodigd, 9 zijn er komen opdagen. U was zelf aanwezig, mijnheer Vandendriessche, maar ik zal alles nog eens herhalen. Het is niet dat we hier vandaag nog betere dingen te doen hebben. Maar onze mensen zijn bezig om de 4 principes ruimtelijk te vertalen aan de hand van de input van de workshops. In een volgend overlegmoment zullen we deze uitwerking opnieuw bespreken.

Kan er een grondige toelichting worden gegeven bij de principes? Hoe vult de deputatie zuinig ruimtegebruik en open ruimte in? De open ruimte kan heel veel diverse invullingen hebben, van landbouw over recreatie tot parken en natuur. Waar legt de deputatie de nadruk op?

Zuinig ruimtegebruik betekent voor ons in de eerste plaats dat we de bestaande bebouwde ruimte maximaal willen benutten zonder aan kwaliteit in te boeten. Het maximaal benutten van de bestaande bebouwde ruimte kan op tal van manieren. Op elke plek, bij elk project zal moeten bekeken worden welke manier de beste is om tot een optimaler gebruik, en dus ook een zuiniger gebruik, van de ruimte te komen. De keuze om een specifieke nadruk te leggen binnen het openruimtebeleid is nog niet gemaakt en hangt ook af van plek tot plek.

Wat wordt er verstaan onder eigenheid? Hoort daar misschien ook de lintbebouwing bij die tussen verschillende dorpen karakteristiek is geworden?

Eigenheid betekent niet dat je elke zonevreemde of ongewenste situatie moet bestendigen of verder zetten. Eigenheid betekent wel dat je naast algemene keuzes ook moet kijken naar het functioneren en voorkomen van gebieden. Het agrarisch gebied in Klein Brabant

heeft een heel ander voorkomen dan in Arendonk, en de keuzes die we maken kunnen ook anders zijn.

Wat met de multimodale bereikbaarheid? Moet elke modus evenwaardig ingezet kunnen worden? Of wordt er met een hiërarchie gewerkt tussen de verschillende modi?

Bij de selectieve en multimodale bereikbaarheid wordt gekeken naar alle vervoersmodi. Daarbij leggen we voor de visie op de kernen en andere publieksaantrekkers wel meer de focus op de bereikbaarheid met hoogwaardig openbaar vervoer en fietsostrades, en is er dus wel sprake van een hiërarchie. Voor de bedrijventerreinen is dan weer een combinatie van ontsluiting op OV en ontsluiting op het hoofdwegennet van belang.

De 7 provinciale doelstellingen die achter de 4 principes schuilgaan, roepen onvermijdelijk conflicten op. Wordt er bijvoorbeeld even hard gestreefd naar het ontwikkelingspotentieel voor landbouw, als naar een veerkrachtig groen-blauw netwerk met provinciale valleigebieden? En wat met de ruimte voor glastuinbouw en dierlijke teelt?

Het is aan de stakeholders om de 7 provinciale doelstellingen te vertalen. Concrete keuzes zijn nog niet gemaakt. Aangezien we gebiedsgericht te werk gaan, zullen prioriteiten per gebied worden bepaald.

Welke handelingsruimte heeft de provincie nu ten opzichte van het Beleidsplan Ruimte Vlaanderen? Ook tijdens de workshops, zegt u, vroegen sommigen zich af in hoeverre ze iets konden inbrengen over thema's die onder een andere bevoegdheid vallen.

Ook wij trachten tijdens de Nota Ruimte los te denken van bestaande kaders en bevoegdheden. Daarom hebben wij bewust gekozen voor een ruimtelijke visie over de ganse provincie. In het Witboek BRV, dat vorige week is goedgekeurd door de Vlaamse regering staat: "Vlaanderen heeft in dit Witboek haar voorstellen van ruimtelijke werven gedefinieerd. Bedoeling is dat in de toekomst ieder bestuursniveau voor zich uitmaakt welke uitdagingen het zal aanpakken, en dit in partnerschap met de andere bestuursniveaus."

Excuseer collega's, maar er waren veel vragen. Dus ik wil ze ook volledig beantwoorden. Dan geldt ook in de omgekeerde richting, zegt u. Welke handelingsruimte heeft de provincie tegenover de gemeenten? Waar eindigt het werk van de provincie? Waar begint het werk van de gemeenten?

Van de gemeenten hopen en verwachten wij dat ze onze principes, visie en acties, waar zij een belangrijke bijdrage toe kunnen leveren via de workshops, mee willen realiseren binnen hun eigen ruimtelijk beleid en ruimtelijke processen en projecten. Het is een gelijkaardige verhouding als bij de afbakening van de kleinstedelijke gebieden.

Wat wordt er nu eigenlijk van ons als stakeholders verwacht? In het oude RSPA had de provincie bijvoorbeeld de taak gekregen om de kleinstedelijke gebieden af te bakenen, enz. Door ruim en over gans de provincie te vertrekken is het gemakkelijk om in het komende traject, en samen met de stakeholders, nog verder te bepalen welke uitdaging we willen aanpakken, thema's of gebieden, en waar we prioriteiten moeten leggen. De Nota Ruimte zal ook acties bevatten om de visie concreet te maken.

Uw voorlaatste vraag: kunnen we als provincie ingaan tegen Vlaanderen?

Bij de vraag wil ik meteen ook een voorstel lanceren. Als Vlaanderen pas in 2040 definitief wil stoppen met het aansnijden van woonuitbreidingsgebieden zou ik willen voorstellen om daar als provincie nu meteen werk van te maken.

Gezien het Witboek, mijnheer Vandendriessche, nog maar zeer recentelijk is vastgelegd door de Vlaamse regering, en wij inmiddels al een tijdje bezig zijn, hebben wij in de eerste plaats gekeken wat wij als provincie willen met de ruimte in onze provincie en niet wat Vlaanderen van ons verwacht. We denken dat we deze lijn verder moeten aanhouden voor de Nota Ruimte, rekening houdend met de input uit het participatietraject. Over uw voorstel kan gedebatteerd worden tijdens de workshops en op langere termijn binnen deze raad.

Tot slot nog uw vraag over participatie binnen vergunningsprocedures.

Alle procedures en termijnen liggen vast in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, idem voor wat betreft de omgevingsvergunning. De deputatie heeft hierin een beslissingsbevoegdheid. De momenten van participatie zoals het openbaar onderzoek, de bekendmaking van de vergunningen en de beroepsprocedures, alsook de transparantie, de hoorzitting, de openbaarheid van verslagen en adviezen zijn decretaal bepaald. Men kan in alle procedures iedereen eindeloos betrekken, maar op een bepaald moment moeten er beslissingen genomen worden, anders gebeurt er in dit land niets meer. Als u gelooft dat de mensen niets te zeggen hebben, stel ik u voor dat u in het Vlaams Parlement vragen stelt over de achterstand bij de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de Raad van State. Misschien kan u dat eens doen. Ik denk trouwens dat uw collega's het zouden appreciëren moest u af en toe opletten tijdens de participatiemomenten die we hebben georganiseerd om een antwoord te verkrijgen op uw vele vragen, want die zijn daar allemaal beantwoord. Het had ons veel tijd kunnen besparen, maar ik heb u met plezier beantwoord.

Dan, mijnheer Vandendriessche, de tussenkomst over fietsostrades en participatie. Ik ga daar niet in herhaling vallen. Er is al veel gezegd tijdens mijn antwoord over de Nota Ruimte. Op dit moment, na de hoorzitting, na dat we bij de buurt zijn geweest, worden de opmerkingen van de buurt verwerkt. In samenwerking met de stad en het district plannen we dit voorjaar een inputmoment waarbij we de buurt zelf een beeld van de groenstrook in de Saffierstraat vorm willen laten geven. Voor een alternatief traject dat een volwaardige fietsostrade zou opleveren zijn geen ideeën binnengekomen, ook niet uit uw fractie. Fietsostrades worden namelijk niet aangelegd door praatgroepen, maar wel door heel degelijke ingenieurs en verkeersdeskundigen van onze dienst Mobiliteit. De mensen die hier nu al heel de tijd dit debat zitten te volgen, en die met heel wat meer rekening dienen te houden dan enkel en alleen de inwoners van één straat.

Tot slot wil ik nog duidelijk stellen dat als een district, een stad, of een provincie een zogenaamd park zou aanleggen, zoals we dat nu willen gaan doen in de Saffierstraat, uw partij ons hier terecht in ons gezicht zou uitlachen. Wij gaan samen met de buurt, met het district, en met de stad zorgen voor meer openbaar groen voor heel de buurt. Het riedeltje dat overal herhaald wordt, dat heel de groenstrook zal verdwijnen, klopt niet. Maar ik hou eraan vast dat die fietsostrade daar wel zal komen.

Mevrouw Van Hoffelen sprak over de motorcrossterreinen.

Als u al denkt, mevrouw, dat het moeilijk is om plaats te vinden voor een fietsostrade, wel u moet eens proberen in Vlaanderen plaats te vinden voor geluidsproducerende sporten. Dat is nog een heel ander verhaal. En ik begrijp dat ook. Neem van mij aan dat er niemand voor te vinden is. Want vanaf het moment dat ze horen dat er ergens geluidshinder door sport komt dan hebben daar heel veel mensen problemen mee. Behalve natuurlijk de vaak honderden sportievelingen die steeds meer moeite hebben om hun sport te beoefenen. We waren vroeger de top in de wereld op gebied van de motorcross. Die mensen vinden nu in Vlaanderen bijna geen plek meer om hun sport te beoefenen. Daar moeten wij mee omgaan. Vanop Vlaams niveau wordt er van de provincies dan verwacht om plaats te vinden voor deze geluidsproducerende sporten. Eén van die prioriteiten is het voortbestaan en de handhaving van bestaande infrastructuur. Dat doen we dan samen met lokale besturen. We moeten dan steeds in overleg gaan, en op zoek gaan naar een evenwicht. Dat is niet evident. Ik doe dat samen met collega Bruno Peeters.

U hebt ook nog even verwezen, heel specifiek, naar het dossier van Balen. Ik vind dat een beetje moeilijk, mevrouw Van Hoffelen, als u zegt dat al die bezwaren zomaar van tafel werden geveegd. Nee, de PMVC - en dat is niet de deputatie, dat is de Provinciale Milieucommissie waar allemaal ambtenaren, experts in zitten - hebben een antwoord gegeven. Dat is iets anders dan van tafel geveegd zijn. Ik vind het nogal negatief zoals u dat naar voor brengt. En hoe dat dit college er op het terrein er mee omgegaan is daar kan ik hier geen uitspraak over doen. Maar feit is dat we inderdaad aan de hand van een advies van de PMVC wij een milieuvergunning hebben afgeleverd, en dat daar op die plek die sport kan beoefend worden.

Ik denk dat ik zowat op alle vragen heb geantwoord.

VOORZITTER.- De heer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Nog even kort iets over de Nota Ruimte en de 4 principes die blijkbaar nog worden voorgelegd aan de provincieraad.

Ik ga helemaal mee in uw standpunt dat het procesmatig, bijvoorbeeld op die workshop waar u bijvoorbeeld niet was, ...

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Nee, wij zaten in deputatie.

De heer VANDENDRIESSCHE.- OK, u hebt daar toen niet geparticipeerd, want er was toch wel iets heel belangrijk dat daar gezegd werd aan de stakeholders, en dat moet u dan toch eens aftoetsen met de diensten. Daar werd heel duidelijk gezegd, daar moet u maar eens in de slides gaan kijken van die dag: dit is beslist beleid, en de eerste spreker zei: van de deputatie. Een half uur later zei er iemand: dit is beslist beleid van de provincieraad. Dat is daar zo gemeld aan ons als stakeholders. Dus u moet dat dan toch eens goed aftoetsen met uw diensten.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Ik kan mij nooit voorstellen dat het op die manier zo gezegd is, mijnheer Vandendriessche. En ik ga dat aftoetsen met mijn diensten, maar dat zal in elk geval zo niet zijn. Trouwens de dame die nu de ganse mobiliteitsparticipatie organiseert gaat nu ook nog eens naar de dienst Ruimtelijke Planning, omdat ze dat zo goed deed bij Mobiliteit.

VOORZITTER.- De heer Schoofs heeft het woord.

De heer SCHOOFS.- Gedeputeerde, ik wens u te danken voor de start die u gegeven heeft aan die mobiliteitsstudie. Er zijn nog een paar problemen die ik aankaart heb, waar misschien niet direct nu een concreet antwoord op hoeft gegeven te worden, maar die toch wel belangrijk zijn en meegenomen worden. Ik denk ook dat collega Hens terecht de opmerking heeft gemaakt: wij worden geconfronteerd met de overname van heel wat gewestwegen. Dat is niet alleen in onze regio, dat is voor heel de provincie, dat is voor heel Vlaanderen zo. Inderdaad, bij overname is het meestal het lokaal bestuur dat dan die overname dient te doen en dan als wegbeheerder quasi autonoom bij machte is om die herin te richten. Maar een gewestweg herinrichten heeft dikwijls verregaande gevolgen, ontradend voor verkeer of doorgaand verkeer, het NIMBY-verschijnsel. Het is hier vandaag al een paar keer aangehaald. Dus het is belangrijk om bovenlokaal overleg te hebben daarover.

Ik heb een aantal suggesties gedaan naar de N71 toe, waar daar nog knelpunten zitten. Ik hoop dat die echt wel meegenomen worden. Het is ook belangrijk om een visie die lokaal gedragen is, te kunnen vormen door lokale actoren, lokale besturen, enz., maar ook door de provincie en het Vlaams Gewest. Dat is dat er een aantal verkeersstromen ook in kaart gebracht worden. Ik hoop dat dit ook misschien kan meegenomen worden in die studie. Die behoefte is zeker aan de basis aanwezig om daar zicht op te krijgen.

Het gaat er ook over, denk ik, om de discussie te objectiveren als we een aantal cruciale verkeersstromen in kaart kunnen brengen met eventueel tellingen, of dergelijke meer.

Ik wil alleszins hier het debat niet helemaal voeren. Ik denk dat het belangrijk is dat de studie opgestart is, dat u daar aan het stuur zit. Maar ik hoop ook dat nu, zeer binnenkort, niet bij het beëindigen van de studie, er tussentijds misschien eens een overleg kan georganiseerd worden tussen het provinciebestuur, de Vlaamse Overheid, en een aantal betrokken gemeenten die in de problematiek betrokken zijn.

VOORZITTER.- De heer Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Ik denk, mijnheer Schoofs, dat we die opmerking die u maakt, die suggesties, zeker gaan meegeven, ook die van mijnheer Hens. Ik zal daar op mijn overleg met onze dienst Mobiliteit op aandringen om die in elk geval mee te nemen.

VOORZITTER.- De heer Bollen heeft het woord.

De heer BOLLEN.- Ik zou mijnheer Schoofs willen bedanken. De tussenkomst was inderdaad van mijn collega Boonen en Meeus ook.

Wij zitten met een unieke tewerkstelling, namelijk de nucleaire, zowel onderzoek als afval. Dus die mobiliteit is een enorm belangrijk aspect, denk ik. Die mobiliteit gaat voor ons nog belangrijker worden. We hebben jaren het wit zand, maar binnenkort gaan we warm water leveren overal.

Ik zou ook aan mijnheer Vandendriessche even willen zeggen dat ik niet akkoord ben u over participatie. Ik ga een zeer concreet voorbeeld geven. Inzake de fietsostrade Herentals-Balen komt er door participatie, en door besprekingen tussen de fietsersbond van Geel en de mensen van de dienst Mobiliteit - de gedeputeerde en ikzelf hebben dat achter de schermen even gevolgd - een tunnel onder de ring in Geel. Ik wou toch even aanhalen dat dit er toch komt door de fietsersbond, maar ook dankzij de dienst Mobiliteit die al die dossiers ingediend hebben. Het gaat niet alleen over de tunnel in Geel, maar het gaat over verschillende dingen. Er wordt dus wél gewerkt aan participatie.

VOORZITTER.- Mevrouw Van Hoffelen heeft het woord.

Mevrouw VAN HOFFELEN.- Mijnheer Lemmens, ik zou zeggen: dank u voor uw antwoord, maar het was er niet eigenlijk echt één.

U zegt dat bij de deputatiebeslissingen er rekening is gehouden met alle adviezen, behalve dan die van de MINA-raad, stel ik vast. Als nu al de beslissing is genomen dan vraag ik mij af wat nog het nut is van het voortbestaan van dat kaderplan. Moeten die projecten dan nog samenkomen of niet? Ik heb ook geen antwoord gekregen wat de stand van zake is met betrekking tot het kaderplan voor de zoektocht. Houdt het hier op, of niet?

Ik heb ook opgemerkt, dat was niet echt een concrete vraag van mij op het einde van mijn tussenkomst, dat die hernieuwing van die milieuvergunning 3 jaar van tevoren is aangevraagd, voor dat de huidige milieuvergunning afliep. Want die liep tot 2019. Wat is de noodzaak van die zo vroeg te hernieuwen?

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Dat is natuurlijk het recht van die sportvereniging. Als die 3 jaar op voorhand dat aanvragen, dan denken die vooruit. Die weten ook hoe moeilijk het hier is om dingen gedaan te krijgen. Die hebben dat tijdig gedaan. Dat kan je toch niet iemand verwijten om iets tijdig op te starten. Dat begrijp ik niet goed wat u daarmee wil bedoelen. Het is ieder zijn recht om tijdig een vergunning aan te vragen. Dat is toch niets onwettig; Dat is de toch logica zelf. Ik denk, dat als je goed vooruit denkt en je ziet alle mogelijke procedures in dit land, je er beter op tijd kan aan beginnen.

Wat ik nog wil zeggen, mevrouw Van Hoffelen, is dat we er nog mee bezig zijn. Maar het is juist door de moeilijkheid om dat evenwicht te vinden dat we er nog niet direct in slagen om dat plan op een goede manier bij iedereen te kunnen verwezenlijken. Ik wil er u ook nog op wijzen dat het kaderplan meer dan alleen motorcross is. Dat gaat over de geluid hinderende sporten. Dan zit je nog met het kleiduifschieten, de rallycross, autorally, en dergelijke meer. Dat moeten wij bekijken, en ik kan alleen maar vaststellen dat er minder en minder kan bij mensen. En u doet er mee wat u wilt, maar er is toch een zekere verzuurdheid en men kan weinig van mekaar verdragen in deze wereld. Dat stel ik alleen maar vast.

Mevrouw VAN HOFFELEN.- Dat vind ik nu zo'n platitudo om altijd te verwijzen naar die verzuurdheid. Ik heb 24 jaar op 2 km van een motorcrossterrein gewoond in de Kraaijenhorst. Toen was daar 3 keer per jaar een wedstrijd. Iedereen, zelfs de onmiddellijk omwonenden, kon daar mee leven. Zij zegden: 3 keer, dat is OK, dan gaan we wel op weekend, want ik kan verzekeren dat als u ernaast woont u niet meer met mekaar kan praten. De herrie is dan zo groot, dat is niet te doen. De mensen konden daar mee leven 3 keer per jaar. Toen er dan sprake was van een permanent crossterrein werd de situatie wel heel anders, want dan ging het over 2 oefennamiddagen per week van 1 tot 7u, en 10 wedstrijddagen per jaar. Dat is al een heel andere context. Dat is ongeveer gelijkaardig met de situatie die er nu gebeurt. Dan hoor ik altijd zeggen: er zijn weinig omwonenden. Dat is juist, maar het zijn niet alleen de 2 landbouwers die in de onmiddellijke omgeving wonen die er last van hebben. Het zijn juist de aangrenzende gemeenten die het meeste last hebben.

VOORZITTER.- De heer Dillen heeft het woord.

De heer DILLEN.- Ik wil even iets zeggen naar mevrouw Van Hoffelen toe.

Ik begrijp uw bezorgdheden in verband met de geluidsoverlast bij motorcross. Ik woon redelijk in de buurt van dat Hondapark. Er zijn nog een aantal mensen hier in de zaal die daar dichtbij wonen. Als je daar rondwandelt dan zie je, zelfs bij helder weer, geen 5 huizen staan. Daar is daar echt heel afgelegen. Daar komt heel veel jeugd uit de omgeving. Die leren daar crossen. Die brengen vooral hun zaterdagen en hun vakanties daar door.

Zoals de gedeputeerde al gezegd heeft was België toonaangevend in verband met crossen. Dat is ondertussen al wel wat gezakt. Dus ik denk als het ergens kan zijn, een crossparcours, dat het daar wel is.

VOORZITTER.- De heer Hens heeft het woord.

De heer HENS.- Ik dank collega Dillen voor deze tussenkomst die toch alles een beetje in het juiste perspectief plaatst. Ik denk niet dat dit het forum is om nu de beslissing van het schepencollege van Balen te gaan toelichten, maar toch hebben we ook vastgesteld dat het Hondapark misschien 3 jaar voor dat zijn huidige vergunning afliep al stappen heeft gezet om een nieuwe vergunning te krijgen. Wij hebben dat welwillende beoordeeld om verschillende redenen.

Het Hondapark heeft in Balen een heel goede traditie. Het aantal klachten over het Hondapark zijn quasi 0 de voorbije jaren. Dat is voor ons ook altijd een waardemeter om een dossier al dan niet welwillend te beoordelen. Zoals collega Dillen opmerkt staat daar in de wijde omgeving geen enkele woningen. We hebben ook vastgesteld dat in deze procedure een aantal bezwaren werden ingediend. Ik ben niet de schepen van Leefmilieu, ik ken die bezwaren niet meer van buiten, maar ik heb wel onthouden dat het niet was van Balenaars die daar in de omgeving wonen, laat staan van Balenaars uit het centrum van de gemeente. Het was van organisaties van verder weg. Dit om alles even te schetsen. Het is geen NIMBY-dossier, want diegenen die in de achtertuin van het Hondapark wonen hebben er geen problemen mee. Dat wil ik toch even meegeven.

VOORZITTER.- Mevrouw Van Hoffelen heeft het woord.

Mevrouw VAN HOFFELEN.- Ik wil er toch nog even op terugkomen.

Ik heb al gezegd dat er in de onmiddellijke omgeving geen of amper huizen staan. Dat is het probleem niet. Het ligt vlak bij stiltegebieden, en het zijn de mensen van de aangrenzende gemeenten die er de hinder van hebben. Dat was in Brecht zo voor de gemeente Malle, en dat is nu voor de aangrenzende gemeenten in Limburg. Maar dan is het misschien omdat het een andere provincie is dat het niet in onze achtertuin is.

VOORZITTER.- De heer Hens heeft het woord.

De heer HENS.- Misschien nog 1 bemerking, mevrouw Van Hoffelen. Bent u ooit in de omgeving geweest, want heel Balen is bij wijze van spreken een stiltegebied, en toch slagen wij erin om daar met instemming van de bewoners een dergelijk Hondapark te laten functioneren. Een Hondapark dat tot op heden altijd minder heeft gedaan dan zij in de vergunning die zij hadden mochten doen. Zij hadden ook een bijzonder goede relatie wat dat betreft met de buurt, omdat ze eigenlijk nog veel meer lawaai mochten produceren dan ze eigenlijk deden.

Mevrouw VAN HOFFELEN.- Dat is dan toch in tegenspraak met de interviews van de uitbaters zelf, die zelf aangeven dat ze geen controle hebben op de decibels. Dat ze de investeringen in de meetapparatuur niet willen doen omdat dit 3.000 EUR kost.

VOORZITTER.- Mijnheer Hens heeft hierover het laatste woord, en dan gaan we het afronden.

De heer HENS.- Dat van de uitbaters weet ik niet. Het kan goed zijn dat u dat ergens vernomen hebt.

Mevrouw VAN HOFFELEN.- Dat stond in de krant.

De heer HENS.- Wij stellen vast dat wij geen klachten daarover ontvangen op de gemeente.

VOORZITTER.- Hierbij kunnen we de discussie sluiten.

Wij gaan heel kort pauzeren, want we hebben nog een heel programma voor de boeg.

De vergadering wordt geschorst om 16.52 uur en hernomen om 17.02 uur.

Intercommunales:

VOORZITTER.- Mevrouw Naert heeft het woord.

Mevrouw NAERT.-

2017 wordt een overgangsjaar, heeft gedeputeerde Lemmens gezegd bij de voorstelling van de begroting, maar ook een jaar van voorbereiding van het grote transitiejaar 2018. Eén van de grote veranderingen is de uitstap uit de intercommunales, uiterlijk tegen 31 december 2018. Een uitstap waar we met de Partij van de Arbeid helemaal niet gelukkig mee zijn, want het is in feite een privatisering. Private ondernemingen gaan de plaats van de Provincie, de openbare sector innemen en voor het nodige geld zorgen. We zagen het bij IVEKA en dat hebben we ook al gezien bij CIPAL. Trouwens het recente decreet over de Intergemeentelijke Samenwerking (IGS), recent goedgekeurd en eigenaardig genoeg zelfs zonder 1 tegenstem van de oppositie, is expliciet gemaakt om deze privatiseringen te bevorderen en versnellen. En CETA, waar er zoveel over te doen is de voorbije tijd, is daar ook zeker niet vreemd aan.

Maar soit, we gaan dit niet op korte termijn kunnen tegenhouden en daarom willen we hier een de andere kant van de medaille bekijken. Er komt veel geld naar de provincie als het correct verloopt zoals bv. bij IVEKA. Bij deze intercommunale ging het over meer dan 30 miljoen EUR. We mogen toch wel even stilstaan bij wat we met dat geld gaan doen.

We hebben vernomen, en dat is ook beslist in datzelfde intergemeentelijk samenwerkingsdecreet, dat het zou gebruikt worden om schulden af te betalen. En zoals ik de dia's en de begroting heb kunnen bekijken gebeurt dit hier ook. In de uitleg van de begroting lezen we in dia 4: min 2,4 miljoen EUR en in dia 9: minder schuldinteresten door minder leningen: min 1,5 miljoen en nog in dia 9: aflossing leningen: min 3,1 miljoen EUR. Dat is zowat te samen 7 miljoen EUR.

Mijn vraag is: interpreteer ik het juist dat de ontvangsten uit de intercommunales daarvoor zullen gebruikt worden? En ook nog een volgende vraag: sluit het decreet wel helemaal uit dat men het geld ook niet mag gebruiken voor nieuwe investeringen?

Want effectief daarnaast komt er nog heel veel geld, en dat geeft toch een financiële ademruimte aan de provincie om te investeren in initiatieven die de ganse bevolking ten goede komen.

De provincie blijft bevoegd voor grondgebonden materies, en heeft op dat vlak al zeer goed werk verricht, met goed resultaat op het vlak van de fietsostrades en 'ruimte voor water'. In de voorstelling van de begroting heeft gedeputeerde Lemmens het trouwens gehad over de extra inspanningen die de provincie wil doen inzake klimaatbeheer.

We weten dat in deze materies veel geld gaat naar het aankopen van gronden, zowel voor fietsostrades als voor Klimaatadaptatieplannen. Beide komen de gehele bevolking ten goede, en daar zijn wij voor. Waar wij als PVDA nu willen voor pleiten is dat aan deze Provincieraad een visieplan wordt voorgelegd over wat we met dat geld gaan doen.

Mijnheer Lemmens, u hebt het daarstraks gehad over de grote lijnen. Wij willen het ook hebben over de grote lijnen. In het meerjarenplan zien we in 2016 al zo'n 31 miljoen verschijnen van IVEKA, in 2017 zo'n 19 miljoen voor de rest. Dat laatste is allicht een vorm

om zich begrotingsgewijs in te dekken, maar we vinden het vooral een fout signaal naar bijvoorbeeld PIDPA. Die intercommunale kan er alleen maar uit afleiden dat de provincie bereid is genoeg te nemen met een som die in elk geval een stuk onder de 19 miljoen ligt, wat heel veel te weinig is. Ik ga daar straks verder op in gaan.

Zo'n zaken zo voorstellen, dat is onze onderhandelingspositie bij voorbaat verzwakken.

In de eerste tussenkomst is mijn vraag om in plaats van project per project voor te leggen, maar een algemene visie voor te leggen wat we gaan doen met de financiële ademruimte die we krijgen van het geld dat komt van de intercommunales. Het zou goed zijn moesten we daar in 2017, ter voorbereiding van 2018, al een debat kunnen over voeren. Dat zou trouwens de onderhandelingspositie van onze onderhandelaars in de verschillende intercommunales verstreken.

Ik ben benieuwd naar het antwoord van de deputatie.

VOORZITTER.- Dank u wel. Dan mag u ineens ook uw tweede tussenkomst doen.

Mevrouw NAERT.- Een tweede tussenkomst niet, want het is een ander aspect en daarom wou ik ze toch apart doen. Dat is namelijk PIDPA. De soap gaat verder.

Ik heb het gehad over de algemene beleidsvisie rond PIDPA, maar eigenlijk mag deze provincieraad ook wel een controle hebben over de som die we krijgen van de intercommunales en waar we als openbare dienst recht op hebben.

Als deze materie ter stemming wordt voorgelegd is er steeds sprake "van opdracht geven aan onze vertegenwoordigers in de intercommunale om te ONDERHANDELEN over de uitstap." Wij hebben een voorkeur concretere formulering en dat de desbetreffende som benoemd wordt "opdracht geven om te onderhandelen op basis van de som x of y waar we RECHT op hebben". Het gaat hier namelijk over opgebouwde reserves van een openbare dienst, die naar rato van de ingebrachte aandelen terug moeten keren naar de betrokken openbare dienst en niet in handen mogen komen van de private sector.

Hoe moeten we die som berekenen? Vermits het over niet beursgenoteerde ondernemingen gaat, bepaalt men de waarde van een aandeel door het kapitaal plus de reserves (eigen vermogen) te delen door het aantal aandelen.

Bij IVEKA is dat correct verlopen, maar bij PIDPA is dit helemaal niet het geval.

De marktwaarde aandeel van PIDPA is op basis van jaarrekening 2015: eigen vermogen van 269.738.145,25 EUR te delen door het aantal aandelen, of 50.000 = ongeveer 5.394 EUR waard. Wat zouden we dus moeten krijgen: 10.000 aandelen à 5.394 EUR = 53.940.000 miljoen EUR. Nu is er blijkbaar al een deal dat 5000 aandelen gaan verkocht worden voor 12 miljoen EUR (zijnde 6 x 2 miljoen), in plaats van 26.970.000 EUR. U herinnert u zich nog wel de zogezegde GIFT, welke niet doorging omdat zo iets wettelijk gewoon niet kan. We vinden het bedrag van 12 miljoen EUR ook terug in de balans boekjaar 2015 van PIPDA onder de rubriek: voorziening voor de vergoeding voor de provincie.

Dat is tenminste ongeveer 14 miljoen minder dan hetgeen waar de provincie recht op heeft, voor de eerste helft van onze aandelen.

En hopelijk wordt dit ook geen basis voor de berekening van de verkoop van de volgende 5000 aandelen.

Om aan te tonen dat de berekeningen die wij gemaakt hebben toch op iets gebaseerd zijn, laat ons het even herinneren wanneer we de discussie gevoerd hebben over die 12 miljoen was een vergoeding omdat PIDPA nooit een dividend had uitbetaald, omdat de winst gereserveerd werd. Het kan toch helemaal niet dat dit nu een prijs wordt voor 5000 aandelen. Een officiële raming van een paar jaren geleden, door het studiebureau Deloitte, van de economische waarde van de 4550 aandelen van Waterlink in PIDPA kwam uit op 23 miljoen EUR. Met 10.000 aandelen, of meer dan het dubbele, kwam de totale economische waarde van ons provinciaal pakket dan al uit boven de 50 miljoen EUR. Inmiddels is die waarde nog gestegen. Het nu voorziene bedrag van 2 x 12 miljoen is dus onaanvaardbaar.

Voor zo'n voorstel hebben we echt geen woorden. Het is ongehoord voor een bedrijf met zoveel reserves, en welke jaarlijks miljoenen EUR winst maakt, en het nodig acht grote bedrijven een voordeeltarief voor het waterverbruik te bezorgen en de waterfactuur voor de doorsnee burger te verhogen.

En dan hebben we het nog niet gehad over de ongelijke behandeling van de inwoners van deze provincie. Door de provincie te benadelen bij de verkoop - laat ons niet vergeten dat de provincie meer dan 50% van de wateraandelen had - zijn de bewoners van die gemeenten die niet meer of met minder aandelen onder PIDPA vallen serieus de sigaar.

De provincieraad kan zoiets niet aannemen en we vragen de deputatie de toekomstige gesprekken voor de uitstap uit PIDPA te beginnen met een schone lei. Ik hoop daar een positief antwoord op te krijgen.

Tot slot, een punt dat voor de PVDA nog belangrijker is, hoe er voor zorgen dat PIDPA in overheidshanden blijft. Welke invloed kan en zal het provinciebestuur daartoe aanwenden? Water is een basisbehoefte dat bij uitstek bij de 'commons' dient te blijven. Maar dat is niet de mening van grote nutsbedrijven, zoals Gaz et Eaux de France en anderen, die koortsachtig jagen op deelnames in de waterbedrijven. In een tijd van groeiende waterarmoede, moeten alle sociale politici zich hier met alle kracht tegen verzetten.

Wat gaat u daar nog voor ondernemen en eisen naar PIDPA toe?

Ik dank u.

VOORZITTER.- De heer Caluwé heeft het woord.

De heer CALUWÉ, gedeputeerde.- Misschien eerst even naar mevrouw Naert wat verduidelijking met betrekking tot de cijfers die in de slides stonden voor de Verenigde Raadscommissie met betrekking tot wat eigenlijk de opbrengst is van de uittreding uit de intercommunales, en in concreto voor wat betreft de uittreding uit IVEKA.

U mag die cijfers niet optellen. Het ene bedrag, dat op slide 9 stond, dat is de vermindering van de exploitatie uitgaven ten gevolge van het feit dat er minder geleend wordt. Het andere is het nettobedrag, want je moet van die exploitatie uitgaven aftrekken het feit dat we geen dividend meer krijgen. We kregen in het verleden 1,8 miljoen dividend

uit IVEKA. Als je dat daarvan aftrekt hou je nog 2,4 miljoen over als de netto-inkomst op jaarbasis, dat zal gedurende de 10 jaar zo zijn, die de uittreding uit IVEKA oplevert.

Mevrouw NAERT.- Ja, maar ik begrijp dan goed dat er nog veel meer geld over is.

De heer CALUWÉ, gedeputeerde.- Nee, nee, wat hebben wij gedaan? Wij hebben 32 miljoen binnengekregen van IVEKA dit jaar. Wij hebben die 32 miljoen in de kas gestort. Dat betekent dat wij 32 miljoen minder zijn gaan lenen. Wij lenen op 10 jaar. Dat betekent dat wij gedurende 10 jaar het respectievelijke kapitaal en de respectievelijke intrest niet moeten betalen die we zouden hebben moeten betalen mochten we die 32 miljoen zijn gaan lenen. Als je dat vertaalt op jaarbasis, dan kom je netto, want we hebben wel geen dividend niet meer, op een opbrengst van 2,4 miljoen.

Mevrouw NAERT.- Bedankt.

VOORZITTER.- De heer Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Mevrouw Naert, eerst en vooral, verdergaand op wat collega Caluwé heeft gezegd, wij zijn een voorzichtig bestuur. De inkomsten die we nu hebben ingeschreven uit die intercommunales dat is de nominale waarde. Wij hebben dat op een rustige manier bekeken. Dat is wat wij ooit op een commissie hebben laten zien welk bedrag dat nominaal zou moeten uitgekeerd worden. Dat is niet de economische waarde. Dat is ook niet de onderhandelde waarde. We hadden ons natuurlijk rijk kunnen rekenen, maar daar zorgt collega Caluwé altijd voor dat we dat niet mogen doen. We blijven voorzichtig, en we zeggen daarom: de nominale waarde is zeker wat we zouden kunnen binnen krijgen. Als wij hier nu zouden komen met een begroting waar dat wij 60 miljoen hadden ingeschreven, dan zou u ook zeggen: hoe kan dat nu. Nee, wij willen op een heel correcte manier daarmee omgaan. Al wat meer binnenkomt zal meer binnenkomen. Dat is het voorzichtigheidsprincipe.

Wij willen ook de inkomsten uit die intercommunales op voorhand betonneren in nieuwe fondsen of nieuwe kanalen, maar juist gebruiken, zoals ook door uw partij altijd is gevraagd, om bestaand beleid te kunnen verderzetten. Dus wij krijgen dat geld wel binnen, en dan zullen wij dat in onze begroting opnemen en dan zullen wij daar beleid mee kunnen voeren. Maar allemaal zoals collega Caluwé hier heeft gezegd: dat geld komt binnen in onze investeringen, en gaan we er minder voor moeten lenen, en het is maar een gedeelte dat in onze werkingskosten daar kan voor gebruikt worden. We moeten dat zo doen.

Uw grote vrees die u hier ook al een paar keer hebt gezegd dat wanneer wij uitstappen uit de intercommunales dat er dan een privatisering zou ontstaan is absoluut niet waar. Voor PIPDA, mevrouw Naert, is het heel duidelijk. Wanneer wij daar terugtreden zullen de lokale overheden, de gemeenten, die aandelen overnemen. Dus er is geen sprake van dat er een privatisering komt. Het zijn de lokale overheden die de dienst uitmaken bij PIDPA.

Ik wil ook nog iets zeggen over die enorme reserves waar u het over hebt. Die reserves zijn een heleboel bestemde reserves die gebruikt zullen worden voor het onderhoud, en die planning is er, van de vervanging van al die loden buizen die er nog in de grond zitten. Dat is daarvoor dat het zal gebruikt worden. Dat is een visie op langere termijn. Wij moeten er voor zorgen als PIDPA dat het water op een gezonde manier tot bij de klanten komt. Daarvoor zullen op termijn een heleboel vervangingen van waterleidingen moeten gebeuren in de ondergrond. Daar worden die middelen voor gebruikt natuurlijk.

Maar geen privatisering, en wij hebben voorzichtig begroot zoals steeds. Als wij naar PIDPA toe, vanuit een onderhandelingspositie, meer geld kunnen binnenkrijgen voor de provincie zullen wij het niet nalaten om dat sterk te onderhandelen, maar daar kan ik u nu nog geen definitief antwoord op geven.

VOORZITTER.- De heer Van Eetvelt heeft het woord.

De heer VAN EETVELT.- Dank u, voorzitter.

Ik zou hier toch ook graag nog even op doorgaan, eerst met een kanttekening. Ik zou toch nog graag willen terugkomen op de discussie die wij ooit hebben gevoerd over die gift die er zou komen en het fameuze juridische advies dat daaraan vasthing. Daar is toen een hele discussie over geweest of dat advies al dan niet bestond, of dat we dat konden krijgen. Daar is toen op een vrij persoonlijke manier zelfs over gediscussieerd, als in dat er teleurstelling werd geuit dat ik die vraag zelfs nog maar stelde en dat ik dat advies wou inkijken. Daar stelde men zich vragen bij. Het is ondertussen heel duidelijk dat die gift inderdaad juridisch niet mogelijk is. Misschien als we er eens hadden naar kunnen kijken naar dat advies, hadden we er toen al vragen bij kunnen stellen. Dan hadden we al veel sneller aan een nieuwe oplossing kunnen werken. Dat terzijde.

Wij lezen hier dat er cijfers worden opgenomen. Wij zijn blij dat de deputatie cijfers met enige voorzichtigheid wil benaderen. Ik kan dan toch ook de bedenking maken dat dit een nieuwe interpretatie is, want als het bijvoorbeeld gaat over de verkoop van vastgoed is dat de voorbije jaren ook altijd ingeschreven aan optimistische bedragen. Hier zou men dan toch de voorzichtigheid willen prediken om het absolute minimum in de boeken te schrijven. Ik vind dat minstens beperkt consequent.

Ik vraag mij dan wel af hoe dat u die onderhandelingen gaat aangaan. Er wordt hier gesproken over een advies van Deloitte. Dus ik ben eigenlijk heel benieuwd wat jullie invalshoeken zijn om die onderhandelingen aan te gaan, met name: hoe heeft u voor uzelf de waarde van die aandelen bepaald? Je moet toch met een zekere invalshoek naar daar gaan. Ik vraag geen absoluut cijfer dat u er op wil kleven. Ik ben wel benieuwd hoe u dat gaat aanpakken. Kan u daar al enig inzicht over verschaffen?

Dank u.

VOORZITTER.- De heer Lemmens heeft het woord.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Mijnheer Van Eetvelt, hoe gaan we dat aanpakken? We hebben momenteel alle intercommunales aangeschreven. Wij hebben opdracht gegeven aan

onze diensten om samen met de verantwoordelijken bij die verschillende intercommunales aan tafel te gaan zitten, en om daar een eerste bespreking te voeren en te zien wat mogelijk is. Wij gaan voor een maximaal verhaal, maar we mogen niet vergeten dat in vele gevallen ook de lokale besturen mee in het verhaal zitten. Wij moeten er goed over nadenken hoe wij die waarde kunnen onderhandelen. Gaan wij daar het meest maximale uithalen? Wij gaan dat proberen, maar steeds, en dat is ook onze taak als provincie, ook bekijken wat de gevolgen zullen zijn voor de lokale besturen. Ik denk, collega's, dat dit onze houding moet zijn.

Op zeker moment zullen wij ook als deputatie mee aan tafel zitten. Maar wij denken dat het goed is dat eerst en vooral de mensen van ons bestuur, die dit dossier opvolgen, samen met de verschillende intercommunales de ronde doen om dan bij ons terug te komen. Eerlijk gezegd, wij zouden natuurlijk graag veel geld zien binnenkomen, want dan kunnen wij meer beleid voeren. Zo simpel is dat.

VOORZITTER.- De heer Van Eetvelt heeft het woord.

De heer VAN EETVELT.- Dank u wel, voor uw antwoord.

Mijn vraag speelt zich eigenlijk nog voor die fase af. Ik ben eigenlijk heel benieuwd hoe jullie gaan komen tot een eigen inzicht over wat die aandelen waard zijn. Gaan jullie daar studies laten naar doen door revisorenkantoren, of hoe gaan jullie dat aanpakken?

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Ik denk dat die waardebepalingen gebeurd zijn. Wij hebben nu onze mensen de opdracht gegeven om aan tafel te gaan zitten met de intercommunales.

De heer VAN EETVELT.- Door wie zijn die dan bepaald?

De heer BELLENS, gedeputeerde.- Dat is één van de elementen, die wij zullen moeten meenemen in de onderhandelingen. Daar kunnen wij niet buiten. Het is precies een waardebeoordeling die door Antwerpse Waterwerken, nu Waterlink, gevraagd is aan Deloitte Touche.

Vergeet niet, mijnheer Van Eetvelt, en dat is eigenlijk de moeilijkheid waarin we zitten als provincie, dat als we het maximumbedrag zouden vragen is dat ten koste van onze gemeentebesturen. En dan komt u tegen ons zeggen van: wat heeft u nu gedaan als provincie. Dus we zullen daar een balans in moeten zoeken en op een evenwichtige manier moeten onderhandelen, want het is natuurlijk van belang dat we de goede relatie met onze lokale besturen ook overeind houden.

De heer VAN EETVELT.- Dank u wel, voor uw antwoord en uw bezorgdheid ook.

Maar ik heb geen waardeoordeel geuit. Ik hoor u al zeggen dat u rekening zal houden met die beruchte Deloitte-studie, en u benoemt dat als één van de elementen. Kan u nog een aantal andere elementen noemen dan?

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Eén van die elementen is de onderhandeling met de verschillende intercommunales, en wat de collega nog eens terecht bevestigt is wat wij met de lokale besturen in overweging moeten nemen.

De heer VAN EETVELT.- Dus één van de elementen die u in aanmerking zal nemen om een eigen oordeel te krijgen over wat die aandelen waard zijn is wat uw tegenpartij in die onderhandeling op dat moment, om het dan in scherpe taal uit te drukken, zal zeggen dat ze waard zijn. Dat, en die studie van Deloitte zijn voor u de enige twee criteria om voor uzelf de prijs te bepalen.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- We gaan met twee onderhandelen, mijnheer Van Eetvelt, de intercommunales en wij, en we zullen zien hoe goed dat we er uit geraken.

VOORZITTER.- Mevrouw Naert heeft het woord.

Mevrouw NAERT.- Ik ga kort zijn, want ik denk dat het iets is dat hier nog geregeld zal naar voor komen. Ik heb het ook gezegd dat die 19 miljoen begrotingsgewijs was ingeschreven. Vermits er blijkbaar al een deal is met PIPDA om de eerste 5.000 aandelen, want het staat er zo in 'een principiële afspraak', ver onder de prijs te verkopen vraag ik mij af wat uw onderhandelingspositie is.

Een tweede zaak dat ik wil zeggen, maar daar gaan we zeker nog op terugkomen, is de privatisering. U zegt dat het naar de gemeenten gaat, maar je ziet dat de private sector klaar staat voor al die zaken. PIDPA is misschien een andere zaak omdat het over water gaat, en dat er door onderhandelingen, en dankzij onze mensen in Wallonië die rond CETA serieuze tamtam hebben gemaakt, ten minste dat water op de negatieve lijst staat van CETA. Er zal heel veel belang zijn wat die rechtbank zal zijn, maar ik ga daar nu niet over uitbreiden, om te zien of dat de private sector er wel in kan of niet. Maar, en u hebt het zelf aangehaald, PIDPA en alle waterbedrijven zijn meer en meer aan het overschakelen naar afvalwater, naar rioleringen, en dat staat niet op de negatieve lijst van CETA. Of dat het allemaal in de gemeenten gaat blijven daar heb ik grote vragen bij, maar die discussie komt terug.

VOORZITTER.- De heer Van Eetvelt heeft het woord.

De heer VAN EETVELT.- Sorry, ik ga het toch niet op die manier laten gaan, want ik denk dat het toch belangrijk is omdat het niet over één intercommunale gaat. We kunnen toch niet al die onderhandelingen aangaan met intercommunales als er geen duidelijkheid is over de methodiek van hoe wij als provincie nog maar gaan nadenken over wat die aandelen waard zouden kunnen zijn. Ik denk dat er geen onderhandelingen kunnen opgestart of verdergezet worden als daar geen duidelijkheid over is. Ik moet dat antwoord vandaag niet krijgen. Dat mag van mij ook in de raad van januari, maar dan lijkt het mij dat er tot dan

ook geen onderhandelingen kunnen zijn, want er blijkt geen duidelijkheid te zijn over hoe de provincie haar standpunt gaat bepalen.

Dus ik ben nog altijd benieuwd. Ik neem geen genoegen met "we gaan praten met tegenpartij". Ik wil weten hoe u die onderhandelingen ingaat door voor uzelf uit te maken wat die aandelen waard zijn.

De heer LEMMENS, gedeputeerde.- Wij zullen met vraag en aanbod het verhaal aangaan, mijnheer Van Eetvelt. Ik denk dat wij de komende maanden de eerste gesprekken zullen hebben. Wij zullen jullie ervan op de hoogte houden.

Uiteenzetting van de heer Ludwig CALUWÉ over economie en internationale samenwerking, landbouw, innovatie, financiën, logistiek en infrastructuur.

VOORZITTER.- De heer Caluwé heeft het woord.

Tijdens de toespraak van de gedeputeerde worden een aantal begeleidende slides getoond.

De heer CALUWÉ, gedeputeerde.- Mijnheer de voorzitter, collega's,

Gelet op het gevorderde uur ga ik pogen om toch snel door mijn presentatie te gaan.

Wij hebben het over de domeinen economie, financiën, maar daar ga ik niets over zeggen, daar heb ik gisteren over gesproken, landbouw en internationale samenwerking en patrimonium.

Wat economie betreft, daar hebben wij 3 jaar geleden onze beleidsbrief geschreven die wij nu aan het uitvoeren zijn. In onze beleidsbrief doen wij een poging om er voor te zorgen dat de provincie Antwerpen de motor van de Vlaamse en de Belgische economie blijft. Wij hebben ons toegespitst om te zeggen van hoe moeten wij dat doen. Wij moeten onze speerpuntsectoren, die wij gedefinieerd hebben na een studie van de Universiteit Antwerpen, zien als backbone om onze economie zo goed mogelijk te ondersteunen. Speerpuntsectoren zijn: bouw, chemie en life sciences, haven en logistiek. Dan hebben we agrarisch-complex, en daar hebben we aan toegevoegd creatieve industrie en detailhandel, omdat we daar toch een zekere band en een zekere specifieke taakstelling mee hebben als provincie.

Wat zijn onze belangrijkste aandachtspunten daarin?

- De problematiek van de arbeidsmarkt. Hoe er voor te zorgen dat de kloof, die er toch bestaat tussen die mensen die als werkloze op de arbeidsmarkt komen en de vacatures die er bestaan, zo goed mogelijk op mekaar worden afgestemd en dat zeker onze jongeren kiezen voor opleidingen waar er toekomst voor is, waar er in de toekomst ruimte voor bestaat.

- Ruimte voor ondernemen, omdat dat behoort tot de taakstelling van de provincie.

- Het stimuleren van het ondernemerschap, waar dat wij gestart waren in een periode dat wij de laagste starters hadden van het ganse land, zeker voor het arrondissement Antwerpen. De Nationale Bank is ons komen vinden bij de start van de legislatuur om te

zeggen: hier stelt zich toch wel een probleem naar ondernemingsdynamiek in de omgeving van Antwerpen. Ik denk dat dit gekeerd is, en dat vandaag die dynamiek er wel is en dat het aantal starters boven het Vlaamse gemiddelde ligt. Ik zeg niet dat dit allemaal te danken is aan de provincie, maar misschien hebben we hier toch een steentje toe bijgedragen.

- Innovatie.

- Energie.

We doen dat niet op onszelf. We doen dat zo goed mogelijk, ondersteunend het gemeentelijk en stedelijk beleid. We doen dat in samenspraak met het middenveld. We doen dat in samenspraak met de kennisinstellingen. We doen dat ook op een manier dat we dat streekgebonden doen. We weten dat zeker op economisch vlak, wanneer dat je onze arbeidsmarkt bekijkt, de provincie Antwerpen een provincie met 'streken' is, en dat je niet op dezelfde manier in de stad en de rand van de stad tewerk moet gaan. Daar spelen andere problematieken dan bijvoorbeeld in de Kempen, of in het Mechelse.

Waar gaan we binnen die problematiek sterk de nadruk op leggen het komende jaar?

- Wat betreft innovatie: het versterken van de triple helix. We hebben een samenwerkingsakkoord met VITO. We hebben een samenwerkingsakkoord met Thomas Moore dat gericht op de glastuinbouw en het gebruiken van warmte, en uitwisseling van CO2 inzake glastuinbouw. Naar die samenwerkingsovereenkomst die nu specifiek gericht op een bepaald onderwerp moeten we eens kijken of we die kunnen generaliseren, zoals dat we ook samenwerkingsovereenkomsten hebben met de Universiteit Antwerpen. Met Karel De Grote hebben we nu een samenwerking opgezet met betrekking tot het aanmoedigen van diversiteit, maar we moeten zien hoe dat dit zich in de toekomst kan vertalen, en hoe we dat verder kunnen ontwikkelen. Ook met AP is dat, en dat uiteraard de hogeschool is met wie wij het sterkste samenwerken.

In verband met het flankerend arbeidsmarktbeleid willen we het komende jaar de nadruk leggen op de bestaande talentenhuisen, waar toch wel wat gezocht wordt naar een stuk coördinatie - de VDAB doet dat voor een stuk maar zoekt daar toch ook of dat er toch niet een externe partner sterker zou kunnen in optreden - en we denken dat we als provincie die rol kunnen vervullen.

Het Havencentrum zal zich nog sterker richten, waar een nieuwe directeur aantreedt, op het dichten van de kloof op de arbeidsmarkt. Het TRANSIT-schoolverlatersplatform, waar dat we afstuderenden, schoolverlaters laten kennismaken met wat er zich bevindt op de arbeidsmarkt, was geconcentreerd op het arrondissement Antwerpen. We zullen het provinciebreed uitwerken. We zetten de sensibiliseringscampagnes 'We are chemistry' en 'Zo werkt het' door.

Een nieuw aandachtspunt het komende jaar is het Europees project om er voor te zorgen dat de problemen die er nog zijn op het vlak van grensarbeid, dat we daar beter mee kunnen omgaan en dat wij die beter kunnen wegwerken. Op dat vlak is er een terugval die stevig in mekaar zit, zodanig dat diegenen die informatie moeten geven ook weten dat die up to date zijn en dat dit op een goede manier kan worden aangereikt.

Voor wat betreft het aanmoedigen van het ondernemerschap zetten wij door datgene wat wij hadden en wat zijn succes heeft: de miniondernemingen, en de vliegende startersbrigades waar dat in scholen aan jongeren duidelijk wordt gemaakt, en zij al doende kennismaken met, wat het kan zijn wanneer dat men zelf een onderneming zou oprichten. Binnen de verschillende bedrijvencentra die we hebben proberen we meer te brengen dan louter de huisvesting. Wij proberen daar ook een lerend netwerk, en innovatief ondernemerschap rond te bouwen.

Dan heb je onze klassieke taakstelling met betrekking tot ruimte voor ondernemen, de verschillende initiatieven die we nemen. Wij hopen dat we met veiling Zuid nu helemaal, dat er niet teveel vergunningsproblematieken meer zijn, een definitieve doorbraakstap kunnen zetten.

Dan hebben we het doortrekken van de projecten waar dat wij samenwerking tussen bedrijven of bedrijventerreinen en het ontwikkelen van parkmanagement ondersteunen. Er zijn 3 bedrijvencentra die we in eigendom hebben en waar we willen voor zorgen dat die blijven bloeien.

Energie is uiteraard een specifiek aandachtspunt. Het komt er op aan dat het succesvol project dat we mee hebben opgezet met betrekking tot geothermie in de Kempen, waar het warm water is bovengehaald wordt goedgekeurd. Ik vind het spijtig dat het eerste project dat is ingediend om dat door te trekken, en daar Europese ondersteuning voor te vinden dat dit nog niet is goedgekeurd. Maar hopelijk lukt het wel met het tweede. Wij vallen wat dat betreft terug op de goede samenwerking die we daaromtrent hebben met VITO. Wij zitten ook met een belangrijk bedrag in op het pogen ontwikkelen van toepassingen van waterstof, waar we gaan kijken of dat ook mogelijk is op een aantal van onze bedrijventerreinen.

Detailhandel: we hebben gemerkt dat onze coaches succes hebben. Ze zijn meer dan volgeboekt. We hadden er 2, en nu hebben we ruimte vrijgemaakt om een 3e aan te werven. Die is ondertussen in dienst, en die zal voluit aan het werk gaan in het komende jaar en op die manier onze gemeenten - en ik denk dat we bijna ondertussen de hele provincie op één of andere manier bereikt hebben - op een goede manier kunnen ondersteunen.

In verband met het terugdringen van de baanwinkels langs de grote steenwegen, trekken wij de kar om dat bij wijze van voorbeeld te doen hoe het kan ontwikkeld worden langsheen de weg Lier-Aarschot en langsheen de weg Antwerpen-Gent. We doen dat samen met Oost-Vlaanderen en Vlaams-Brabant. We hopen dat we daar de eerste resultaten het komende jaar kunnen van zien.

De economische barometer die wij in het verleden ontwikkeld hebben zal nu ondergebracht worden in een ruimer geheel van permanent bijgehouden statistieken. Het zijn dus niet meer louter economische statistieken, maar de geheelheid van de provincie in cijfers wat we doen samen met de 4 andere provincies.

Met betrekking tot streekbeleid zijn de Kempen en Mechelen van start gegaan. De Kempen heeft zijn erkenning gekregen. Mechelen staat klaar, is ingediend, en ik verwacht dat van Vlaamse zijde de erkenning wordt gegeven om ook het streekplatform voor Mechelen ondersteuning te bieden. We gaan nu kijken hoe we dat ook nog in de rand en stad vorm zou kunnen krijgen. Mocht dat niet lukken, denk ik dat we als de provincie daar de rol moeten vervullen, omdat datgene wat normalerwijze aan bod komt in een streekplatform we

intermediair kunnen zijn tussen stad en rand. In alle geval houden wij als provincie op dat vlak ons engagement.

Internationale samenwerking zal zich het sterkste richten op ons meest nabije buitenland: Nederland, Noord-Brabant, de samenwerking binnen de VM Delta waarvan het thema het komende jaar is "de digitale delta". Er voor zorgen dat de verschillende data die binnen de havens bestaan, en met Antwerpen met export trekt daar ook de kar, te bekijken hoe dat die samen kunnen worden gebracht. Onze musea zullen het komende jaar een etalage krijgen in de woning van de Belgische ambassadeur in De Haag. We hebben een aantal nominatieve subsidies die wij in dat kader verstrekken.

Dan kom ik bij het overzicht van de budgetcijfers economie. Die kan u lezen. Daar kunnen we snel doorgaan. Dit zijn de financiële consequenties van datgene wat ik naar voor heb gebracht. Dit voor wat betreft de dotaties die wij verstrekken.

Dan kom ik bij landbouw. Onze 2 proefbedrijven die we zelf in handen hebben - ik spreek dan nog niet over de proefbedrijven bij onze 2 veilingen waar we een stukje ondersteunende rol hebben en die zich uiteraard meer op de groentesector richten - de Hooibeekhoeve en het proefbedrijf rond pluimvee, daar zijn de investeringen rond. De nieuwe installaties zijn in werking. We kunnen ons nu met de meest nieuwe installaties richten op onderzoek dat enerzijds de producenten ondersteunt, en anderzijds het onderzoek dat van belang is voor de samenleving op milieuvlak, op vlak van dierenwelzijn.

Wij vervullen onze rol in het kader van de Nota Ruimte. Grond is één van de belangrijke grondstoffen voor landbouw. Heel veel van de ruimtelijke discussies die wij hebben, hebben te maken met landbouw. Wij proberen toch te beschikken over zo goed mogelijk wetenschappelijk materiaal om die discussies te kunnen voeren en om te kijken hoe er voldoende ruimte kan blijven voor landbouw, en hoe kan er voor gezorgd worden dat voor de infrastructures die er zijn en die moeten uitgebreid worden er geen nieuwe moeten bijkomen, maar dat diegene die er zijn in aanmerking blijven komen voor onze huidige landbouw.

Specifiek met betrekking tot glastuinbouw hebben we de samenwerking met Thomas More om er voor te zorgen dat er zowel warmte als CO₂ kunnen worden aangelegd. Glastuinbouw zijn voor beide vragers van warmte, anderen zijn gevers. Daar kan een goede samenwerking worden opgezet.

Het laatste onderdeel van ons landbouwbeleid is het werken aan het draagvlak rond landbouw. Het gaat dan zowel om landbouweducatie, als hoeve- en streekproducten, ons Lekkers met Streken-terras, en de studiedag die we doen voor de lokale ambtenaren om hen toch te laten kennismaken met hoe de moderne landbouw er momenteel uitziet.

Dan kom ten slotte bij de laatste van mijn bevoegdheden, patrimonium. U ziet opgesomd de verschillende investeringen die zullen gebeuren, ook studies waaraan zal worden gewerkt voor de toekomst. Het belangrijkste is de verdere evolutie van het nieuwe provinciehuis dat nu voor iedereen zichtbaar is. Daar mag toch nog eens van gezegd worden dat onder het provinciehuis zich het grootste PO-veld bevindt. Geen enkel gebouw in Vlaanderen zal zo sterk gebruik maken van de aardwarmte als het nieuwe provinciehuis, met een warmtepomp waar men vanuit gans Europa komt naar kijken. Ik hoop dat we dit het komende jaar verder op een goede manier kunnen afwerken.

Economie en internationale samenwerking:

VOORZITTER.- De heer Janssens heeft het woord.

De heer JANSSENS.- Collega's, voorzitter, leden van de deputatie,

Geachte heer Caluwé, als ik de voorstellen en acties in sommige van uw beleidsdomeinen, toch economie, landbouw, innovatie en internationale samenwerking, aftoets aan de beleidsbrief die u ons inderdaad in 2014 hebt voorgelegd, dan zie ik trouwens zoals in voorafgaande jaren dat de juiste accenten worden gelegd en ook de juiste initiatieven worden genomen. U hebt dit juist aangetoond. Ik hoef daar niet verder op in te gaan. Ik zou zeggen: prima zo.

Tevens, en dat valt mij telkens opnieuw op, kunt u in uw beleidsdomein rekenen op een uitstekend en professioneel team van medewerkers. Ik geloof dat het een dagdagelijks plezier en vreugd moet zijn om met dat team te kunnen samenwerken. Ik meen dat uit de grond van mijn hart.

Maar bij elke evaluatie hoort ook een kritische reflectie. Wat hebben we zoal dit jaar geleerd?

Ik zou hier op 3 punten willen ingaan.

Bij het Havencentrum heb ik geleerd dat als er zich fundamentele problemen stellen bij het functioneren van het topmanagement wij wellicht daadkrachtiger en sneller moeten durven beslissen onder het motto: zachte heelmesters maken stinkende wonden. Ik benadruk dat ik hier heb gezegd "wij, daadkrachtig, en sneller durven beslissen". Met wij - en dat doe ik niet alleen om u plezier te doen, want ik weet hoe belangrijk dat woord in uw politieke kringen is - bedoel ik niet zozeer ad personam gericht, maar ik bedoel daar ook een verwijzing naar het collectieve geheel. Dat collectieve geheel zit ook voor een stukje in de raad van bestuur. Ik vind dat wij in een raad van bestuur in andere APB's en EVAP's ons bewust moeten zijn van onze rol, dat wij daar niet zitten omdat het mooi is om daar te zitten, maar dat wij de daadkracht moeten hebben om ook mee te timmeren aan de weg, de juiste impulsen te geven, en de juiste stimuli aan het beleid en aan de voorzitter van die centra.

Ik zei ook: "zachte heelmesters maken stinkende wonden". Ik denk ook dat we die wonden toch gezien hebben in dat Havencentrum. Enerzijds omdat wij quasi 3 verloren jaren hebben gehad sedert het vastleggen van de visie, de missie, de strategische doelstellingen, wat we gedaan hebben met alle stakeholders van dat havengebeuren tot nu. Anderzijds denk ik ook dat we die wonden hebben gekregen op ons bord in de vorm van belangrijke en goede medewerkers die ons daar hebben verlaten.

Maar alles is niet kommer en kwel. Ik denk ook dat er licht is in de duisternis, want ik stel vast dat de interim manager die recent is aangesteld, en al een 3-tal maanden in functie is, voor mij op die periode veel meer concrete plannen van aanpak en veel meer daadkracht, veel meer concrete visie heeft gebracht, dan in de voorbije 3 jaar door het vroegere management. Dat is prima zo, en ik hoor ook in de wandelgangen dat het vlot verloopt met de aanwerving van een directeur voor onbepaalde duur. Enkele prima kandidaten hebben

zich daar aangeduid, en ik kijk er naar uit dat wij vanuit de raad van bestuur met hen kunnen samenwerken.

Wat heb ik nog geleerd dit jaar? Een 2de reflectie, die misschien iets korter is en misschien ook wat korter door de bocht, betreft opnieuw het Havencentrum, maar ik meen dat ze misschien van toepassing kan zijn op andere APB's en EVAP's. Ik heb geleerd in de raad van bestuur dat zoiets bestaat als een directeur met overuren. Dat is voor mij een contradictio in terminis. Ofwel is men directeur, en dan heeft men geen overuren. Ofwel heeft men overuren, maar dan is men geen directeur. Zeker in een verzelfstandigde eenheid is volgens mij een uitvoerende directeur een soort CEO van een onderneming. Ik ben er mij van bewust dat hij een veelzijdige en een hele uitdaging op zich neemt, en hij mag dat van mij gerust doen op een zeer flexibele manier, maar hij heeft volgens mij geen "9 to 5" job.

De 3^e les die ik heb geleerd is opnieuw een ouder thema dat ik ook verleden jaar reeds heb aangesproken. Maar dat mag hier blijkbaar, heb ik gehoord, je mag zo dingen hebben die op je maag liggen en die je telkens opnieuw brengt. Dat is voor mij het thema van de financiële participatie. Ik zou beter kunnen zeggen, van de financiële non-participatie van de georganiseerde landbouwsector in het beleid van de sectoren pluimvee en melkvee die wij als provincie op ons hebben genomen in afspraak met andere provincies en de Vlaamse overheid.

Ik benadruk hier 'georganiseerde landbouwsector'. Ik bedoel hier niet de individuele landbouwer. Ik ga mijn lamento van de vorige jaren niet in extenso herhalen, want de voorzitter kijkt op zijn klok, maar wens toch de essenties van mijn betoog opnieuw te behandelen. Willen wij het algemene- en innovatiebeleid, het praktische toepassingsbeleid rond pluimvee en melkvee verderzetten en duurzaam verderzetten, dan is volgens mij een effectieve financiële participatie van die georganiseerde landbouwsector nodig en wenselijk, en wel om 2 redenen.

Ten eerste denk ik dat het vanuit de provincie, vanuit ons inzicht zou beantwoorden aan de regels van behoorlijk bestuur.

Ten tweede: voor mij is het totaal onbegrijpelijk dat een sector zijn innovatie, onderzoek, zijn ontwikkelingsbeleid uiteindelijk eenzijdig afwentelt op de belastingbetaler. In een periode waar sommigen de mond vol hebben, terecht, van het belang van een eerlijke en evenwichtige bijdrage van sterke schouders aan het sociaaleconomische weefsel is een dergelijke houding mijns inziens maatschappelijk onverantwoord en niet meer van deze tijd.

Nu de Boerenbond en de huidige Europese commissaris van Landbouw pleiten voor meer innovatie en ontwikkeling in de landbouw op basis van samenwerking en participatie van alle stakeholders staat mijns inziens niets een effectieve financiële bijdrage van die georganiseerde landbouwsector nog in de weg.

Mijn vraag aan u dan ook, gedeputeerde Caluwé, is: waarop wachten wij nog?

Ik dank u.

VOORZITTER.- De heer Helsen heeft het woord.

De heer HELSEN.- Mijnheer de voorzitter, leden van de deputatie, collega's,

Ik wil een klein woordje zeggen over economie in onze provincie, over de samenwerkingsverbanden met kennisinstellingen.

Het is belangrijk om heel even in te zoomen op het beleidsdomein, omdat het een heel belangrijk domein is, specifiek het luik ondernemen dat we als partij en als fractie ook heel belangrijk vinden. U weet dat ik de POM een warm hart toedraag, gedeputeerde, en dat daar heel wat gebeurt op het vlak van ondernemen en het ondernemingsklimaat stimuleren.

Er zijn ook andere projecten die we ondersteunen vanuit de provincie. Dat is prima.

Er zijn ook veel subsidies die verleend worden. We hebben daar gisteren al over gesproken.

Er zijn ook heel veel kennisinstellingen die met een provinciale subsidie werken en waar de provincie een beetje optreedt als verbinding tussen de ondernemerswereld en de kennisinstellingen. U heeft daarnet zelf nog gezegd: de triple helix-structuur overheid, ondernemingen, kennisinstellingen is een heel belangrijk gegeven. Wij hebben die subsidie aan het VITO waar u ook net over sprak: geothermie, de warmtenetten. Dat gaat over 100.000 EUR. Wat mij zou plezieren is dat we toch over die belangrijke projecten, dat is nu toch een heel hot item dat in dat project vervat zit rond heel die energie, wat meer terugkoppeling van kunnen hebben zodat we als raad, of zeker als commissie er ook eens wat resultaten en iets concreet van kunnen zien.

Hetzelfde zou ik willen vragen voor de subsidie die wij al jaar en dag geven aan de Universiteit Antwerpen voor beleidsvoorbereidend fundamenteel onderzoek. De ene case is al wat interessanter dan de andere case, dat weet ik wel. Maar het zou toch interessant zijn moest daar ook een klein beetje terugkoppeling van komen, of moest er een manier gevonden worden om daar iets van naslagwerk over te verkrijgen, of informatie waar daar iets over te vinden is.

Wij hebben verder de samenwerking met Kamp C, met de hogescholen waar, denk ik, op dat vlak goed werk wordt geleverd.

Ik wil even gaan naar het stuk arbeidsmarkt. Wij hebben onlangs in de pers nog bevestigd gezien dat deeltijds werken heel fel in de lift zit en dat dit blijft stijgen. In 2008 ging dat nog over 1 op de 4 werknemers die deeltijds werkt. Nu is dat gestegen tot reeds 1 op de 3 die deeltijds werkt. Dat betreft voornamelijk oudere werknemers. Werknemers die allicht in een prepensioenfase een beetje afbouwen en op die manier hun pensioen voorbereiden. Maar het zijn ook meer en meer jongeren die deeltijds gaan werken, en zelfs meer en meer 25-jarigen. SD Worx spreekt daar zelfs van 41%. Dat is toch enorm veel. Die verklaring ligt volgens hen bij de combinatie van studeren en werken, en ook bij het feit dat ze nog zullen moeten gaan werken en dat ze, gelet op de stijgende pensioenleeftijd, nog heel lang zullen moeten gaan werken. Blijkbaar speelt dat mee bij jongeren onder de 25 jaar, die dan studeren en werken gaan combineren. Voorbij de 25 jaar zakt dat percentage, en spreekt men daar nog over 23%.

Nu weet ik dat bij de Universiteit Antwerpen er een statuut is "student-ondernemer" waar er coaching is door experts over intellectueel eigendom, over financiën, over kostenbepaling, netwerking, en dergelijke, en dat ze ook wel wat bijzondere faciliteiten krijgen bij de lessenrooster en bij het examenrooster. Het is ook zo dat in de beleidsbrief Economie terecht dat potentieel van de studenten werd benadrukt. Het Federale

Parlement zal morgen in de commissie een wetsontwerp stemmen over student-ondernemer om die een eigen statuut te geven, omdat de studenten vandaag al worden geconfronteerd met heel veel regeltjes en dat ze fiscaal gediscrimineerd worden ten opzichte van jobstudenten. Om daar concreet iets aan te doen is er in de ministerraad een initiatief geweest, een ontwerp van Koninklijk Besluit rond dat statuut en gaat specifiek over studenten-ondernemers jonger dan 25 jaar die ingeschreven zijn in een erkende onderwijsinstelling. Ze zullen een gunstig tarief krijgen voor sociale bijdragen, en ze zullen ook vrijgesteld worden van bijdragen tot 6.500 EUR per jaar. De eerst schijf van 1.500 EUR van hun inkomsten zal niet mee in rekening gebracht worden als bron van inkomsten. Ik denk dat dit wel 3 belangrijke zaken zijn waardoor die student-ondernemer alle kansen krijgt om dat ondernemerschap onder de knie te krijgen om daar later eventueel mee verder te gaan, en om toch nog verdere studies te kunnen volgen.

Daarom zou ik het volgende willen vragen. Dat moet u toch aanmoedigen om nog meer in te zetten op het stimuleren van ondernemen bij onze studenten. Er is hier gisteren al gesproken over een vrijstelling van provinciale belasting voor bedrijven. Misschien moet er ook eens in die richting worden gekeken of we daar de student-ondernemer kunnen helpen. Ik zou willen vragen om daar in de komende maanden eens naar te kijken binnen de provincie hoe we dat binnen het beleidsdomein Economie kunnen aanpakken, en hoe we daar kunnen op inspelen?

Dank u wel.

VOORZITTER.- De heer Caluwé heeft het woord.

De heer CALUWÉ, gedeputeerde.- Mijnheer de voorzitter, collega's,

Eerst ten aanzien van de tussenkomst van collega Janssens. Hij heeft eerst gesproken over het afscheid van de directeur van het Havencentrum. Dat is een proces dat we samen hebben doorgemaakt, maar ik vind het nogal moeilijk om tot details over personen hier in plenaire vergadering te spreken. Ik denk dat we het ook grondig hebben doorgesproken in de raad van bestuur. We moeten nu naar de toekomst kijken. Er staan inderdaad heel enthousiasmerende mensen met visie klaar om te kijken hoe we het Havencentrum de komende periode kunnen aanpakken. Uit de lessen die we geleerd hebben uit de voorbije periode zijn er ook een aantal dingen geleerd op het vlak van wat we reëel mogen verwachten. Sommige verwachtingen waren ook wel wat hoog, en nu kunnen we uit de wisselwerking de juiste dingen op de juiste manier zetten. Ik heb ook mijn ogen open getrokken toen ik hoorde dat er blijkbaar een regeling voorzien was voor de overuren, maar ik heb begrepen dat dit dateerde uit de periode dat het Havencentrum nog geen APB was, maar een vzw tijdens de vorige legislaturen, en dat dit is afgesproken op het moment dat betrokkene is aangeworven maar dat het niet behoort tot ons normaal statuut. Maar op het moment dat inkantelde, moest dit worden doorgetrokken en is dat gebeurd. Ik wil er wel op wijzen dat het voor sommige functies, met de statuten die we hebben, het vaak wel niet eenvoudig is. Ik heb in het begin van de legislatuur voor een bepaalde functie meegemaakt dat er 3 zeer goede kandidaten geslaagd waren, maar dat elk van die

3 kandidaten finaal is afgehaakt omwille van het feit dat de voorwaarden die de provincie kon en mocht bieden in vergelijking met andere functies die men kon gaan doen, niet interessant genoeg waren. Maar het lijkt mij nog altijd zo te zijn dat voor verantwoordelijke functies het niet de overuren zijn die mogen tellen, maar dat het toch wel gaat over andere dingen. Dit is een curiosum dat uit het verleden voortkwam.

De proefbedrijven: collega Janssens, ook de oude Cato is blijven zeggen dat finaal Cartago moest vernield worden. Eric Janssens zal hier dus wellicht ook de volgende periode nog op terugkeren. Het wil zeggen dat we toch wel een aantal dingen op dat vlak doen. Ik denk dat er één punt waar we wellicht altijd van mening over zullen verschillen, en dat is dat die proefbedrijven zich richten op de primaire basisproducenten, eigenlijk de kleine landbouwer en niet op de keten bovenbouw, de grote voedingsbedrijven. Het is juist dat het onderzoek dat we doen juist de bedoeling heeft om die kleine landbouwer in die keten meer gewapend te maken, om hem steviger te laten staan tegenover de rest van de keten. Nu is dat hetzelfde bij de plantaardige sector. Het verschil is dat bij de plantaardige sector er een regeling is dat enkele centiemen per verkochte tomaat naar wetenschappelijk onderzoek moet gaan. Zo heb je natuurlijk automatisch een ondersteuning vanuit de sector. Het is met die middelen dat de proefcentra in Sint-Katelijne-Waver en in Hoogstraten hun basisfinanciering hebben. Die regeling is er niet voor de dierlijke sector. Mocht er een halve centiem per liter melk, of een halve centiem per ei naar wetenschappelijk onderzoek kunnen gaan, dan had je natuurlijk wel op die manier op een eerlijke, voor iedereen gelijke manier een ondersteuning komende vanuit de sector zelf.

Als je dan gaat kijken of er dan toch niet op een bepaalde manier wordt geparticipeerd, zie je dat dit nog wel gebeurt, en eigenlijk in een gelijke verhouding met wanneer dat in het Havencentrum uit de sector bepaalde tussenkomsten gevraagd worden voor bepaalde installaties, en dergelijke. Als ik ga kijken in de Hooibeekhoeve zijn daar tractoren die van firma's komen, er zijn bepaalde installaties met betrekking tot het pasteuriseren van biestmelk, en dergelijke, die ter beschikking zijn gesteld door de privésector. Maar er zijn ook tussenkomsten gegarandeerd, telkenmale, voor IWT-onderzoeken. Telkenmale moet 10% daarvan afkomstig zijn van de sector.

In uw voorbeeld van wat recent beslist is met betrekking tot de reductie van ammoniakemissie zal er een project starten. Dan komt daar 30.000 EUR van de Boerenbond. Dan komt daar 32.000 EUR van ORFA, dat is de samenwerkingsorganisatie van voederadditieven. Dan komt daar 20.000 EUR van AVEVE. Dan komt er zelfs 6.000 EUR van Colruyt. Dan komen er verschillende onderdelen van de sector bijdragen om dat onderzoek mogelijk te maken. Dus op dat niveau, maar ik zie dat in andere dingen ook niet op een groter niveau, zijn er wel vanuit de sector tussenkomsten. En terecht dat die tussenkomsten er zijn vanuit de sector. Bijdragen als die zijn ook van aard om te zeggen dat je toch nog altijd voldoende onafhankelijkheid behoudt, want je moet er toch altijd wel blijven over waken dat het onderzoek onpartijdig en neutraal kan gebeuren. Wanneer we onderzoek doen in functie van dierenwelzijn, in functie van de samenleving, in functie van milieu moet het altijd wel zo zijn dat diegene die het onderzoek doet dat vanuit de algemene middelen doet en niet dat er daar een te grote beïnvloeding kan zijn van diegene die er belang bij heeft.

Met betrekking tot de tussenkomst van collega Helsen geef ik een aantal elementen van antwoord. Voor wat betreft de samenwerking met de Universiteit zal er binnenkort een werk worden opgemaakt met betrekking tot wat dat tot op heden heeft betekend. De dienst Economie is daarmee bezig, en dat zit in zijn finale fase. Daar komt binnenkort een rapportering over.

De interessante tussenkomst met betrekking tot het ondernemerschap op de universiteit, daar hebben wij de voorbije 3 jaar een interessant project gehad met VOKA, Antwerp Entrepreneur Academy, om studenten warm te maken om zelf een bedrijf op te richten. Daar zijn bootcamps rond georganiseerd met verschillende informatieavonden, en dergelijke. Soms werd het in de praktijk uitgetest. Vlaanderen vond dit project zo succesvol dat men onze rol heeft overgenomen. We hebben niet liever dan dat wij het niet meer moeten financieren, maar dat Vlaanderen het financiert. Voortaan zal het vanuit VLAJO zijn dat de middelen die de provincie daar in stak, samen met VOKA, dat VOKA dat nu zal doen samen met VLAJO, zodanig dat wij ons dan helemaal kunnen richten op het warm maken van jongeren in het secundair onderwijs voor het ondernemerschap.

VOORZITTER.- De heer Janssens heeft het woord.

De heer JANSSENS.- Dank u wel, mijnheer Caluwé, voor uw reactie.

Ten eerste wat die overuren betreft, geloof ik dat wij kunnen stellen dat het een exoot is die zal uitgeroeid worden. Ik denk dat ook de collega's van Groen daar zeer blij mee zullen zijn.

Ten tweede zijn er ergere figuren om mee vergeleken te worden als Marcius Porcius Cato. Dus ik kan er mee leven, maar ik toch nog wel eens nakijken op Wikipedia dat u mij daar geen loer draait.

De heer CALUWÉ, gedeputeerde.- Collega Janssens, ik heb ook niet gezegd dat u mij vergelijk met Catalina toen u afsloot met te zeggen: hoe lang nog?

De heer JANSSENS.- In verband met die tussenkomsten vind ik bijvoorbeeld die idee, wat ik niet kende - dus ik heb al meer geleerd met het stellen van mijn vragen dan de 3 dingen die ik aanhaalde - over die innovatie-opcentiemen op de tomaat, een prima idee. Maar toch stel ik vast dat de meeste tussenkomsten die u dan vermeld dan toch voornamelijk zijn van leveranciers, toeleveranciers, aannemers, mensen die machines aanleveren. Als u het dan hebt over de bijdrage van de georganiseerde landbouw vind ik die toch, kijkend naar hun financiële robuustheid, minimalistisch, voor een stukje indirect. Het zou een beetje meer mogen zijn, zeker als we dat vergelijken met de dotaties die rechtstreeks van de provincies en die toch snel oplopen tot 1 à 1,5 miljoen onder andere voor de pluimvee, en rond 1 miljoen voor de Hooibeekhoeve.

Dit gezegd zijnde zien we mekaar misschien volgend jaar. Alhoewel, ik ga eerst Cato de Oude nog eens nalezen.

VOORZITTER.- De heer Bollen heeft het woord.

De heer BOLLEN.- Ik was vorige week op een bijeenkomst over arbeidsmarkt en daar waren inderdaad heel wat positieve zaken, ook wat collega Helsen daar gezegd heeft over de combinatie studeren en werken. Maar ik heb daar wel een boodschap meegenomen. Zij hebben daar een zeer hoog cijfer genoemd. Zowel hoger geschoolde, als geschoolde jongeren zitten toch wel in een serieuze onzekerheid. Ik denk toch dat we daar moeten op passen, en dat we daar een aandachtspunt moeten van maken. Want onzekerheid op tewerkstelling kan een periode zijn, maar als dat langer duurt geeft dat weinig perspectief voor jonge mensen. Ik denk dat dit ook een belangrijk aandachtspunt wordt.

VOORZITTER.- Ik stel voor de agendapunten 3/1 en 3/2 met één stemming af te handelen. De raad stemt ermee in.

Nr. 3/1 van de agenda

**APB Havencentrum. Budget 2017 en meerjarenplan 2017-2019.
Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

Door uw raad werd in vergadering van 28 november 2013 de oprichting van het autonoom provinciebedrijf Havencentrum goedgekeurd. Dit provinciebedrijf werd met ingang van 1 januari 2014 operationeel.

Overeenkomstig de statuten heeft het autonoom provinciebedrijf als missie geactualiseerde informatie verstrekken over de haven van Antwerpen als motor van de welvaart in de provincie Antwerpen, met als doel :

- kennisoverdracht naar jongeren te creëren;
- het maatschappelijk draagvlak te versterken;
- bedrijven te ondersteunen.

Artikel 7 van de beheersovereenkomst bepaalt dat de deputatie jaarlijks aan de provincieraad volgende documenten m.b.t. het budget ter goedkeuring voorlegt :

- Het meerjarenplan van het APB met doelstellingen en actieplannen
- Het budget van het APB met de acties ter uitwerking van de doelstellingen en actieplannen
- Het organogram van het APB vindt u terug bij de budgettoelichting op het intranet

Het budget bevat op het niveau van de acties indicatoren en streefwaarden om de realisatiegraad op te volgen.

In het meerjarenplan en het budget worden de financiële consequenties voor de genomen beleidskeuzes opgenomen. Beide documenten zijn digitaal toegevoegd. Voor 2017 zijn, zoals blijkt uit de budgettaire personeelsbehoefte, 11,4 VTE nodig. De jaarlijkse dotatie, die het provinciebestuur aan het autonoom provinciebedrijf uitkeert om haar missie en activiteiten te ontwikkelen, vindt uw raad terug in het budget van de provincie. Deze dotatie bedraagt voor 2016 702.012 EUR.

In het meerjarenplan is 716.053 EUR voor 2018 en 730.373 EUR voor 2019 als dotatie ingeschreven.

Dit verslag werd door de deputatie goedgekeurd in zitting van 10 november 2016.

Het ontwerp van het budget 2017 en van het meerjarenplan 2017-2019 van het autonoom provinciebedrijf werden door de raad van bestuur goedgekeurd op 17 november 2017.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de artikelen 225 tot 237 van het provinciedecreet;

Gelet op het provincieraadsbesluit van 28 november 2013 houdende goedkeuring van de statuten van het autonoom provinciebedrijf Havencentrum;

Gelet op de beheersovereenkomst met het autonoom provinciebedrijf Havencentrum;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Artikel 1:

Goedgekeurd wordt dat het autonoom provinciebedrijf Havencentrum voor het uitvoeren van zijn budget 2017 een dotatie van 702.012 EUR zal ontvangen.

Artikel 2:

Goedgekeurd wordt het meerjarenplan 2017-2019 van het autonoom provinciebedrijf Havencentrum.

Artikel 3:

Goedgekeurd wordt het budget 2017 van het autonoom provinciebedrijf Havencentrum.

Bijlagen: Meerjarenplan 2017-2019
Budget 2017

VOORZITTER.- Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Nr. 3/2 van de agenda

**Budget 2017. Rekeningcombinatie 2016/64900000/21/0500 -
Subsidie aan de POM (N). Jaarverslag 2015. Goedkeuring.**

Verslag van de deputatie

Op 15 december 2005 heeft uw raad de oprichting van de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij (POM) Antwerpen goedgekeurd. Op 6 februari 2013 keurde uw raad de hernieuwde statuten goed. Conform deze statuten dienen de jaarrekening en het jaarverslag ter goedkeuring te worden voorgelegd aan uw raad.

Het jaarverslag geeft een overzicht van de projecten en realisaties in 2014.

POM Antwerpen heeft als missie het economisch weefsel in onze provincie te versterken en doet dit op volgende terreinen:

- het ontwikkelen van duurzame bedrijventerreinen
- Het stimuleren van bedrijfssamenwerking
- het promoten van onze provincie als dé investeringsregio en sectorpromotie.

Onze hoofdzaak is het zorgen voor een stevige economische impuls door het weldoordacht zoeken en ontwikkelen van ruimte voor bedrijvigheid. Hierbij is een evenwicht tussen wonen, werken en natuur van cruciaal belang voor de levenskwaliteit in onze provincie. Om die reden houden we enkele belangrijke principes aan bij elke ontwikkeling of heractivatie : een efficiënt ruimtegebruik met oog voor ecologische aspecten, een hoge kwaliteit voor de bedrijven en de omliggende woonwijken en een langetermijnvisie op het gebied van bedrijvenbeheer. In onze dichtbevolkte regio is het van cruciaal belang om de schaarse ruimte optimaal te benutten

POM is ervan overtuigd dat bedrijven sterker kunnen worden door samenwerking. POM zet daarom ook in op kostenbesparende interbedrijfssamenwerking, zowel op het gebied van huisvesting en diensten.

Om het economisch weefsel van onze provincie te versterken, werken we ook op de speerpuntsectoren chemie en creatieve.

Het jaarverslag is elektronisch bijgevoegd.

Dit verslag werd goedgekeurd door de deputatie in zitting van 10 november 2016.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de bepalingen van het provinciedecreet;

Gelet op het verslag van de deputatie;

BESLUIT:

Enig artikel:

Goedkeuring wordt gehecht aan het financieel en werkingsverslag 2015 van de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij Antwerpen.

VOORZITTER.- De heer Vandendriessche heeft het woord.

De heer VANDENDRIESSCHE.- Een onthouding voor punt 3/2 van de Groen-fractie.

VOORZITTER.- Zijn daar nog tussenkomsten over? *Geen.*

Dan leg ik de punten 3/1 en 3/2 samen voor ter stemming en de stemming is geopend.

Heeft iedereen zijn stem uitgebracht? Einde van de stemming.

54 leden hebben deelgenomen aan de stemming;

44 leden hebben ja gestemd;

10 leden hebben zich onthouden.

De agendapunten 3/1 en 3/2 worden goedgekeurd met 44 stemmen ja, bij 10 onthoudingen.

Nr. 3/3 van de agenda

**Budget 2017. Rekeningcombinatie 2016/64900000/21/0590 -
Subsidie aan vzw ERSV provincie Antwerpen (N).
Jaarverslag 2015. Kennisname.
Verslag van de deputatie**

De meerwaarde van de maatschappelijke zetel ligt op het vlak van een centraal financieel beheer, een eenvormig personeelsbeleid, een eenvormig contractueel kader en de rationaliseringsprocessen die allen samen als gevolg hebben een beter en toekomstgericht beheer van de vereniging. De centraal opererende bestuurssecretaris enerzijds en anderzijds de externe boekhouder, de Commissaris-Revisor en het sociaal secretariaat zijn hierbij belangrijke onafhankelijke instrumenten, die de lokale afdelingen ondersteunen en sturen naar een eenvormig bestuur van de VZW. Wat zich in 2015 verder vertaalde in tastbare resultaten en het verder verankeren van deze verbeteringen voor de toekomst.

De Commissaris controleerde in februari 2016 de jaarrekeningen 2015, de aanwezigheid en de kwaliteit van de statuten, publicaties en verslagen, administratieve en financiële volmachten en het arbeidsreglement. Ook werd nagegaan of er zicht was op de personeelsevolutie en of er voldoende functiescheiding was in de financiële organisatie. Al deze aspecten kregen een gunstige beoordeling. Tevens werd een financiële audit doorgevoerd, ook hier waren er geen opmerkingen.

Er werd een Budget 2016 (januari t/m augustus 2016) opgemaakt, die naast de basisfinanciering ook de projectfinancieringen bevat. Sedert 2008 betekent dit dat alle deelbudgetten op diverse analytische manieren opgevraagd kunnen worden: per type financiering, per project, per vestigingsplaats of combinaties daarvan. De gelijke rubricering leidt automatisch tot een grote transparantie: jaarrekeningen en budgetten zijn direct, en ook onderling over de jaren heen, vergelijkbaar.

Er worden per boekjaar Financiële Fiches opgesteld: per subsidiekanaal wordt in kaart gebracht hoeveel subsidies reeds ontvangen zijn, wanneer aanvragen worden ingediend, hoeveel het saldo bedraagt, enz. Deze fiches bevatten ook verwijzingen naar de reglementeringen en eveneens het boekingsnummer van het rekeningstelsel.

De deeltiteiten kunnen via een online banking systeem op maandelijkse basis betalingen uitvoeren en zij verwerken op eenvormige wijze de inkomende facturen, dit voor de controle door de maatschappelijke zetel en de input door de boekhouding. De boekhouding levert op regelmatige tijdstippen (minimaal per kwartaal) financiële verslagen, waardoor tussentijdse financiële controles en budgetcontroles mogelijk worden. Deze kwartaalrapporten en controles werden ook gebruikt als uitgangspunt voor de deelbudgetten en voor het globale Budget 2016. De maatschappelijke zetel bewaakt de eenvormige in- en output en controleert de resultaten op hun correctheid en bewaakt de eenheid van rapportering en budgettering.

Tenslotte is het bij de huidige stand van zaken mogelijk vrij betrouwbare extrapolaties uit te werken over toekomstige financiële evoluties.

Qua personeelsbeheer beschikken we over een website-applicatie die het eigen beheer van de personeelsgegevens en het personeelsmanagement online mogelijk maakt. In deze applicatie doen we de voorbereidingen voor de loonverwerking, de uitbetaling loopt via het sociaal secretariaat.

De algemene werking van de vzw wordt in belangrijke mate mede ondersteund door een regelmatig overlegmoment tussen de bestuurssecretaris en de RESOC coördinatoren. In 2015 waren er maandelijks vergaderingen, behalve in juli en augustus 2015. De aandacht ging daarbij voornamelijk naar financiën, rapporteringen, deadlines en personeelsbeheer. Maar ook inhoudelijke onderwerpen en overkoepelende thema's worden voorbereid (ESF projecten, Streekpacten, Website, Planning, Sociale Monitoring, Toekomstperspectieven,).

Op de maatschappelijke zetel worden ook de juridische aspecten gecoördineerd aangepakt.

Alle contracten die een verbintenis inhouden van de vereniging tegenover derden worden eerst op de maatschappelijke zetel gescreend en goedgekeurd, alvorens een lokale bestuurder en de voorzitter van de vereniging ondertekenen.

De maatschappelijke zetel is also de bewaker van alle boekhoudkundige, financiële en contractuele engagementen van de vereniging en draagt in belangrijke mate bij tot de financiële en juridische gezondheid van de vereniging.

De vereniging sluit 2015 af met een verlies van 194.115,51 EUR, dit verlies wordt in meerdering gebracht van het overgedragen verlies uit vorige boekjaar. Het balanstotaal per 31 december 2015 bedraagt 770.468,04 EUR.

De verklaring van de bedrijfsrevisor met betrekking tot deze jaarrekening is afgelegd zonder voorbehoud. Het volledige verslag van de bedrijfsrevisor dd. 28 april 2016 en het jaarverslag 2015 zijn elektronisch bijgevoegd.

Dit verslag werd goedgekeurd door de deputatie in zitting van 10 november 2016.

De provincieraad van Antwerpen,

Gelet op de bepalingen van het provinciedecreet;

Op voorstel van de deputatie,

BESLUIT:

Enig artikel:

Kennis wordt genomen van het financieel en werkingsverslag 2015 van de vzw Erkend Regionaal Samenwerkingsverband provincie Antwerpen (ERSV).

VOORZITTER.- Dit is een kennisname.

Zijn daar tussenkomsten over? *Geen.*

Kennis wordt genomen.

VOORZITTER.- Mag ik vragen om morgen zeker de tussenkomsten te beperken tot de 5 minuten die u krijgt, zodat we niet te ver uitlopen.

We starten morgen om 14.00 uur.

De vergadering wordt geschorst om 18.14 uur.